

Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w I półroczu 2018 r.

Socio-economic situation of the country in the first half of 2018

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Opracowań Statystycznych
Statistics Poland, Statistical Products Department

pod kierunkiem

supervised by

Renaty Bielak

Zespół autorski

Editorial team

Magdalena Ambroch, Marta Bendowska, Michał Chaber, Marek Krysta, Piotr Walaszczak, Joanna Wójcik, Anna Zielkowska, Maciej Żelechowski, Magdalena Żero

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Katarzyna Kamińska, Anna Korczak-Żydaczewska, Wiesława Kościńska, Elżbieta Lisiak, Urszula Wilczyńska

Autorzy ikon użytych na okładce

Icons used on the cover

Freepik, Kirensshastry i Pixel Perfect z Flaticon

Designed by Freepik, Kirensshastry i Pixel Perfect from Flaticon

ISSN 1505–6449

Publikacja dostępna na stronie

Publication available on website

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source.

Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208.

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji — tel. (22) 608 32 10, 608 38 10
Zam. 338/2018/nakł. 280

Spis treści

Contents

Synteza.....	5
<i>Executive Summary.....</i>	<i>7</i>
Ludność.....	9
<i>Population</i>	
Rynek pracy.....	11
<i>Labour market</i>	
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne.....	20
<i>Wages and salaries; social benefits</i>	
Ceny.....	25
<i>Prices</i>	
Rolnictwo.....	33
<i>Agriculture</i>	
Przemysł.....	39
<i>Industry</i>	
Budownictwo.....	45
<i>Construction</i>	
Budownictwo mieszkaniowe.....	49
<i>Housing construction</i>	
Rynek wewnętrzny.....	52
<i>Domestic market</i>	
Transport.....	55
<i>Transport</i>	
Usługi biznesowe.....	58
<i>Business services</i>	
Bilans płatniczy.....	60
<i>Balance of payments</i>	
Handel zagraniczny.....	63
<i>Foreign trade</i>	
Giełdowy rynek papierów wartościowych.....	71
<i>Stock exchange market</i>	
Sytuacja gospodarcza na świecie i w wybranych krajach.....	75
<i>Economic situation on the world and in selected countries</i>	
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju.....	84
<i>Selected indicators regarding the economic situation of the country</i>	
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne.....	88
<i>Main macroeconomic indicators</i>	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol <i>Symbol</i>	Opis <i>Description</i>	Symbol <i>Symbol</i>	Opis <i>Description</i>
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło <i>magnitude zero</i>	Znak x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe <i>not applicable</i>
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit</i>	„W tym” ”Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy <i>indicates that not all elements of the sum are given</i>
Zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit</i>	Comma (,)	<i>used in figures represents the decimal point</i>
Kropka (.)	oznacza zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych <i>data not available or not reliable</i>		

Skróty

Abbreviations

Skrót <i>Abbreviation</i>	Znaczenie <i>Meaning</i>	Skrót <i>Abbreviation</i>	Znaczenie <i>Meaning</i>
tys. <i>thous.</i>	tysiąc <i>thousand</i>	kg	kilogram <i>kilogramme</i>
mln	milion <i>million</i>	szt. <i>pc.</i>	sztuka <i>piece</i>
mlrd	miliard <i>billion</i>	l	litr <i>litre</i>
p.proc.	punkt procentowy <i>percentage point</i>	hl	hektolitr <i>hectolitre</i>
zł <i>zl</i>	złoty <i>zloty</i>	t	tona <i>tonne</i>
USD	dolar USA <i>US dollar</i>	dt	decytona <i>decitonne</i>
EUR	euro <i>euro</i>		
CHF	frank szwajcarski <i>Swiss franc</i>		
UE <i>EU</i>	Unia Europejska <i>European Union</i>		

Synteza

Rynek pracy w I półroczu 2018 r.

przeciętne zatrudnienie
w sektorze przedsiębiorstw +3,8% r/r

Wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw był wolniejszy od odnotowanego w całym 2017 r. W drugim kwartale br. dynamika zatrudnienia była nieco wyższa niż w pierwszym.

stopa bezrobocia
rejestrowanego (stan w końcu
okresu) 5,9%

Stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się poniżej poziomu sprzed miesiąca i sprzed roku.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w I półroczu 2018 r.

nominalne +7,3% r/r
realne +5,7% r/r

Przeciętne nominalne i realne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw rosły w szybszym tempie niż w ub. roku. W drugim kwartale br. dynamika płac umocniła się w porównaniu z obserwowaną w pierwszym okresie.

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto w I półroczu 2018 r.

z pozarolniczego systemu
ubezpieczeń społecznych
nominalne +4,0% r/r
realne +2,0% r/r
rolników indywidualnych
nominalne +2,2% r/r
realne +0,2% r/r

Dynamika nominalnych emerytur i rent brutto w obu systemach oraz ich siły nabywczej była wyższa niż w całym 2017 r. W drugim kwartale br. tempo wzrostu świadczeń z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przyspieszyło, a rolników indywidualnych – pozostało zbliżone do obserwowanego w pierwszym kwartale.

Rolnictwo w I półroczu 2018 r.

Na rynku rolnym ceny skupu większości podstawowych produktów roślinnych były niższe niż przed rokiem, wyższe były natomiast ceny produktów zwierzęcych (z wyjątkiem cen żywca wieprzowego).

Ceny w I półroczu 2018 r.

ceny towarów i usług
konsumpcyjnych +1,6% r/r

Tempo wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych było słabsze niż w całym 2017 r. W drugim kwartale br. dynamika cen nieco przyspieszyła. Wpłynął na to m.in. znaczny wzrost cen towarów i usług w zakresie transportu (które w pierwszym kwartale br. kształtowały się poniżej poziomu sprzed roku). Nieco zwolniło natomiast tempo wzrostu cen żywności i napojów bezalkoholowych.

ceny produkcji w przemyśle +1,4% r/r
ceny produkcji w budownictwie +2,1% r/r

Ceny producentów w przemyśle rosły wolniej niż w 2017 r., a w budownictwie znacznie szybciej. W drugim kwartale br. dynamika cen producentów zarówno w przemyśle, jak i w budownictwie była wyższa niż w pierwszym.

Produkcja sprzedana przemysłu w I półroczu 2018 r.

niewyrównana sezonowo +6,2% r/r

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu była zbliżona do notowanej w 2017 r.; w drugim kwartale br. tempo wzrostu przyspieszyło. W I półroczu br. wyższa niż przed rokiem była sprzedaż w większości sekcji, z wyjątkiem górnictwa i wydobywania. Wzrost produkcji obserwowano we wszystkich głównych grupowaniach przemysłowych, najwyższy w zakresie dóbr związanych z energią.

Produkcja budowlano-montażowa w I półroczu 2018 r.

niewyrównana sezonowo +23,7% r/r

Produkcja budowlano-montażowa wzrosła w znacznie szybszym tempie niż w całym 2017 r. Najbardziej zwiększyła się sprzedaż robót budowlanych w jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

Sprzedaż w I półroczu 2018 r.

sprzedaż detaliczna +6,8% r/r

Tempo wzrostu sprzedaży detalicznej było zbliżone do obserwowanego w 2017 r. W drugim kwartale br. dynamika sprzedaży zwolniła w porównaniu z obserwowaną w poprzednim okresie.

sprzedaż usług w transporcie +10,4% r/r

Sprzedaż usług w transporcie wzrosła w tempie nieco wolniejszym od notowanego w 2017 r.; w drugim kwartale br. dynamika sprzedaży była wyższa niż w pierwszym.

Handel zagraniczny w okresie styczeń–maj 2018 r.

eksport +2,7% r/r

import +4,5% r/r

Dynamika eksportu i importu była znacznie wolniejsza niż w okresie styczeń–maj ub. roku. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem wobec dodatniego przed rokiem. Wzrosły obroty z większością grup krajów, z wyjątkiem eksportu do krajów rozwijających się. Wskaźnik terms of trade w okresie styczeń–kwiecień br., podobnie jak rok wcześniej, kształtował się niekorzystnie.

Koniunktura gospodarcza w lipcu 2018 r.

Podmioty przetwórstwa przemysłowego oraz budownictwa oceniają koniunkturę korzystnie, podobnie jak przed miesiącem. W jednostkach handlu detalicznego również utrzymują się pozytywne nastroje.

Koniunktura konsumencka w lipcu 2018 r.

Nastroje konsumentów dotyczące bieżących i oczekiwanych tendencji konsumpcji indywidualnej są pozytywne, ale ostrożniejsze niż przed miesiącem. Pogorszyły się m.in. oceny dotyczące obecnej możliwości dokonywania ważnych zakupów, przewidywania w zakresie możliwości oszczędzania pieniędzy oraz przyszłej sytuacji ekonomicznej kraju. Konsumenci nieco lepiej oceniają natomiast m.in. obecną sytuację finansową gospodarstwa domowego.

Executive Summary

Labour market in the 1st half of 2018

average paid employment
in enterprise sector +3.8% y/y

The annual increase in average paid employment in the enterprise sector was slower than one recorded for the 2017. The dynamics observed in the 2nd quarter of 2018 was slightly faster than in the 1st quarter.

registered unemployment rate
(as of the end of period) 5.9%

The registered unemployment rate declined, both as compared to the previous month and in annual terms.

Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in the 1st half of 2018

nominal +7.3% y/y
real +5.7% y/y

The annual growth of average nominal and real gross wages and salaries in the enterprise sector was faster than in 2017 in total. In the 2nd quarter of 2018, the dynamics of wages and salaries strengthened.

Average monthly gross retirement and other pensions in the 1st half of 2018

from non-agricultural social
security system
nominal +4.0% y/y
real +2.0% y/y
of farmers
nominal +2.2% y/y
real +0.2% y/y

The annual dynamics of average nominal and real gross retirement and other pensions in both systems was higher than that recorded for the total 2017. In the 2nd quarter of 2018, the growth rate of benefits from non-agricultural social security system accelerated and that of farmers – did not change significantly.

Agriculture in the 1st half of 2018

In the agricultural market the average procurement prices of most crop products were lower than a year before, while prices of animal products were higher (except for prices of pigs for slaughter).

Prices in the 1st half of 2018

prices of consumer goods
and services +1.6% y/y

The annual growth rate of consumer goods and services prices was slower than noted for the 2017 in total. In the 2nd quarter of 2018, the dynamics of prices accelerated slightly. This was influenced, among others, by the significant increase in prices of goods and services associated with transport (after their drop in the 1st quarter). The growth rate of prices of food and non-alcoholic beverages slowed down slightly.

producer prices in industry +1.4% y/y
producer prices in construction +2.1% y/y

Producer prices in industry grew in annual terms to a smaller degree than in 2017 in total, and in construction – significantly faster. In the 2nd quarter of 2018, the indices of producer prices both in industry and in construction were higher than in the 1st quarter.

Sold production of industry in the 1st half of 2018

seasonally unadjusted +6.2% y/y

The annual dynamics of sold production of industry was similar to the one recorded for the 2017 in total; in the 2nd quarter of 2018, the growth pace was faster than in the previous quarter. In the 1st half of 2018, sold production was higher than a year before in most sections, with the exception for mining and quarrying. The growth was observed in all main industrial groupings, including the highest one in energy goods.

Construction and assembly production in the 1st half of 2018

seasonally unadjusted +23.7% y/y

Construction and assembly production increased in annual terms at a much faster growth pace than observed for the total 2017. The highest increase was recorded in units specialising in civil engineering.

Sales in the 1st half of 2018

retail sales +6.8% y/y

The annual growth rate of retail sales was similar to the one noted for the 2017. In the 2nd quarter of 2018, sales dynamics slowed down compared to the one observed in the preceding period.

sales of services in transport +10.4% y/y

The sales of services in transport grew at a slightly slower rate than the one recorded for the 2017; in the 2nd quarter of 2018, the dynamics was higher than in the 1st one.

Foreign trade in the period of January–May 2018

exports +2.7% y/y

imports +4.5% y/y

The dynamics of exports and of imports was much slower than in the period of January–May of 2017. The exchange closed with a negative balance against the positive one a year before. Turnover increased with most groups of countries, except for exports to developing countries. The total terms of trade index in the period of January–April 2018, similarly to the one recorded a year before, was unfavourable.

Business tendency in July 2018

Entities from manufacturing and construction assess the general business tendency climate favourably, similarly as a month before. In retail trade positive sentiments also maintained.

Consumer tendency in July 2018

Consumers sentiments regarding current and expected tendencies of individual consumption are positive but more cautious than a month before. The deterioration was observed, among others, in assessments of the current possibility of making major purchases, predictions about possibility of saving money and future situation of the country. However, consumers formulate slightly better assessments, among others, about current financial situation of the household.

Ludność Population

Według wstępnych szacunków w końcu czerwca br. Polska liczyła ok. 38413 tys. mieszkańców, co oznacza, że w wyniku ruchu naturalnego i migracji zagranicznych liczba ludności zmniejszyła się o ok. 20 tys. w stosunku do stanu z końca ub. roku oraz o ok. 9 tys. w porównaniu ze stanem sprzed roku. W I półroczu br., w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku, odnotowano spadek liczby urodzeń oraz wzrost liczby zgonów; przyrost naturalny pozostał ujemny. Szacuje się, że saldo migracji zagranicznych w I półroczu br., podobnie jak przed rokiem, było dodatnie.

Ze wstępnych danych wynika, że w I półroczu br. zarejestrowano ok. 194 tys. **urodzeń żywych**, tj. o ponad 6 tys. mniej niż przed rokiem; współczynnik urodzeń obniżył się o 0,3 pkt do 10,1‰. **Zmarło** ok. 215 tys. osób, co oznacza wzrost o ponad 4 tys. w stosunku do I półrocza ub. roku; współczynnik zgonów wyniósł 11,2‰ wobec 11,0‰ przed rokiem. Odnotowano, podobnie jak w okresie styczeń–czerwiec ub. roku, **ubytek naturalny** (różnica między liczbą urodzeń żywych i liczbą zgonów) w wysokości 21 tys. Współczynnik przyrostu naturalnego kształtował się na poziomie minus 1,1‰ (w I półroczu ub. roku wyniósł minus 0,6‰).

Umieralność niemowląt pozostała na poziomie sprzed roku – zmarło ok. 0,8 tys. dzieci w wieku poniżej 1 roku życia, a współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych wyniósł 4,0‰.

Szacuje się, że w okresie styczeń–czerwiec br. zawarto ok. 71 tys. małżeństw (podobnie jak przed rokiem), w tym ponad 60% stanowiły małżeństwa wyznaniowe. Współczynnik **małżeństw** ukształtował się na poziomie 3,7‰. Liczba **rozwodów** także nie uległa zmianie i wyniosła 34 tys., a współczynnik rozwodów wyniósł 1,8‰. Separację orzeczono wobec prawie 0,8 tys. małżeństw, co oznacza niewielki spadek w stosunku do analogicznego okresu ub. roku.

Tablica 1. Podstawowe dane^a demograficzne
Table 1. Main demographic^a data

Wyszczególnienie Specification	1990	2000	2005	2009	2010	2015	2016	2017	I–VI	
									2017	2018 ^b
Ludność w tys. (stan w końcu okresu) Population in thous. (as of the end of the period)	38073	38254	38157	38167	38530	38437	38433	38434	38422	38413
Przyrost rzeczywisty: Actual increase:										
w tys. in thous.	85	-9	-17	31	33	-42	-4	1	-11	-21
w % in %	0,22	-0,02	-0,04	0,08	0,08	-0,11	-0,01	0,00	-0,03	-0,05
Przyrost naturalny: Natural increase:										
w tys. in thous.	157,4	10,3	-3,9	32,7	34,8	-25,6	-5,8	-0,9	-10,7	-21,0
na 1000 ludności per 1000 population	4,1	0,3	-0,1	0,9	0,9	-0,7	-0,1	-0,0	-0,6	-1,1

a Dane o liczbie ludności oraz współczynniki demograficzne w przeliczeniu na 1000 ludności zostały opracowane przy uwzględnieniu wyników kolejnych spisów powszechnych: dla lat 1990–2009 – wyników NSP 2002; od 2010 r. – wyników NSP 2011. b Dane wstępne.
a Data on the population and demographic rates per 1000 population have been compiled taking into account the results of subsequent censuses: for years 1990–2009 – the results of NSP 2002; for the period since 2010 – the results of NSP 2011. b Preliminary data.

Tablica 1. Podstawowe dane^a demograficzne (dok.)
Table 1. Main demographic^a data (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	1990	2000	2005	2009	2010	2015	2016	2017	I-VI	
									2017	2018 ^b
Urodzenia: <i>Births:</i>										
w tys. <i>in thous.</i>	547,7	378,3	364,4	417,6	413,3	369,3	382,3	402,0	200,0	194,0
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	14,3	9,9	9,6	11,0	10,7	9,6	9,9	10,5	10,4	10,1
Zgony ogółem: <i>Deaths:</i>										
w tys. <i>in thous.</i>	390,3	368,0	368,3	384,9	378,5	394,9	388,0	402,9	210,8	215,0
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	10,2	9,6	9,7	10,1	9,8	10,3	10,1	10,5	11,0	11,2
Zgony niemowląt: <i>Infant deaths:</i>										
w tys. <i>in thous.</i>	10,6	3,1	2,3	2,3	2,1	1,5	1,5	1,6	0,8	0,8
na 1000 urodzeń żywych <i>per 1000 live births</i>	19,3	8,1	6,4	5,6	5,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Małżeństwa: <i>Marriages:</i>										
w tys. <i>in thous.</i>	255,4	211,2	206,9	250,8	228,3	188,8	193,5	192,6	70,7	71,0
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	6,7	5,5	5,4	6,6	5,9	4,9	5,0	5,0	3,7	3,7
Rozwody: <i>Divorces:</i>										
w tys. <i>in thous.</i>	42,4	42,8	67,6	65,3	61,3	67,3	63,5	65,3	34,0	34,0
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	1,1	1,1	1,8	1,7	1,6	1,8	1,7	1,7	1,8	1,8
Separacje w tys. <i>Separations in thous.</i>										
	-	1,3	11,6	3,2	2,8	1,7	1,6	1,6	0,9	0,8
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały w tys. <i>Balance of international migration for permanent residence in thous.</i>										
	-15,8	-19,7	-12,9	-1,2	-2,1	-15,8	1,5	1,4	0,1	1,2

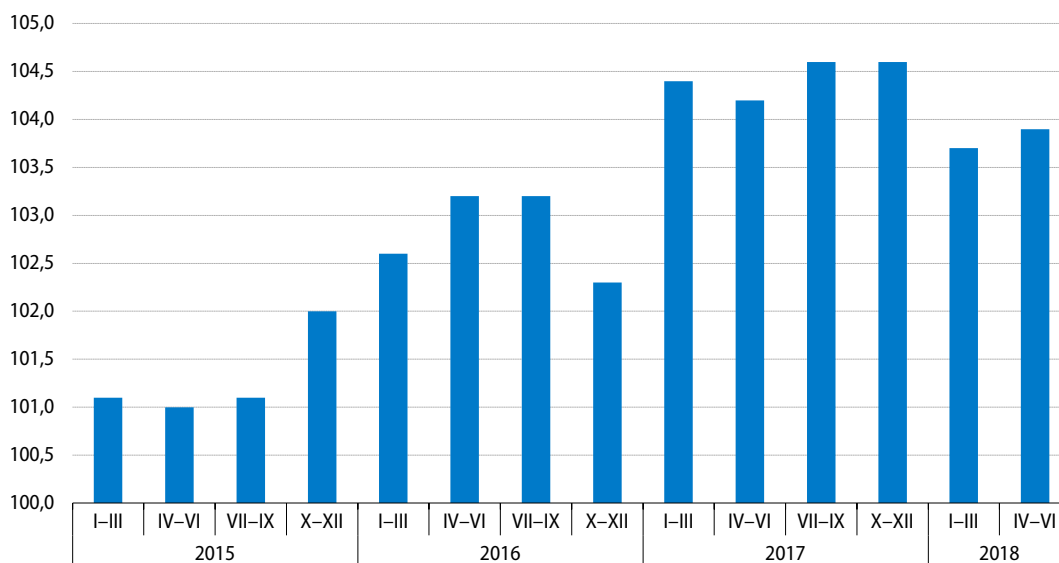
a Dane o liczbie ludności oraz współczynniki demograficzne w przeliczeniu na 1000 ludności zostały opracowane przy uwzględnieniu wyników kolejnych spisów powszechnych: dla lat 1990–2009 – wyników NSP 2002; od 2010 r. – wyników NSP 2011. b Dane wstępne.
a Data on the population and demographic rates per 1000 population have been compiled taking into account the results of subsequent censuses: for years 1990–2009 – the results of NSP 2002; for the period since 2010 – the results of NSP 2011. b Preliminary data.

Rynek pracy Labour market

W I półroczu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w skali roku w nieco mniejszym stopniu niż przed rokiem. W drugim kwartale br. tempo wzrostu było nieznacznie szybsze niż w pierwszym. W okresie styczeń–czerwiec br. mniejszy niż w analogicznym okresie ub. roku był napływ do bezrobocia rejestrowanego; zmniejszyła się również liczba osób skreślonych z rejestru bezrobotnych. Stopa bezrobocia obniżyła się do 5,9% w końcu czerwca br.

Wykres 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 1. Average paid employment in the enterprise sector corresponding period of previous year=100

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w I półroczu br. ukształtowało się na poziomie 6207,3 tys. osób i było o 3,8% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 4,3% w analogicznym okresie ub. roku). Najbardziej zwiększyło się zatrudnienie w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 8,4%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 6,7%) oraz budownictwie (o 5,2%). Wzrost zatrudnienia (w granicach 4,6% – 2,2%) notowano również w zakwaterowaniu i gastronomii, informacji i komunikacji, administrowaniu i działalności wspierającej, handlu; naprawie pojazdów samochodowych, przetwórstwie przemysłowym oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji. Nieco niższe niż w I półroczu ub. roku było zatrudnienie w obsłudze rynku nieruchomości (o 0,8% wobec wzrostu o 4,1% w analogicznym okresie ub. roku), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,6%) oraz w górnictwie i wydobywaniu (o 0,2%).

1 W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 2. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
Table 2. Average paid employment in enterprise sector

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2018		2017		2018	
	VI		I-VI			
	w tys. <i>in thous.</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>			w tys. <i>in thous.</i>	
Sektor przedsiębiorstw <i>Enterprise sector</i>	6222,1	103,7	104,3	104,3	103,8	6207,3
w tym: <i>of which:</i>						
Przemysł <i>Industry</i>	2719,8	102,7	103,1	103,1	102,8	2712,7
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	129,5	100,8	95,3	94,5	99,8	129,8
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	2349,1	103,0	103,9	103,9	103,2	2341,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	114,9	99,0	98,6	98,4	99,4	115,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	126,3	102,6	102,6	102,4	102,2	125,3
Budownictwo <i>Construction</i>	403,2	105,4	100,7	99,7	105,2	400,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	1278,0	103,2	104,7	104,6	103,5	1276,4
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	582,3	106,6	106,7	107,0	106,7	580,4
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	120,8	104,6	108,9	109,1	104,6	120,0
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	226,8	104,1	105,6	105,8	104,0	225,7
Obsługa rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>	95,5	99,5	103,7	104,1	99,2	95,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a <i>Professional, scientific and technical activities^a</i>	220,0	108,6	106,8	106,6	108,4	218,2
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	421,3	102,8	109,2	109,4	103,8	423,1

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu, w okresie styczeń–czerwiec br. notowano wzrost zatrudnienia w skali roku m.in. w przedsiębiorstwach zajmujących się transportem lądowym i rurociągowym (o 8,8%), robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 6,7%), produkcją maszyn i urządzeń (o 5,7%), handlem hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi oraz ich naprawą (o 5,0%), produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (po 4,7%), budową budynków (o 4,3%), produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych oraz produkcją wyrobów z metali (po 4,1%). Spadek zatrudnienia, nieco większy niż przed rokiem, notowano w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją odzieży (1,9% wobec 1,2%). Znacznie mniejszy niż w analogicznym okresie ub. roku był spadek zatrudnienia w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (0,5% wobec 8,6%).

Tablica 3. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w kolejnych kwartałach
Table 3. Dynamics of average paid employment in enterprise sector in subsequent quarters

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2017				2018	
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>					
Sektor przedsiębiorstw <i>Enterprise sector</i>	104,4	104,2	104,6	104,6	103,7	103,9
w tym: <i>of which:</i>						
Przemysł <i>Industry</i>	103,2	103,0	103,0	103,8	102,7	102,9
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	94,0	95,0	96,0	97,1	99,2	100,4
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	104,1	103,7	103,7	104,5	103,1	103,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	98,2	98,5	98,6	99,4	99,3	99,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	102,7	102,1	103,0	101,9	101,7	102,6
Budownictwo <i>Construction</i>	99,9	99,5	101,7	102,6	104,5	106,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	104,8	104,4	104,7	103,1	103,3	103,6
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	106,9	107,1	106,2	106,0	106,7	106,7
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	109,2	108,9	111,4	110,0	104,5	104,6
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	106,4	105,2	113,5	105,8	103,7	104,3
Obsługa rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>	104,1	104,2	105,1	105,2	99,2	99,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a <i>Professional, scientific and technical activities^a</i>	106,5	106,7	108,8	111,5	108,5	108,2
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	109,3	109,5	108,1	109,8	104,6	103,1

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

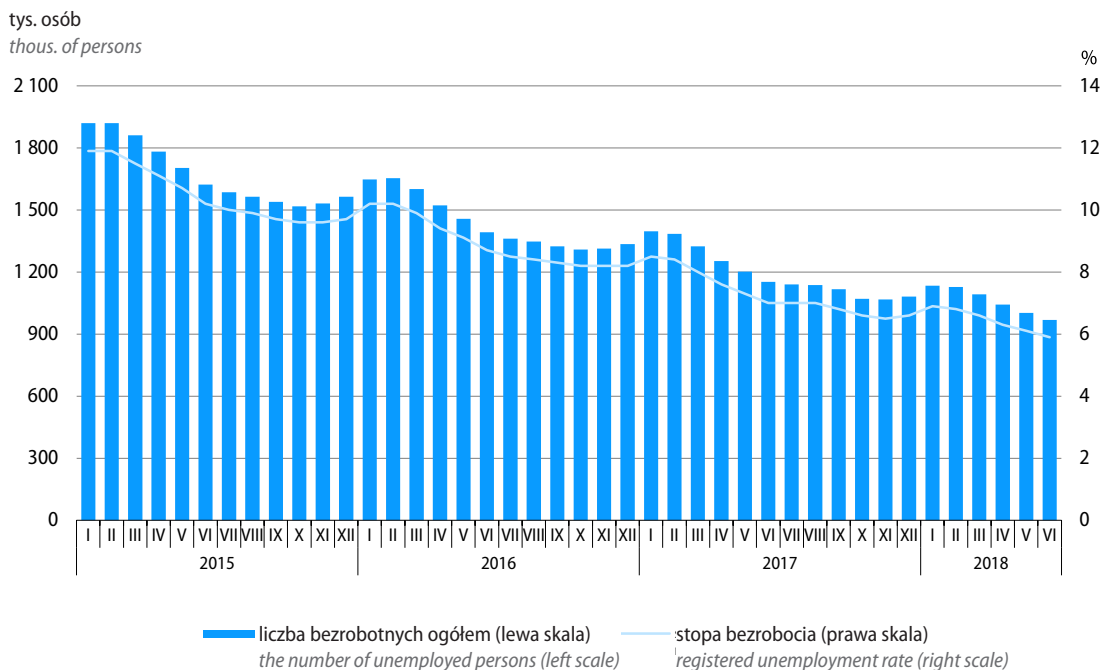
a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

W czerwcu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 6222,1 tys. osób i było o 3,7% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 3,7% w maju br. i o 4,3% w czerwcu ub. roku). Największy wzrost zatrudnienia obserwowano w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 8,6%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 6,6%) oraz budownictwie (o 5,4%). Zwiększyło się również zatrudnienie (w granicach 4,6% – 0,8%) w zakwaterowaniu i gastronomii, informacji i komunikacji, handlu; naprawie pojazdów samochodowych, przetwórstwie przemysłowym, administrowaniu i działalności wspierającej, dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji oraz w górnictwie i wydobywaniu. Spadek zatrudnienia, nieco wolniejszy niż przed rokiem, obserwowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu

w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (1,0% wobec 1,4%). Niższe niż w czerwcu ub. roku było również przeciętne zatrudnienie w przedsiębiorstwach zajmujących się obsługą rynku nieruchomości (o 0,5% wobec wzrostu w czerwcu ub. roku o 3,7%).

Liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy w końcu czerwca br. ukształtowała się na poziomie 967,9 tys. i zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim miesiącem (o 34,3 tys., tj. o 3,4%) oraz w skali roku (o 183,7 tys., tj. o 16,0%). **Stopa bezrobocia** rejestrowanego wyniosła 5,9%, tj. obniżyła się o 0,2 p.proc. wobec notowanej w końcu maja br. i była o 1,1 p.proc. niższa niż przed rokiem.

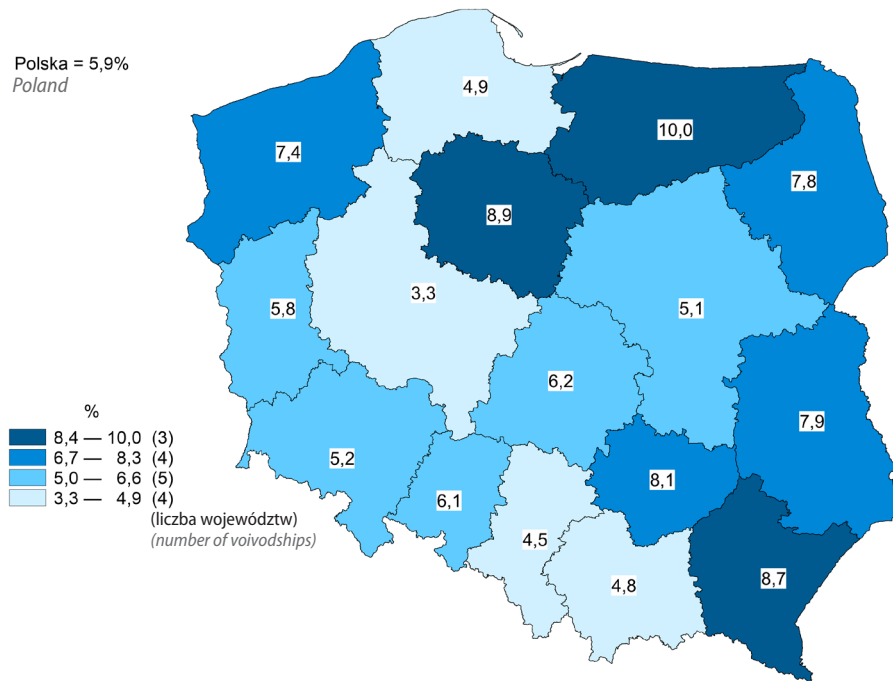
Wykres 2. Bezrobocie rejestrowane
Chart 2. Registered unemployment

Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 3,3% w wielkopolskim do 10,0% w warmińsko-mazurskim. W porównaniu z poprzednim miesiącem jej spadek obserwowano we wszystkich województwach. W największym stopniu stopa bezrobocia zmniejszyła się w województwie warmińsko-mazurskim (o 0,5 p.proc.) oraz zachodniopomorskim (o 0,4 p.proc.), a w najmniejszym – w małopolskim, mazowieckim i wielkopolskim (po 0,1 p.proc.). W skali roku stopa bezrobocia również obniżyła się we wszystkich województwach, najbardziej w warmińsko-mazurskim (o 2,0 p.proc.), a najmniej – w małopolskim i wielkopolskim (po 0,8 p.proc.).

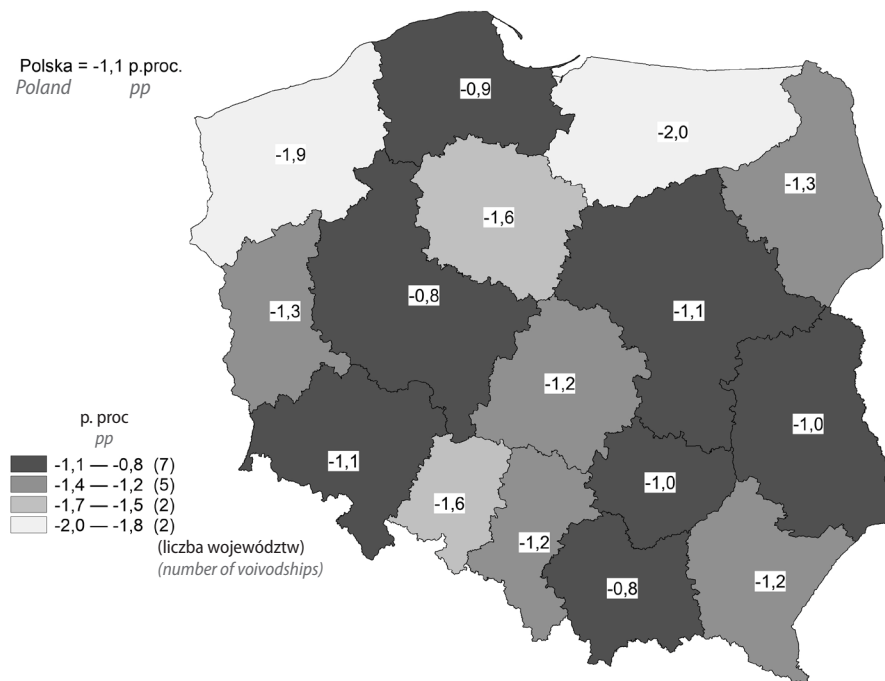
Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego stan w końcu czerwca 2018 r.

Mapa 1. Registered unemployment rate as of the end of June 2018

Mapa 2. Zmiany stopy bezrobocia rejestrowanego czerwiec 2018 r. do czerwca 2017 r.

Mapa 2. Registered unemployment rate changes June 2018 to June 2017

Tablica 4. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i stopa bezrobocia rejestrowanego
Table 4. Registered unemployed persons and unemployment rate

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2017				2018	
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI
Bezrobotni zarejestrowani (w końcu okresu): <i>Registered unemployed persons (of the end of a period):</i>						
w tys. osób <i>in thousand persons</i>	1324,2	1151,6	1117,1	1081,7	1092,2	967,9
analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	82,7	82,7	84,4	81,0	82,5	84,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani: <i>Newly registered unemployed:</i>						
w tys. osób <i>in thousand persons</i>	520,5	414,3	491,2	488,8	455,7	366,9
analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	86,7	85,8	92,6	87,8	87,5	88,5
Bezrobotni wyrejestrowani: <i>Unemployed persons removed from unemployment rolls:</i>						
w tys. osób <i>in thousand persons</i>	531,5	586,9	525,7	524,2	445,2	491,2
analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	94,4	85,0	87,8	96,1	83,8	83,7
Płynność bezrobocia (napływ – odpływ) <i>Inflow into and outflow from unemployment (inflow – outflow)</i>	-11,0	-172,6	-34,5	-35,4	10,5	-124,3
Stopa bezrobocia (w końcu okresu) w % <i>Unemployment rate (of the end of a period) in %</i>	8,0	7,0	6,8	6,6	6,6	5,9

W **strukturze zarejestrowanych bezrobotnych** w końcu czerwca br. udział kobiet był wyższy niż mężczyzn i wyniósł 56,2% (o 1,4 p.proc. więcej niż przed rokiem). W porównaniu z czerwcem ub. roku zwiększył się odsetek osób wcześniej pracujących (o 0,4 p.proc. do 86,4%) oraz nieznacznie – osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,1 p.proc. do 31,1%). Obniżył się natomiast odsetek osób bez prawa do zasiłku (o 0,3 p.proc. do 85,0%) oraz absolwentów (również o 0,3 p.proc. do 1,8%).

Spośród osób bezrobotnych znajdujących się w **szczególnej sytuacji na rynku pracy**, w stosunku do analogicznego okresu ub. roku, zmniejszył się udział następujących kategorii w liczbie zarejestrowanych ogółem:

- osób długotrwale bezrobotnych² (o 1,9 p.proc. do 54,7%),
- osób w wieku powyżej 50 roku życia (o 1,9 p.proc. do 27,3%),
- bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia (o 0,2 p.proc. do 25,7%, w tym udział osób w wieku poniżej 25 roku życia był mniejszy niż przed rokiem o 0,5 p.proc. i wyniósł 11,8%),
- osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 0,1 p.proc. do 2,2%).

Zwiększył się natomiast odsetek osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia (o 2,1 p.proc. do 21,0%). Podobnie jak przed rokiem kształtował się udział bezrobotnych niepełnosprawnych (6,3%) oraz posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia (0,2%).

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Liczba **nowo zarejestrowanych bezrobotnych** w I półroczu br. wyniosła 822,6 tys. osób i była o 12,0% mniejsza niż przed rokiem (wobec spadku o 13,7% w analogicznym okresie ub. roku). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w nowo zarejestrowanych ogółem zwiększył się w skali roku (o 0,6 p.proc. do 83,5%). Zwiększył się odsetek osób zamieszkałych na wsi oraz osób bez kwalifikacji zawodowych. Zmniejszył się natomiast odsetek osób długotrwale bezrobotnych, osób dotychczas niepracujących, osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy oraz absolwentów.

Tablica 5. Liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych
Table 5. Newly registered unemployed

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	I–VI 2017		I–VI 2018		I–VI 2017	
	w tys. <i>in thous.</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>		w tys. <i>in thous.</i>	w % bezrobotnych nowo zarejestrowanych <i>in % of newly registered unemployed</i>	
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem <i>Newly registered unemployed – in total</i>	934,8	86,3	88,0	822,6	x	x
Z liczby ogółem – bezrobotni: <i>Of total – registered unemployed:</i>						
zarejestrowani po raz kolejny <i>reentrants to unemployment rolls</i>	775,0	86,1	88,6	686,7	83,5	82,9
dotychczas niepracujący <i>previously not employed</i>	126,3	80,0	83,7	105,6	12,8	13,5
absolwenci ^a <i>graduates^a</i>	85,5	83,2	82,9	70,8	8,6	9,1
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy <i>terminated for company reasons</i>	39,7	82,4	72,5	28,7	3,5	4,2
zamieszkali na wsi <i>living in rural areas</i>	395,6	86,2	88,5	350,0	42,6	42,3
bez kwalifikacji zawodowych <i>without occupational qualifications</i>	272,9	85,3	88,5	241,5	29,4	29,2
długotrwale bezrobotni ^b <i>long-term unemployed^b</i>	288,3	79,4	77,9	224,7	27,3	30,8

a Zaliczono osoby, dla których okres od momentu zakończenia nauki do momentu rejestracji nie przekroczył 12 m-cy.
b Zaliczono osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

*a Unemployed graduates include the persons registered within the period of 12 months since the completion of education.
b Long-term unemployed persons include the persons who stayed in the registers of the powiat labour office for the overall period exceeding 12 months in the last two years, excluding the periods of trainee-ship occupational preparation of adult at the workplace.*

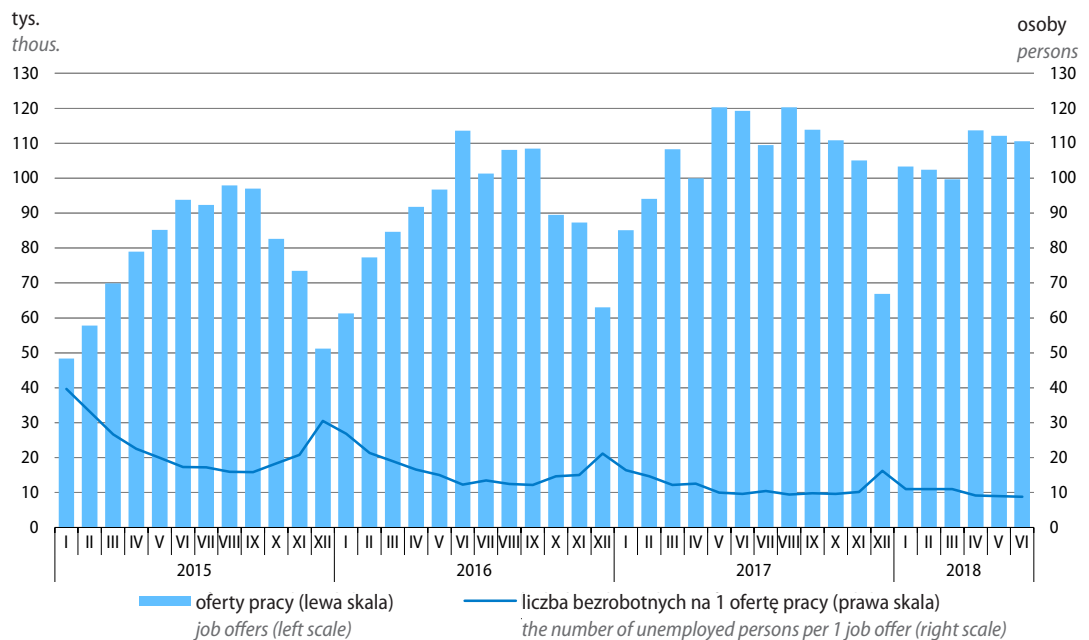
Z ewidencji bezrobotnych w okresie sześciu miesięcy br. **skreślono** 936,4 tys. osób, tj. o 16,3% mniej niż przed rokiem (wobec spadku o 10,8% w analogicznym okresie ub. roku). Główną przyczynę wyrejestrowania (49,3% przypadków) nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 461,4 tys. osób (tj. mniej niż przed rokiem o 13,6%). Niższa niż w I półroczu ub. roku była zarówno liczba osób, które podjęły pracę niesubsydiowaną, jak i osób, które podjęły pracę subsydiowaną. Udział osób, które podjęły pracę w ogólnej liczbie wyrejestrowanych był wyższy niż przed rokiem; zmniejszył się natomiast udział osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe, osób, które rozpoczęły szkolenie lub staż u pracodawców, osób, które nabyły uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego oraz osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy. Odsetek osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego nie uległ istotnej zmianie.

Tablica 6. Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy według przyczyn
 Table 6. *Unemployed persons removed from unemployment rolls by reasons*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	I–VI 2017		I–VI 2018		I–VI 2017	
	w tys. <i>in thous.</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	w tys. <i>in thous.</i>	w % bezrobotnych nowo zarejestrowanych <i>in % of newly registered unemployed</i>		
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem <i>Unemployed persons removed from unemployment rolls – in total</i>	1118,4	89,2	83,7	936,4	x	x
Z liczby ogółem – bezrobotni, którzy: <i>Of total – unemployed persons, who:</i>						
podjęli pracę <i>took work</i>	534,0	86,2	86,4	461,4	49,3	47,7
niesubsydiowaną <i>unsubsidised</i>	419,7	84,5	89,8	376,7	40,2	37,5
subsydiowaną <i>subsidised</i>	114,3	93,3	74,1	84,7	9,0	10,2
rozpoczęli szkolenie lub staż <i>started training or traineeship</i>	123,7	89,0	73,7	91,1	9,7	11,1
nie potwierdzili gotowości do podję- cia pracy <i>did not confirm availability for work</i>	210,7	88,5	83,1	175,0	18,7	18,8
dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego <i>voluntarily resigned from the status of unemployed</i>	84,5	94,0	84,6	71,5	7,6	7,6
nabyli prawa emerytalne lub rentowe <i>acquired the right to retirement pay pension</i>	11,2	118,1	43,6	4,9	0,5	1,0
nabyli uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego <i>acquired the right to pre-retirement allowances</i>	11,8	71,8	71,9	8,5	0,9	1,1

**Wykres 3. Oferty pracy
stan w końcu miesiąca**

Chart 3. Job offers
as of the end of a month

Do urzędów pracy w I półroczu br. zgłoszono 846,1 tys. **ofert zatrudnienia**³, tj. o 2,4% mniej niż przed rokiem. Oferty z sektora publicznego stanowiły 10,0% ogółu ofert (wobec 11,6% w analogicznym okresie ub. roku). Zmniejszyła się zarówno liczba ofert z sektora publicznego (o 16,0%), jak i z sektora prywatnego (o 0,7%). W końcu czerwca br. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 25,7% ogółu ofert (wobec 25,6% przed rokiem). Spośród wszystkich ofert 4,8% dotyczyło stażu, 4,3% było adresowanych do osób niepełnosprawnych, a 0,1% – do absolwentów.

W ramach zwolnień grupowych w końcu czerwca br. pracodawcy **zadeklarowali zwolnienie** nieco mniejszej liczby pracowników niż przed rokiem – 114 zakładów zadeklarowało zwolnienie 13,2 tys. pracowników, w tym 2,6 tys. osób z sektora publicznego (w końcu czerwca ub. roku odpowiednio 145 zakładów, 14,6 tys. pracowników, w tym 3,8 tys. z sektora publicznego).

W I półroczu br. zarejestrowano 2 **strajki**, w których uczestniczyło 685 pracowników, tj. 32,3% zatrudnionych w jednostkach, w których wystąpiły strajki (w analogicznym okresie ub. roku odpowiednio 1,5 tys. strajków, 29,3 tys. strajkujących pracowników, tj. 37,7% zatrudnionych). Straty czasu pracy z tytułu uczestnictwa w strajkach wyniosły 1,5 tys. roboczogodzin, tj. ponad 2 godziny nieprzepracowane na 1 strajkującego (w I półroczu ub. roku odpowiednio 171,1 roboczogodzin, tj. blisko 6 godzin nieprzepracowanych).

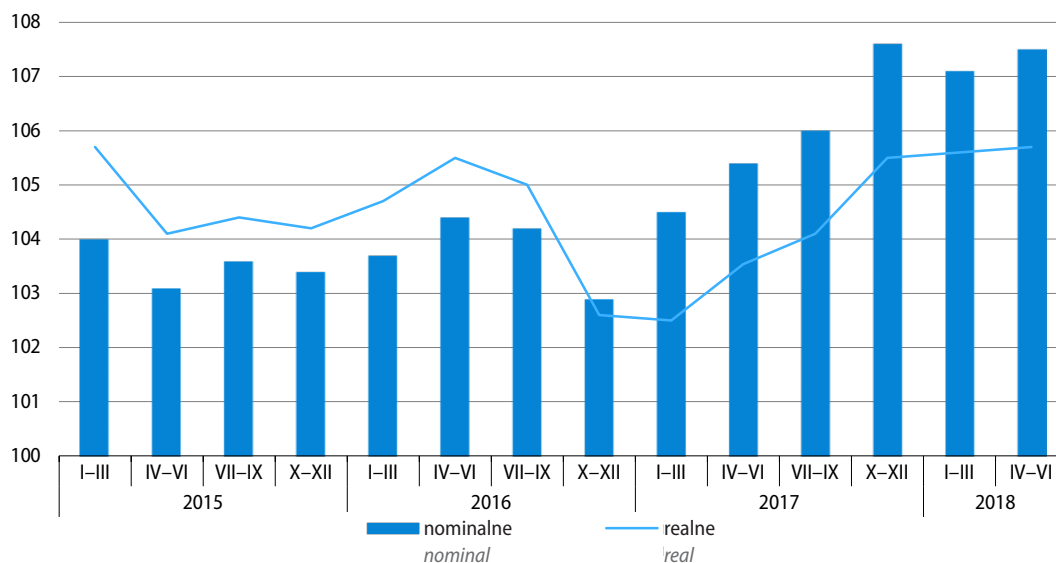
3 Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne Wages and salaries; social benefits

W I półroczu br. wzrost przeciętnych nominalnych i realnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w skali roku był szybszy niż przed rokiem. Wyższa niż w I półroczu ub. roku była również dynamika nominalnych emerytur i rent brutto w obu systemach oraz ich siły nabywczej. W drugim kwartale br. tempo wzrostu nominalnych i realnych płac było szybsze niż w pierwszym. Dynamika świadczeń emerytalno-rentowych z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przyspieszyła, a rolników indywidualnych – nie uległa istotnej zmianie.

Wykres 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 4. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector corresponding period of previous year=100

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw¹ w I półroczu br. wyniosło 4756,62 zł i było o 7,3% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem notowano wzrost o 5,0%).

Wynagrodzenia brutto zwiększyły się we wszystkich obserwowanych sekcjach, najbardziej w górnictwie i wydobywaniu (o 11,1%, w tym w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego o 13,6%), budownictwie (o 8,4%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 7,9%), a także informacji i komunikacji oraz administrowaniu i działalności wspierającej (po 7,7%). W najmniejszym stopniu wzrosły płace w obsłudze rynku nieruchomości oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (po 4,4%). Wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto obserwowano we wszystkich działach o znaczącym udziale w zatrudnieniu, m.in. w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 10,7%), produkcji artykułów spożywczych (o 8,6%) oraz produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 8,0%). W najmniejszym stopniu wzrosły płace w transporcie lądowym i rurociągowym (o 5,5%), a także produkcji odzieży oraz produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (po 6,6%).

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 7. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto
Table 7. Average monthly gross wages and salaries

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2018		2017		2018	
	VI		I-VI			
	w zł <i>in zł</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>			w zł <i>in zł</i>	
Sektor przedsiębiorstw <i>Enterprise sector</i>	4848,16	107,5	106,0	105,0	107,3	4756,62
w tym: <i>of which:</i>						
Przemysł <i>Industry</i>	4984,77	108,3	106,1	105,0	107,3	4785,04
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	9913,59	123,9	121,4	106,6	111,1	7201,16
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	4630,55	107,5	105,1	105,7	107,3	4547,04
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	7309,26	104,4	108,4	102,7	107,1	7395,98
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	4406,35	103,3	104,0	103,3	104,4	4317,89
Budownictwo <i>Construction</i>	4913,76	109,3	105,9	104,7	108,4	4734,72
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	4523,65	107,9	107,6	106,7	107,3	4479,88
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	4266,28	105,5	104,6	104,0	106,2	4219,06
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	3489,13	107,4	106,6	105,7	107,9	3468,11
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	8070,13	106,4	106,1	103,6	107,7	8483,76
Obsługa rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>	5007,46	103,2	105,2	106,3	104,4	4937,68
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a <i>Professional, scientific and technical activities^a</i>	6891,11	106,1	102,4	101,7	107,2	6997,08
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	3350,94	105,5	107,7	105,9	107,7	3399,80

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

W czerwcu br. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 4848,16 zł i było o 7,5% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu w maju br. o 7,0% oraz w czerwcu ub. roku o 6,0%).

W I półroczu br. **kwota wynagrodzeń brutto** w sektorze przedsiębiorstw była wyższa niż przed rokiem o 11,4% (wobec wzrostu o 9,5% w analogicznym okresie ub. roku).

Tablica 8. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w kolejnych kwartałach
Table 8. Average monthly gross wages and salaries in subsequent quarters

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2017				2018	
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>					
Sektor przedsiębiorstw <i>Enterprise sector</i>	104,5	105,4	106,0	107,6	107,1	107,5
w tym: <i>of which:</i>						
Przemysł <i>Industry</i>	104,1	105,9	105,2	106,8	106,7	107,8
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	104,4	108,9	97,7	112,7	101,3	120,7
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	105,2	106,1	106,6	107,3	107,2	107,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	99,0	106,7	102,9	102,9	110,2	103,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	102,7	103,8	103,4	104,1	105,0	103,8
Budownictwo <i>Construction</i>	105,6	104,0	107,4	109,3	107,7	109,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	106,7	106,8	107,2	110,9	107,1	107,5
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	103,7	104,4	105,1	107,0	106,7	105,7
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	104,8	106,6	107,0	104,3	108,5	107,3
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	103,6	103,6	106,9	102,4	107,8	107,5
Obsługa rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>	105,2	107,5	105,1	108,9	106,4	102,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a <i>Professional, scientific and technical activities^a</i>	100,7	102,8	102,5	108,6	107,6	106,8
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	104,6	107,3	108,1	110,9	108,8	106,7

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

W I półroczu br. siła nabywca przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw była wyższa niż przed rokiem o 5,7% (w I kwartale br. notowano wzrost odpowiednio o 5,6%, natomiast w II kwartale br. – o 5,7%). W czerwcu br. płaca realna brutto zwiększyła się w skali roku o 5,5% (w analogicznym miesiącu ub. roku notowano wzrost o 4,5%).

Tablica 9. Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto
Table 9. Number of retirees and pensioners and average monthly gross benefit

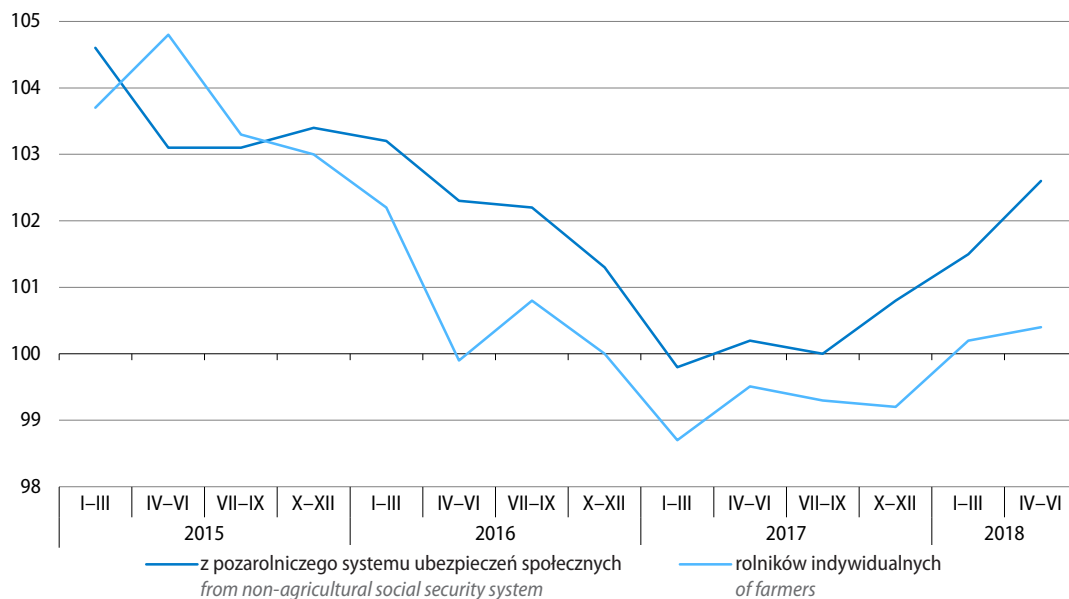
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2017		2018			
	I–VI	VII–XII	I–III	IV–VI	I–VI	VI
Przeciętna liczba emerytów i rencistów <i>Average number of retirees and pensioners:</i>						
w tys. osób <i>in thous. persons</i>	8910,7	8959,7	9166,8	9189,9	9178,3	9194,5
analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	100,1	100,5	102,8	103,2	103,0	103,2
Pobierający emerytury i renty: <i>Received retirement and other pensions:</i>						
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w tys. osób <i>from non-agricultural social security system in thous. persons</i>	7730,6	7789,2	7995,6	8026,9	8011,2	8034,6
rolników indywidualnych w tys. osób <i>of farmers in thous. persons</i>	1180,1	1170,5	1171,2	1163,0	1167,1	1159,9
Przeciętna emerytura i renta: <i>Average retirement and other pension:</i>						
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł <i>from non-agricultural social security system in zł</i>	2119,52	2156,41	2183,64	2224,96	2204,35	2223,39
analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	101,9	103,0	103,5	104,5	104,0	104,5
rolników indywidualnych w zł <i>of farmers in zł</i>	1195,19	1204,87	1214,55	1229,36	1221,94	1220,87
analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	101,0	101,9	102,2	102,3	102,2	102,2

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w I półroczu br. była o 4,0% wyższa niż przed rokiem i wyniosła 2204,35 zł. W czerwcu br. ukształtowała się ona na poziomie 2223,39 zł, tj. wzrosła w skali roku o 4,5%. Przeciętna miesięczna **realna emerytura i renta brutto** z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w I półroczu br. była wyższa o 2,0% od notowanej w analogicznym okresie ub. roku; w czerwcu br. wzrosła w skali roku o 2,5%.

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w I półroczu br. wyniosła 1221,94 zł, tj. o 2,2% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku (w czerwcu – 1220,87 zł, tj. również o 2,2% więcej niż przed rokiem). Jej **siła nabywcza** zarówno w I półroczu br., jak i w czerwcu br. nieco wzrosła w skali roku (po 0,2%).

Wykres 5. Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 5. Average monthly real gross retirement and other pensions corresponding period of previous year=100

Kwota brutto **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) w okresie styczeń–czerwiec br. wyniosła 708,3 mln zł, tj. o 16,1% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. W czerwcu br. wypłacono bezrobotnym 109,2 mln zł zasiłków, tj. o 4,4% mniej niż w maju br. oraz o 15,5% mniej niż w czerwcu ub. roku.

Łączna kwota wypłat z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** w okresie styczeń–czerwiec br. wyniosła 730,8 mln zł i była o 33,3% niższa od kwoty wypłaconej w analogicznym okresie ub. roku. W czerwcu br. wypłacono 118,9 mln zł zasiłków i świadczeń przedemerytalnych, tj. o 33,9% mniej niż przed rokiem.

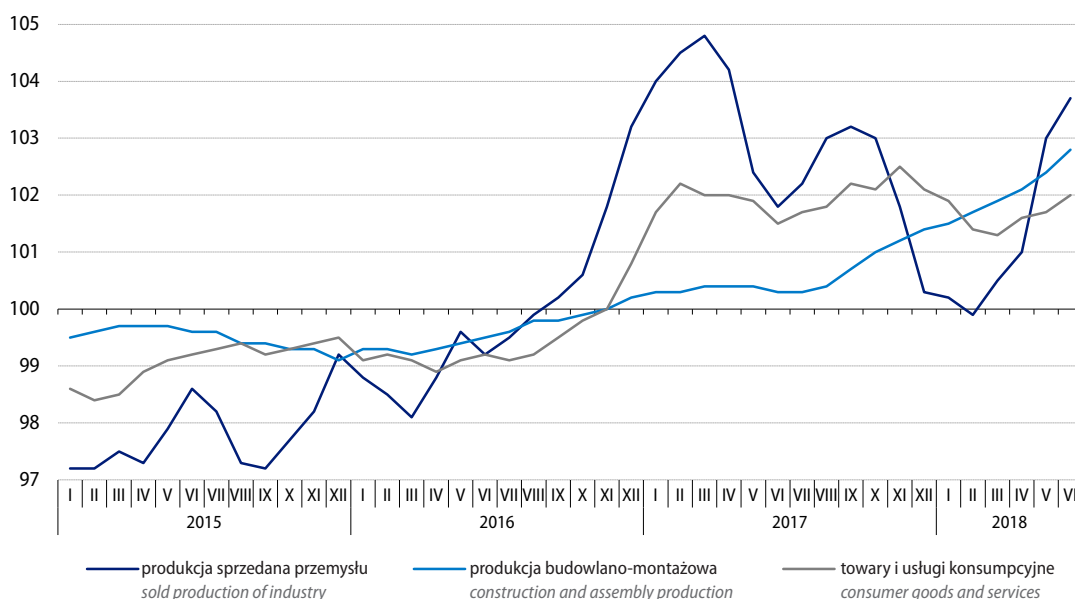
Przeciętna liczba osób pobierających **wypłaty z Funduszu Emerytur Pomostowych** w I półroczu br. wyniosła 23,7 tys. (wobec 20,8 tys. przed rokiem), a łączna kwota wypłat z tego funduszu wyniosła 378,1 mln zł (o 20,2% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku). W czerwcu br. suma wypłaconych świadczeń ukształtowała się na poziomie 66,9 mln zł (o 21,6% wyższym niż przed rokiem), a świadczenia z tego źródła pobierało przeciętnie 24,7 tys. osób (wobec 21,9 tys. osób w czerwcu ub. roku).

Ceny Prices

W I półroczu br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku w mniejszym stopniu niż przed rokiem. Dynamika cen konsumpcyjnych w drugim kwartale była nieco wyższa niż w pierwszym. W czerwcu br. obserwowano dalsze umocnienie tempa wzrostu cen konsumpcyjnych, na co wpłynęło m.in. znaczne przyspieszenie dynamiki cen towarów i usług w zakresie transportu. Ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem wzrosły w podobnej skali jak w maju br. Zwolniła natomiast dynamika cen żywności i napojów bezalkoholowych. W okresie styczeń–czerwiec br. ceny produkcji sprzedanej przemysłu wzrosły w mniejszym stopniu niż przed rokiem; umocniła się natomiast dynamika cen produkcji budowlano-montażowej. W czerwcu br. ceny producentów w przemyśle i budownictwie wzrosły w skali roku w szybszym tempie niż w poprzednich miesiącach br.

Wykres 6. Wskaźniki cen
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 6. Price indices
corresponding period of previous year=100

Według wstępnych danych ceny **produkcji sprzedanej przemysłu** w czerwcu br. były o 2,4% wyższe od notowanych w grudniu ub. roku (wobec spadku o 0,9% przed rokiem). Wzrost cen obserwowano we wszystkich sekcjach, w tym największy w górnictwie i wydobywaniu (o 4,1%). Ceny w sekcji przetwórstwo przemysłowe wzrosły o 2,5%, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 1,4%, a w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja – o 0,7%.

W czerwcu br. obserwowano wzrost **w skali roku** cen produkcji sprzedanej przemysłu o 3,7% (wobec wzrostu o 3,0% w maju br.). Wyższe niż przed rokiem były ceny w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 11,5%), przetwórstwo przemysłowe (o 3,7%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 1,3%). Nieznacznie niższe były natomiast ceny w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,1%). W przetwórstwie przemysłowym znacznie wzrosły ceny m.in. w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 34,5%), metali (o 9,4%) oraz papieru i wyrobów z papieru (o 5,8%). Wyższe niż przed rokiem były ceny w produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 3,5%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 3,1%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 2,6%), pojazdów samochodowych, przyczep i nacze (o 1,8%), wyrobów z metali (o 1,6%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 1,0%), a także maszyn i urządzeń oraz napojów (po 0,8%). Podniesiono również ceny w produkcji urządzeń elektrycznych (o 0,7%), mebli (o 0,4%) oraz artykułów spożywczych (o 0,2%). Niższe niż przed rokiem były natomiast ceny m.in. w produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 1,0%) oraz pozostałego sprzętu transportowego (o 1,4%).

Szacuje się, że w czerwcu br. ceny produkcji budowlano-montażowej były wyższe niż przed rokiem o 2,8%, a w stosunku do grudnia ub. roku wzrosły o 1,5%.

Tablica 10. Wskaźniki cen w przemyśle i budownictwie

Table 10. Price indices in industry and construction

Okresy Periods	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu Prices of sold production of industry					Ceny produkcji budowlano-montażowej Prices of construction and assembly production
	ogółem total	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	przetwórstwo przemysłowe manufacturing	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	
2017	Grudzień roku poprzedniego=100 December of previous year=100					
VI	99,1	93,2	99,2	100,8	100,9	100,0
2018						
VI	102,4	104,1	102,5	101,4	100,7	101,5
2017	Miesiąc poprzedni=100 Previous month=100					
VI	99,6	96,3	99,7	100,1	99,9	100,0
VII	100,3	103,1	100,2	100,0	100,0	100,1
VIII	100,4	99,9	100,5	99,9	100,4	100,2
IX	100,5	99,3	100,6	99,8	100,2	100,3
X	100,3	104,9	100,2	99,4	100,0	100,3
XI	100,0	99,9	100,1	99,6	99,8	100,3
XII	99,7	99,9	99,6	99,9	100,2	100,2
2018						
I	100,1	99,8	100,1	100,0	100,3	100,1
II	99,8	99,6	99,8	100,0	100,0	100,1
III	100,6	101,8	100,6	100,1	100,0	100,3
IV	100,3	99,6	100,3	100,1	100,2	100,3
V	101,3	102,1	101,4	101,0	100,0	100,3
VI	100,3	101,2	100,3	100,2	100,2	100,4

Tablica 10. Wskaźniki cen w przemyśle i budownictwie (dok.)

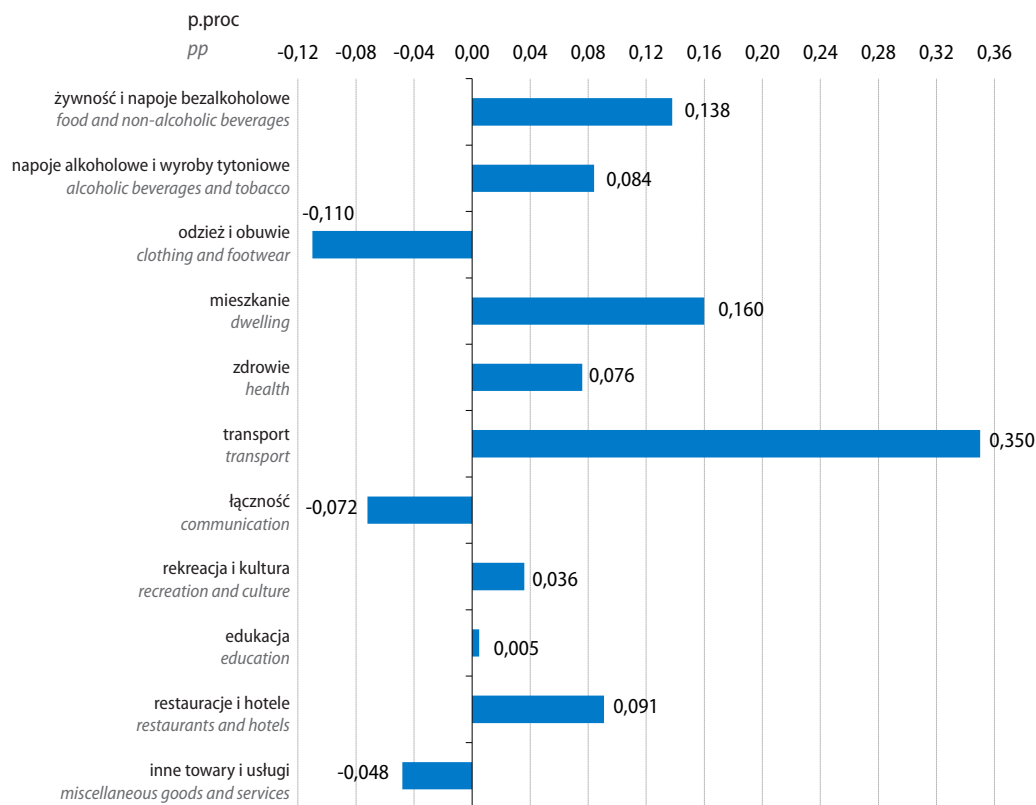
Table 10. Price indices in industry and construction (cont.)

Okresy Periods	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu Prices of sold production of industry						Ceny produkcji budowlano- montażowej Prices of construction and assembly production
	ogółem total	górnictwo i wydobywa- nie mining and quarrying	przetwórstwo przemysłowe manufacturing	wytwarzanie i zaopatrywa- nie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste mana- gement and remediation activities		
2017	Analogiczny okres roku poprzedniego=100						Corresponding period of previous year=100
VI	101,8	118,6	101,2	100,4	102,7	100,3	
VII	102,2	118,2	101,6	100,8	102,4	100,3	
VIII	103,0	119,0	102,6	100,7	102,7	100,4	
IX	103,2	119,4	102,7	100,5	102,8	100,7	
X	103,0	123,9	102,4	99,9	102,5	101,0	
XI	101,8	104,9	101,8	99,5	102,0	101,2	
XII	100,3	99,8	100,4	99,4	101,5	101,4	
2018							
I	100,2	100,1	100,2	99,4	101,3	101,5	
II	99,9	98,2	100,0	98,9	101,2	101,7	
III	100,5	99,7	100,6	99,3	101,0	101,9	
IV	101,0	101,6	101,1	99,0	101,1	102,1	
V	103,0	106,2	103,1	99,9	101,0	102,4	
VI	103,7	111,5	103,7	99,9	101,3	102,8	
2017							
I–III	104,4	129,3	103,8	99,7	103,3	100,3	
IV–VI	102,8	123,1	102,1	100,7	102,8	100,4	
I–VI	103,6	126,2	103,0	100,2	103,1	100,3	
VII–IX	102,8	118,9	102,3	100,7	102,6	100,5	
X–XII	101,7	108,6	101,5	99,6	102,0	101,2	
2018							
I–III	100,2	99,3	100,2	99,2	101,1	101,7	
IV–VI	102,5	106,3	102,6	99,6	101,1	102,5	
I–VI	101,4	102,8	101,4	99,4	101,1	102,1	

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w czerwcu br. były o 0,7% wyższe niż w **grudniu ub. roku** (wobec wzrostu o 0,8% przed rokiem). Wzrosły ceny towarów i usług w zakresie transportu (o 4,0%), restauracji i hoteli (o 1,6%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 1,4%), a także towarów i usług związanych ze zdrowiem (o 1,3%). Podrożała żywność i napoje bezalkoholowe oraz towary i usługi związane z mieszkaniem (po 0,6%), jak również towary i usługi w zakresie rekreacji i kultury oraz edukacji (po 0,5%). Mniej niż w grudniu ub. roku konsumenci płacili natomiast za odzież i obuwie (o 2,1%) oraz towary i usługi w zakresie łączności (o 1,5%). Największy wpływ na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem miał wzrost cen towarów i usług w zakresie transportu, który podwyższył wskaźnik cen ogółem o 0,35 p.proc. Spadek cen odzieży i obuwia obniżył natomiast wskaźnik cen ogółem o 0,11 p.proc.

Wykres 7. Wpływ zmian cen grup towarów i usług na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w czerwcu 2018 r. grudzień roku poprzedniego=100

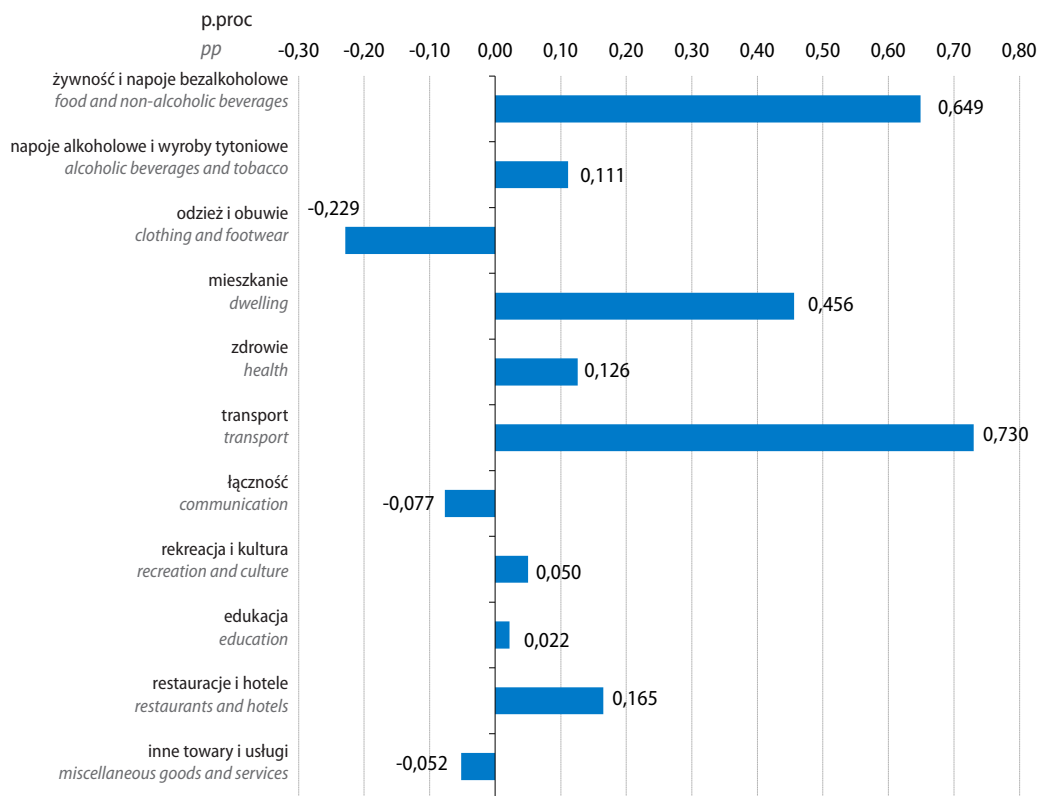
Chart 7. Impact of price changes of goods and services groups on the total consumer price index in June 2018 December of previous year=100

W czerwcu br. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych **w skali roku** wyniósł 2,0% (w tym towary podróżowały o 2,2%, a usługi – o 1,4%). Największy wpływ na poziom wskaźnika ogółem miały wzrosty cen towarów i usług związanych z transportem oraz żywności i napojów bezalkoholowych, które podwyższyły ten wskaźnik odpowiednio o 0,73 p.proc. i 0,65 p.proc. Spadek cen odzieży i obuwia obniżył wskaźnik cen ogółem o 0,23 p.proc.

Wykres 8. Wpływ zmian cen grup towarów i usług na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w czerwcu 2018 r. analogiczny okres roku poprzedni=100

Chart 8. Impact of price changes of goods and services groups on the total consumer price index in June 2018 corresponding period of previous year=100

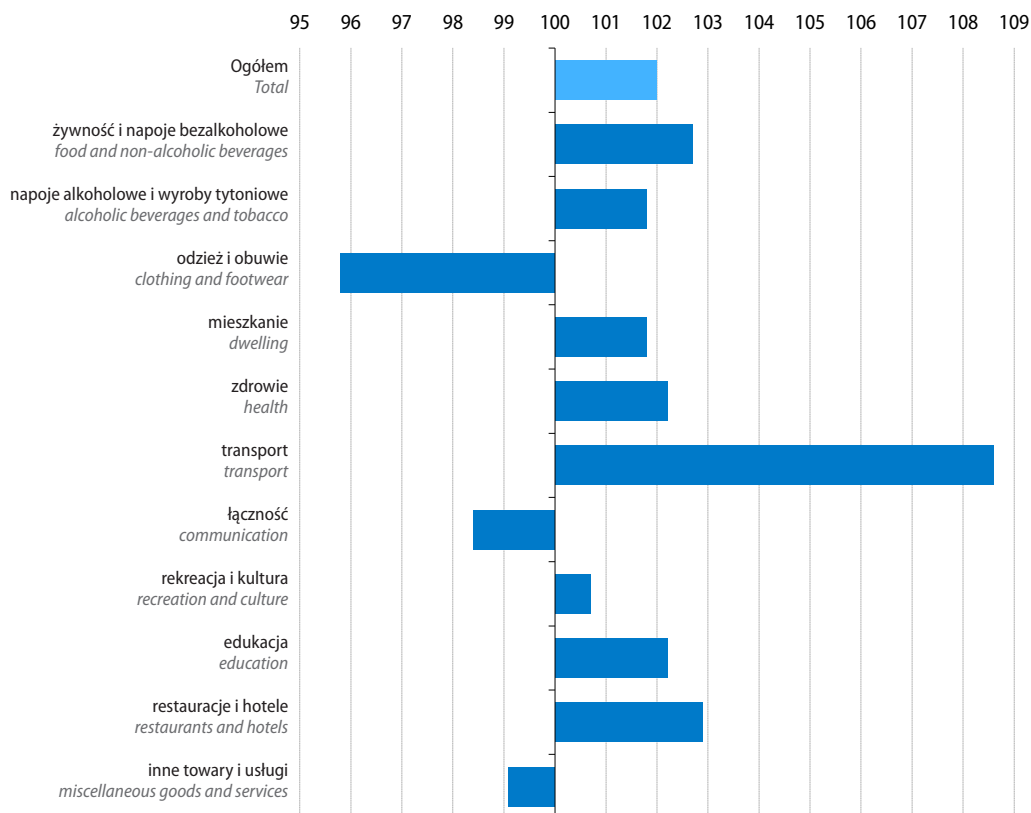

Tablica 11. Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych
Table 11. Price indices of consumer goods and services

Okresy Periods	Ogółem Total	żywność i napoje bezalko- holowe <i>food and non- alcoholic beverages</i>	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe <i>alcoholic beverages and tobacco</i>	odzież i obuwie <i>clothing and footwear</i>	mieszka- nie <i>dwelling</i>	zdrowie <i>health</i>	transport <i>transport</i>	łączność <i>communi- cation</i>	rekreacja i kultura <i>recreation and culture</i>	edukacja <i>education</i>	resta- uracje i hotele <i>resta- urants and hotels</i>
		2017	Grudzień roku poprzedniego=100 <i>December of previous year=100</i>								
VI	100,8	103,2	100,4	97,2	101,0	100,9	94,9	101,5	101,6	100,1	101,5
2018											
VI	100,7	100,6	101,4	97,9	100,6	101,3	104,0	98,5	100,5	100,5	101,6
2017	Miesiąc poprzedni=100 <i>Previous month=100</i>										
VI	99,8	100,1	99,9	99,0	100,0	100,3	97,4	99,6	101,1	99,9	100,3
VII	99,8	99,8	100,2	96,6	100,1	100,6	98,9	100,1	101,2	100,1	100,3
VIII	99,9	99,4	99,9	97,5	100,1	100,1	102,0	99,5	99,7	100,1	100,1
IX	100,4	100,4	100,4	102,1	100,3	100,0	101,0	100,5	98,9	100,9	100,3
X	100,5	100,9	99,8	103,5	100,4	99,9	100,3	99,9	99,5	100,5	100,2
XI	100,5	101,0	100,2	99,7	100,2	100,1	101,6	99,8	100,6	100,1	100,2
XII	100,2	100,5	99,9	98,6	100,1	100,1	100,7	100,0	100,3	100,0	100,2
2018											
I	100,3	101,2	100,5	96,1	100,3	100,4	99,4	100,2	100,9	100,3	100,4
II	99,8	99,6	100,2	98,5	100,1	100,3	99,4	98,6	100,0	100,1	100,2
III	99,9	99,9	100,1	102,3	99,8	99,9	99,3	100,0	99,5	100,1	100,1
IV	100,5	100,4	100,3	102,9	100,2	100,2	102,4	99,4	100,2	100,0	100,2
V	100,2	99,7	100,2	99,6	100,1	100,5	102,6	100,3	99,0	100,1	100,5
VI	100,1	99,8	100,1	98,6	100,1	100,1	100,9	99,9	100,9	100,0	100,3
2017	Analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>Corresponding period of previous year=100</i>										
VI	101,5	103,7	100,7	94,6	101,6	100,3	100,0	101,6	102,5	100,9	102,1
VII	101,7	104,4	101,0	94,3	101,5	101,1	99,2	101,7	102,3	101,0	102,3
VIII	101,8	104,3	100,9	94,3	101,6	101,0	101,8	101,2	101,8	101,0	102,4
IX	102,2	105,0	101,2	95,4	101,8	102,0	101,6	101,7	101,9	101,3	102,2
X	102,1	105,4	100,9	95,4	102,0	102,0	100,4	101,6	101,4	101,8	102,5
XI	102,5	106,0	101,0	95,4	102,2	101,9	102,3	101,5	101,7	101,8	102,7
XII	102,1	105,4	100,9	95,2	102,1	101,8	99,2	101,5	101,7	101,9	102,8
2018											
I	101,9	104,8	101,2	95,5	101,8	101,8	98,8	102,0	102,5	102,1	103,0
II	101,4	103,4	101,0	95,8	101,8	101,9	98,0	100,6	101,5	102,1	103,0
III	101,3	103,7	100,9	96,3	101,6	101,4	98,1	100,6	101,0	102,2	102,9
IV	101,6	104,1	101,7	96,2	101,6	101,4	99,9	100,1	100,9	102,1	102,8
V	101,7	103,0	101,6	96,2	101,7	102,4	104,8	98,1	101,0	102,2	102,9
VI	102,0	102,7	101,8	95,8	101,8	102,2	108,6	98,4	100,7	102,2	102,9
2017											
I-III	102,0	103,4	101,1	94,5	101,1	100,9	109,8	98,8	99,7	100,8	101,9
IV-VI	101,8	103,4	100,8	94,7	101,5	100,6	104,2	100,9	102,3	100,9	102,0
I-VI	101,9	103,4	101,0	94,6	101,3	100,7	107,0	99,8	101,0	100,9	101,9
VII-IX	101,9	104,6	101,0	94,7	101,6	101,3	100,9	101,5	102,0	101,1	102,3
X-XII	102,2	105,6	100,9	95,3	102,1	101,9	100,6	101,5	101,6	101,8	102,7
2018											
I-III	101,5	103,9	101,1	95,9	101,7	101,7	98,3	101,1	101,7	102,1	102,9
IV-VI	101,7	103,2	101,7	96,0	101,7	102,0	104,4	98,9	100,9	102,2	102,9
I-VI	101,6	103,6	101,4	95,9	101,7	101,9	101,3	100,0	101,3	102,1	102,9

Wykres 9. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w czerwcu 2018 r. analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 9. Price indices of consumer goods and services in June 2018 corresponding period of previous year=100

Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w skali roku w czerwcu br. wyniósł 2,7%, przy czym żywność podrożała o 2,8%, a napoje bezalkoholowe – o 1,1%. Więcej niż przed rokiem konsumenci płacili m.in. za oleje i tłuszcze (o 12,7%, w tym ceny masła wzrosły o 25,6%), a także artykuły w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 6,7%, w tym jaja podrożały o 26,8%, śmietana – o 10,1%, jogurty – o 7,6%, sery i twarogi – 2,1% oraz mleko – o 1,7%). Wzrosły również ceny pieczywa (o 4,6%), warzyw (o 2,5%), kasz i ziaren zbóż oraz makaronów i produktów makaronowych (po 2,2%), mąki pszennej (o 1,8%) oraz mięsa (przeciętnie o 1,6%, w tym podrożało mięso drobiowe – o 5,9%, wołowe – o 2,7%, wędliny – o 2,3%, przy spadku cen mięsa wieprzowego – o 2,9%). Droższe były także ryby i owoce morza (o 1,4%), ryż (o 0,8%) oraz owoce (o 0,4%). Spadły natomiast ceny cukru (o 34,4%), po wzroście przed rokiem o 12,4%.

Odzież oraz obuwie nadal były tańsze niż przed rokiem (odpowiednio o 5,3% i 2,1%).

Ceny towarów i usług w zakresie mieszkania wzrosły w skali roku o 1,8%. Podniesiono opłaty za wywóz śmieci (o 4,1%), usługi kanalizacyjne (o 1,5%) oraz zaopatrywanie w wodę (o 1,2%). Podrożały nośniki energii (przeciętnie o 1,8%), w tym opał – o 8,7% oraz energia ciepła – o 0,8%. Ceny energii elektrycznej nie uległy zmianie; spadły natomiast ceny gazu (o 1,4%). Wzrosły ceny związane z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego (o 0,5%).

Artykuły i usługi związane ze zdrowiem były droższe niż przed rokiem o 2,2%. Wzrosły ceny usług stomatologicznych (o 3,9%), lekarskich (o 3,4%), szpitalnych (o 2,7%) oraz wyrobów farmaceutycznych (o 1,6%). Niższe były natomiast opłaty za usługi sanatoryjne (o 1,6%).

Ceny towarów i usług w zakresie transportu wzrosły w skali roku o 8,6%. Znacznie więcej konsumenci płacili za paliwa i smary do prywatnych środków transportu (przeciętnie o 15,0%, w tym olej napędowy podrożał o 19,0%, benzyna – o 14,0% oraz gaz ciekły – o 10,6%). Wyższe niż przed rokiem były opłaty za usługi transportowe (o 1,3%). Spadły natomiast ceny samochodów osobowych (o 3,9%).

Ceny towarów i usług w zakresie łączności były niższe niż przed rokiem o 1,6%. Znacznie tańszy był sprzęt telekomunikacyjny (o 12,0%). Spadły również opłaty za usługi internetowe (o 3,8%) oraz telekomunikacyjne (o 1,3%). Nieznacznie więcej niż w czerwcu ub. roku należało natomiast zapłacić za usługi pocztowe (o 0,4%).

Ceny w zakresie rekreacji i kultury w czerwcu br. wzrosły w skali roku o 0,7%. Droższe niż przed rokiem były gazety i czasopisma (o 3,9%) oraz bilety do kin, teatrów i na koncerty (o 2,2%). Spadły natomiast ceny książek (o 7,8%), sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego (o 3,4%) oraz nieznacznie – usług w zakresie turystyki zorganizowanej (o 0,1%).

W okresie styczeń–czerwiec br., w wyniku szybszego wzrostu w skali roku przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw (o 7,3%) niż cen konsumpcyjnych (o 1,6%), zwiększyła się **siła nabywcza płac** w odniesieniu do wszystkich podstawowych grup towarów i usług konsumpcyjnych. Relatywnie tańsze niż przed rokiem były m.in. książki, odzież, sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny, obuwie, wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego, usługi transportowe, wyroby farmaceutyczne, nośniki energii oraz paliwa i smary do prywatnych środków transportu. Notowano także wzrost siły nabywczej w odniesieniu do większości towarów żywnościowych, w tym cukru, warzyw, mąki pszennej, ryb i owoców morza, ryżu, makaronów i produktów makaronowych, mięsa oraz pieczywa. Zmniejszyła się natomiast siła nabywcza płac w odniesieniu do m.in. olejów i tłuszczów (w tym masła), owoców oraz artykułów w grupie „mleko, sery i jaja”. Relatywnie droższy był również opał.

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie lipiec 2017 r. – czerwiec 2018 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 1,9% (wobec wzrostu również o 1,9% w okresie czerwiec 2017 r. – maj 2018 r.). Ceny konsumpcyjne **według zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**¹ wzrosły w tym okresie o 1,3%.

1 Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia w sektorze gospodarstw domowych (w 2018 r. – struktura spożycia z 2016 r. w cenach z grudnia 2017 r.). Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP).

Rolnictwo Agriculture

Średnia temperatura powietrza w I półroczu wyniosła 7,6°C i była wyższa o 0,9°C od średniej sprzed roku i o 1,6°C od średniej z lat 1971–2000. Średnia suma opadów wyniosła ok. 195 mm i była niższa o 29,3% od ubiegłorocznej i o 27,1% od średniej wieloletniej. W czerwcu br. średnia temperatura powietrza wyniosła 18,2°C i była o 2,4°C wyższa od średniej z wielolecia. Średnia suma opadów wyniosła ok. 52 mm i była o 36,9% niższa od średniej wieloletniej.

Warunki wegetacji i przeprowadzania prac polowych w czerwcu br. były zróżnicowane, głównie ze względu na niewystarczającą ilość opadów. Dwie pierwsze dekady miesiąca charakteryzowały się wyjątkowo wysoką temperaturą powietrza oraz bardzo wysokim usłonecznieniem (zwłaszcza na północy kraju), znacznie przekraczającym normy wieloletnie, przy jednocześnie niskich opadach atmosferycznych. Występujące w trzeciej dekadzie miesiąca chłodniejsze dni z opadami deszczu rejonami poprawiły nieco stan uwilgotnienia gleby. Przesuszenie gleby wystąpiło w wielu rejonach kraju; najbardziej dotkliwe – w środkowo-zachodniej i północno-zachodniej części Polski.

Stan wielu upraw (szczególnie zbóż jarych i roślin strączkowych), zwłaszcza na glebach słabszych, w czerwcu uległ pogorszeniu. Deficyt wody może mieć niekorzystny wpływ na plonowanie roślin. Na terenach, gdzie wystąpił duży niedobór opadów, obserwowano słabe wyrośnięcie upraw zbóż jarych, słabe wykłoszenie oraz niedostateczne wykształcenie i wypełnienie kłosów. W trzeciej dekadzie miesiąca lokalnie rozpoczęto żniwa jęczmienia ozimego. W całym kraju w trzeciej dekadzie miesiąca zakwitły ziemniaki. W pierwszej dekadzie czerwca dobiegł końca zbiór pierwszego pokosu siana łąkowego i wieloletnich roślin motylkowych. Pogoda sprzyjała dosuszaniu siana, bardzo złe były natomiast warunki odrostu roślinności na trwałych użytkach zielonych.

Na rynku rolnym w I półroczu br. przeciętne ceny skupu większości podstawowych produktów roślinnych były niższe niż przed rokiem, a produktów zwierzęcych – wyższe (z wyjątkiem cen żywca wieprzowego).

Tablica 12. Skup zbóż^a
Table 12. Procurement of cereals^a

Wyszczególnienie Specification	VII 2017 – VI 2018			VI 2018		
	w tys. ton in thous. tonnes	VII 2016 – – VI 2017=100	udział skupu w zbiorach 2017 r. w % the share of procurement in harvests of 2017 in %	w tys. ton in thous. tonnes	VI 2017=100	V 2018=100
Ziarno zbóż^b Cereal grains^b	9608,2	103,4	34,6	448,7	138,4	78,5
w tym: of which:						
Pszenica Wheat	6994,5	99,8	60,0	320,3	124,1	72,6
Żyto Rye	819,5	120,1	30,6	34,2	154,2	89,4

a W okresie styczeń–czerwiec br. bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

a In the period January–June 2018, without the procurement realized by natural persons. b Basic cereals including cereal mixed and excluding cereals designated for sowing.

Od początku bieżącego sezonu, tj. od lipca 2017 r. do czerwca 2018 r., **skup zbóż** podstawowych (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) wyniósł 9608,2 tys. ton i był o 3,4% większy od notowanego przed rokiem. Skup zbóż podstawowych stanowił 34,6% ubiegłorocznych zbiorów (wobec 36,7% przed rokiem). W czerwcu br. dostawy zbóż podstawowych do skupu były o 38,4% większe niż rok wcześniej, a w porównaniu z miesiącem poprzednim o 21,5% mniejsze.

Tablica 13. Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a

Table 13. Procurement of major agricultural products^a

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	I–VI 2018		VI 2018		
	w tys. ton <i>in thous. tonnes</i>	I–VI 2017=100	w tys. ton <i>in thous. tonnes</i>	VI 2017=100	V 2018=100
Żywiec rzeźny ^b <i>Animal for slaughter^b</i>	1834,8	104,8	305,0	88,8	100,5
w tym: <i>of which:</i>					
wołowy (z cielęcym) <i>cattle (including calves)</i>	112,8	104,3	19,7	101,6	106,2
wieprzowy <i>pigs</i>	642,7	111,1	103,4	114,4	97,9
drobiowy <i>poultry</i>	1078,0	101,5	181,7	77,8	101,5
Mleko <i>Milk</i>	5859,6 ^c	102,9	1002,6 ^c	102,0	95,6

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej ciepłej; wskaźniki dynamiki, po zmianie – od stycznia 2018 r. – wskaźników przeliczeniowych żywca na wagę poubojową ciepłą, podano w warunkach porównywalnych. c W milionach litrów.

a Without the procurement realized by natural persons. b Includes cattle, calves, pigs, sheep, horses and poultry; in terms of meat including fats in warm post-slaughter weight; indices are given in comparable conditions, i.e. after change of conversion rates of animals post-slaughter warm weight from January 2018. c In million litres.

W I półroczu br., w wyniku zwiększonej krajowej podaży wszystkich podstawowych gatunków żywca, łączny skup **żywca rzeźnego** (w wbc) był o 4,8% większy niż w analogicznym okresie ub. roku. W czerwcu br. skup żywca rzeźnego ogółem kształtował się na poziomie nieco większym niż w maju br. (o 0,5%), a w porównaniu z czerwcem ub. roku – był o 11,2% mniejszy.

Tablica 14. Relacje cen detalicznych wybranych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu podstawowych produktów rolnych

Table 14. Relations between retail prices of selected means of production for agriculture and procurement prices of some agricultural products

Wyszczególnienie Specification	Lata/ Kwartaly Years/ Quarters	Ceny środków produkcji wyrażone w: Prices of production goods expressed in:				hl mleka hl of cows' milk
		dt dt of				
		pszenicy wheat	żyta rye	żywca slaughter		
wieprzo- wego pigs	wołowego cattle					
Ciągnik rolniczy ^a – szt. Farm tractor ^a – per unit	2017	2694	3255	352	284	1296
	I	2657	3143	362	286	1348
	II	2556	3002	326	287	1361
	III	2792	3350	340	286	1286
	IV	2734	3231	384	275	1193
	2018					
	I	2 700	3 121	405	279	1 312
	II	2 723	3 170	405	279	1 411
Saletra amonowa – 1 dt Ammonium nitrate – per dt	2017	1,9	2,2	0,24	0,20	0,90
	I	1,9	2,2	0,25	0,20	0,90
	II	1,8	2,1	0,23	0,20	1,0
	III	1,9	2,3	0,23	0,19	0,88
	IV	1,9	2,2	0,26	0,19	0,81
	2018					
	I	1,9	2,2	0,28	0,19	0,91
	II	1,8	2,2	0,27	0,20	0,96
Mieszanka paszowa dla tuczników – 1 dt Compound feedingstuffs – per dt	2017	2,1	2,50	0,27	0,22	1,0
	I	2,1	2,5	0,28	0,22	1,1
	II	2,0	2,3	0,25	0,22	1,0
	III	2,1	2,6	0,26	0,22	1,0
	IV	2,1	2,5	0,30	0,21	0,92
	2018					
	I	2,1	2,4	0,31	0,22	1,02
	II	2,1	2,4	0,31	0,21	1,08
Olej napędowy – 1 hl Diesel oil – per hl	2017	6,7	8,2	0,88	0,71	3,2
	I	7,0	8,2	0,95	0,75	3,5
	II	6,3	7,4	0,80	0,71	3,4
	III	6,7	8,0	0,81	0,68	3,1
	IV	6,9	8,2	0,97	0,90	3,0
	2018					
	I	6,9	8,0	1,03	0,71	3,4
	II	7,3	8,5	1,09	0,75	3,8

a Dane dotyczą ciągnika „Ursus 11054”.

a Data concerns farm tractor „Ursus 11054”.

W II kwartale br. w porównaniu z I kwartałem br. odnotowano pogorszenie relacji cen detalicznych ciągnika rolniczego i oleju napędowego do cen skupu wybranych produktów rolnych. Pogorszyły się również relacje cen mieszanki paszowej dla tuczników do cen skupu żywca wołowego i mleka.

Tablica 15. Ceny podstawowych produktów rolnych

Table 15. Average prices of major agricultural products

Wyszczególnienie Specification	Ceny w skupie Procurement prices					Ceny na targowiskach Marketplaces prices				
	VI 2018			I–VI 2018		VI 2018			I–VI 2018	
	w zł in zł	VI 2017= =100	V 2018= =100	w zł in zł	I–VI 2017= =100	w zł in zł	VI 2017= =100	V 2018= =100	w zł in zł	I–VI 2017= =100
Pszenvica ^a za 1 dt <i>Wheat^a – per dt</i>	68,60	96,6	102,0	67,01	98,2	80,15	98,6	98,8	80,86	104,3
Żyto ^a za 1 dt <i>Rye^a – per dt</i>	58,05	95,3	100,2	57,76	99,8	63,67	98,3	97,6	65,08	105,6
Ziemniaki ^b za 1 dt <i>Potatoes^b – per dt</i>	56,08	89,8	87,5	57,71	91,9	84,95	95,8	99,8	86,44	101,3
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej: <i>Animals for slaughter (in live weight) – per kg:</i>										
w tym: <i>of which:</i>										
bydło ^c (bez cieląt) <i>cattle^c (excluding calves)</i>	6,49	104,3	98,0	6,51	104,3	7,11	101,9	98,5	7,11	102,0
w tym młode bydło <i>of which young cattle</i>	6,67	104,2	98,1	6,68	103,9	7,39	101,2	98,7	7,42	101,4
trzoda chlewna <i>pigs</i>	4,64	82,6	104,3	4,49	86,2	5,09	96,0	104,1	4,92	98,2
drób <i>poultry</i>	3,78	101,2	105,6	3,62	101,1	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt. <i>Piglet – per head</i>	.	x	x	.	x	181,37	96,4	100,1	186,02	104,2
Mleko za 1 hl <i>Milk per hl</i>	128,52	96,6	99,5	133,45	101,2	.	x	x	.	x

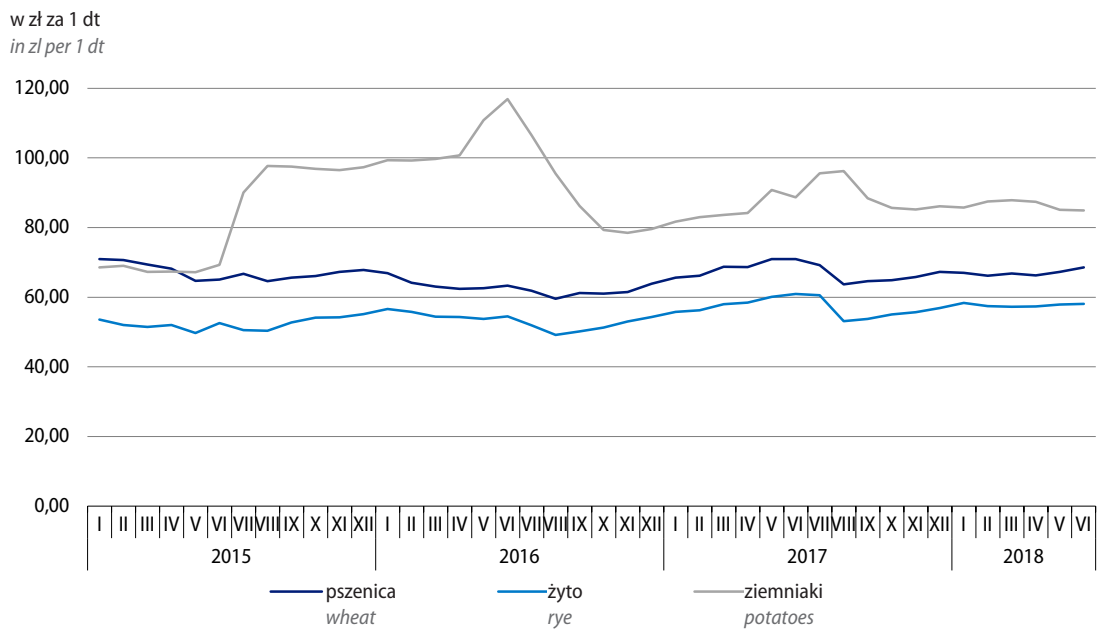
a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne. c Na targowiskach średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

a In procurement excluding cereals designated for sowing. b On marketplace – edible. c On marketplace – average weighted price of cattle for slaughter calculated with the adoption of the structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

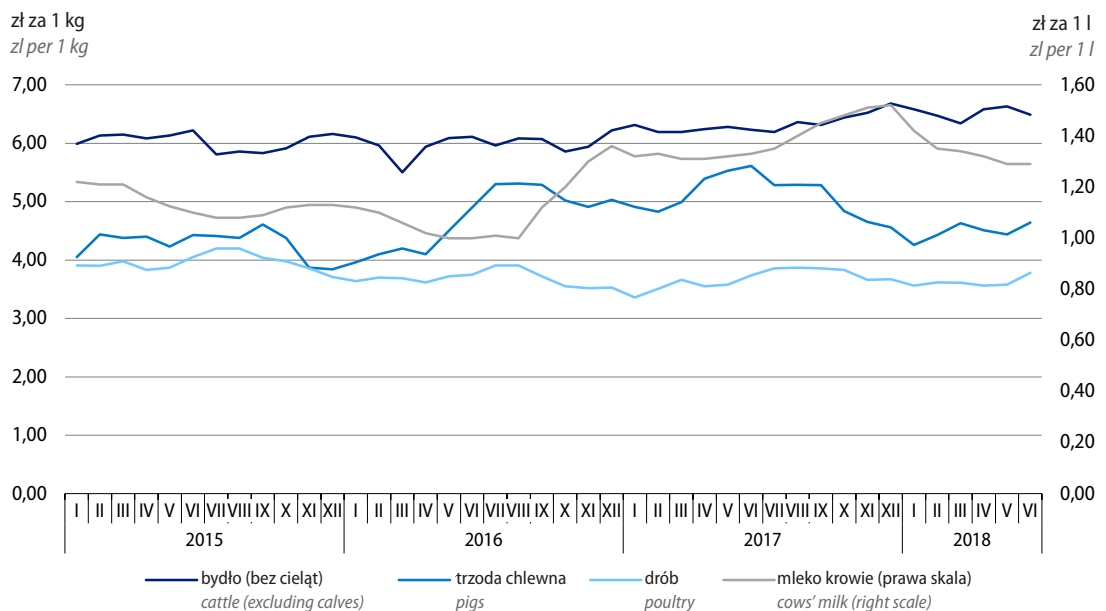
Przeciętne ceny skupu większości podstawowych gatunków zbóż w okresie styczeń-czerwiec br. kształtowały się na poziomie nieco niższym niż przed rokiem. W czerwcu br. ceny skupu ziarna również były niższe od cen sprzed roku. W obrocie targowiskowym ceny ziarna w I półroczu były wyższe niż przed rokiem, a w czerwcu br. były niższe niż rok wcześniej.

W I półroczu br. przeciętna **cena ziemniaków** w skupie była niższa niż w analogicznym okresie ub. roku (o 8,1%), a na targowiskach – wyższa (o 1,3%). W czerwcu br. za ziemniaki zarówno w skupie, jak i na targowiskach płacono mniej niż przed rokiem.

Wykres 10. Przeciętne ceny skupu zbóż i targowiskowe ceny ziemniaków
 Chart 10. Average procurement prices of cereal grain and average marketplace prices of potatoes

Wykres 11. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka
 Chart 11. Average procurement prices of animals for slaughter and of milk

Przy zwiększonej podaży, przeciętne ceny **żywca wieprzowego** na obu rynkach zarówno w I półroczu br., jak i w czerwcu br. były niższe niż przed rokiem. Relacja cen skupu żywca do cen żyta na targowiskach w czerwcu br. wynosiła 7,3 (wobec 6,8 przed miesiącem i 8,7 przed rokiem). Przeciętne **ceny prosiąt** do dalszego chowu w obrocie targowiskowym w I półroczu br. były o 4,2% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku. W czerwcu br. za prosię płacono podobnie jak przed miesiącem, ale mniej niż przed rokiem.

Przeciętne **ceny skupu drobiu rzeźnego** w okresie styczeń–czerwiec br. były o 1,1% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku. W czerwcu br. za ten surowiec płacono o 1,2% więcej niż przed rokiem.

Ceny **żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego** na obu rynkach w okresie styczeń–czerwiec br. kształtowały się na poziomie wyższym niż przed rokiem (w skupie odpowiednio o 4,3% i o 3,9%; na targowiskach o 2,0% i o 1,4%). W czerwcu br. ceny żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego były również wyższe niż przed rokiem.

Od początku br. skupiono łącznie o 2,9% więcej **mleka** niż w analogicznym okresie ub. roku. Pomimo stopniowego spadku w kolejnych miesiącach br., przeciętna cena mleka w I półroczu br. kształtowała się na poziomie wyższym niż przed rokiem (o 1,2%). W czerwcu br. średnia cena tego surowca była o 3,4% niższa niż w czerwcu ub. roku.

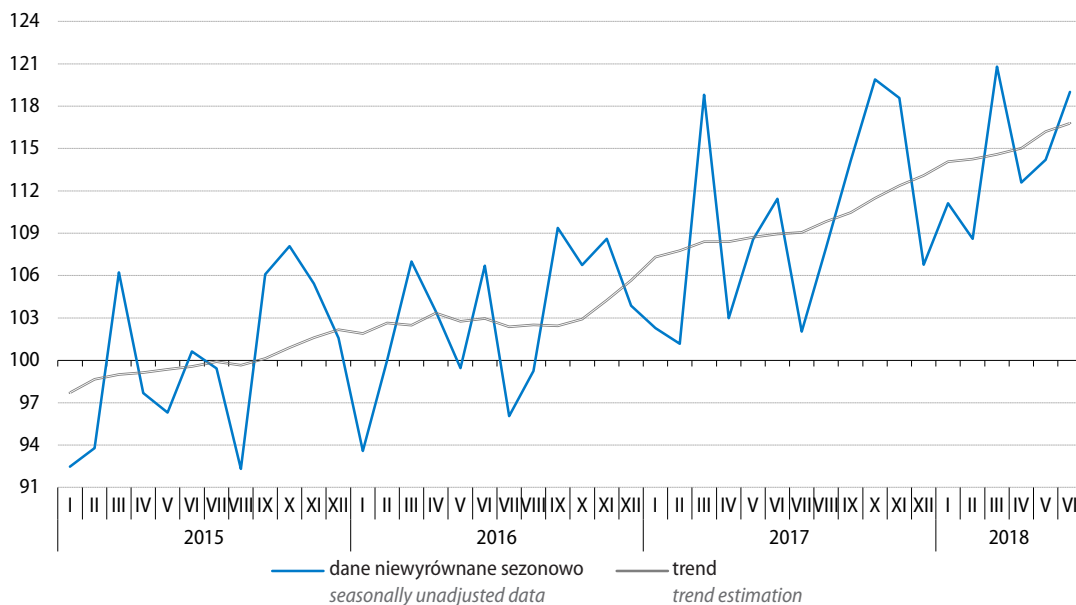
W I półroczu br. w obrocie targowiskowym przeciętna cena **krowy dojnej** (ok. 3035 zł) była o 1,3% wyższa niż przed rokiem, a **jałówki jednorocznej** (ok. 2149 zł) o 4,5% niższa.

Przemysł Industry

W I półroczu br. **produkcja sprzedana przemysłu**¹ była wyższa niż przed rokiem o 6,2% (wobec wzrostu o 5,8% w analogicznym okresie ub. roku). W drugim kwartale br. tempo wzrostu było szybsze niż w pierwszym (7,0% wobec 5,5%).

Wykres 12. Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe) przeciętna miesięczna 2015=100

Chart 12. Sold production of industry (constant prices)
monthly average of 2015=100

W sekcji o największym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu ogółem – przetwórstwie przemysłowym sprzedaż zwiększyła się w porównaniu z okresem styczeń-czerwiec ub. roku o 6,4%. Wzrost notowano także w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 8,4%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 4,7%). Utrzymał się natomiast spadek produkcji w górnictwie i wydobywaniu – o 1,2%.

W czerwcu br. produkcja sprzedana przemysłu była wyższa niż przed rokiem o 6,8% (wobec wzrostu o 5,2% w maju br. oraz o 4,4% w czerwcu ub. roku). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja sprzedana zwiększyła się w skali roku o 6,6%, a w odniesieniu do maja br. wzrosła o 0,1%.

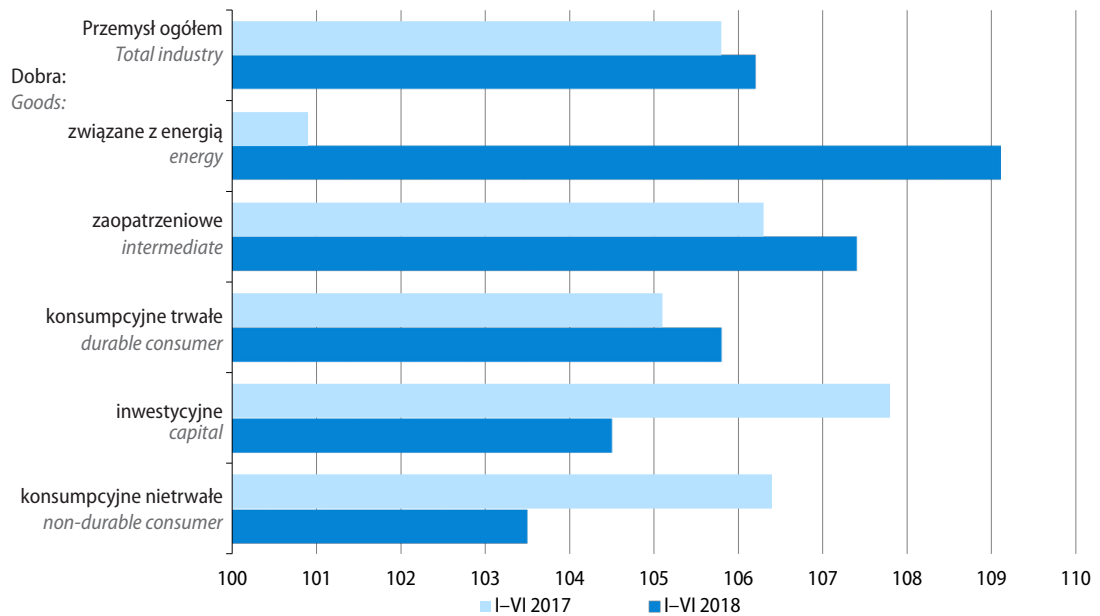
Wyższa niż w czerwcu ub. roku była produkcja w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę – o 13,6%, dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 6,9%, przetwórstwie przemysłowym – o 6,5% oraz górnictwie i wydobywaniu – o 2,5%. Spośród działów przetwórstwa przemysłowego wzrost sprzedaży notowano m.in. w produkcji pozosta-

¹ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

łego sprzętu transportowego (o 13,7%), wyrobów z metali (o 12,9%) oraz papieru i wyrobów z papieru (o 11,4%). Niższa niż przed rokiem była natomiast sprzedaż m.in. w produkcji wyrobów farmaceutycznych (o 25,1%) oraz maszyn i urządzeń (o 5,9%).

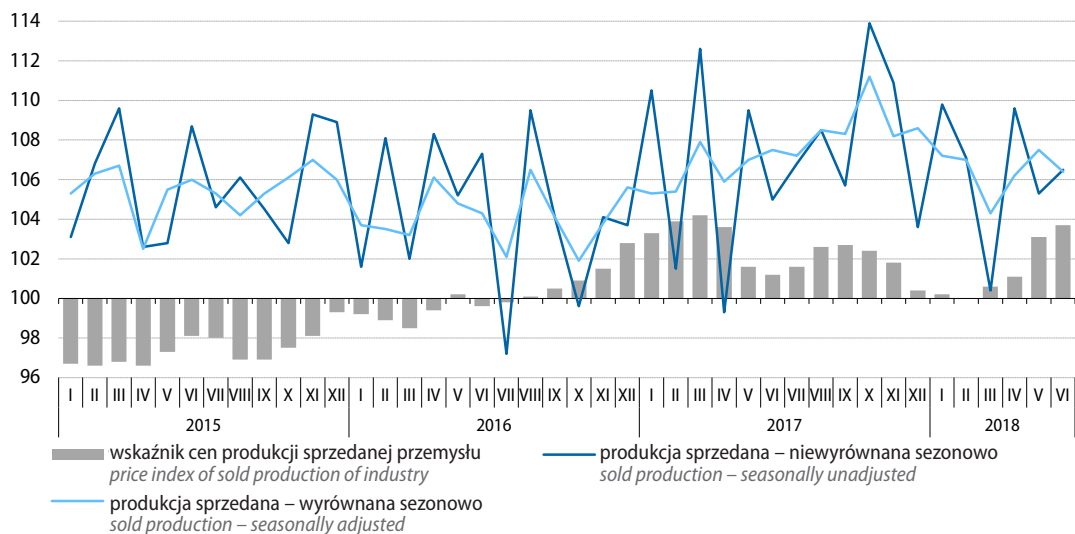
Wykres 13. Produkcja sprzedana przemysłu według głównych grupowań przemysłowych (ceny stałe) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 13. Sold production of industry by main industrial groupings (constant prices) corresponding period of previous year=100

Wykres 14. Produkcja sprzedana (ceny stałe) i wskaźnik cen w przetwórstwie przemysłowym analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 14. Sold production (constant prices) and prices index in manufacturing corresponding period of previous year=100

We wszystkich **głównych grupowaniach przemysłowych** w I półroczu br. sprzedaż była wyższa niż przed rokiem. Produkcja dóbr związanych z energią zwiększyła się o 9,1%, zaopatrzeniowych – o 7,4%, konsumpcyjnych trwałych – o 5,8%, inwestycyjnych – o 4,5%, a konsumpcyjnych nietrwałych – o 3,5%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w okresie styczeń–czerwiec br. była o 3,3% wyższa niż przed rokiem, przy przeciętnym zatrudnieniu większym o 2,8% i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 7,3%.

Tablica 16. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu
Table 16. *Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2017				2018				2017	
	I–III	IV–VI	VII–XI	X–XII	I–III	IV–VI	I–VI	VI	I–VI	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>								struktura w % <i>structure in %</i>	
Przemysł <i>Industry</i>	107,3	104,2	106,4	108,5	105,5	107,0	106,2	106,8	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	96,7	94,5	88,3	92,4	98,2	99,3	98,8	102,5	3,3	3,5
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	108,2	104,4	107,1	109,8	105,5	107,2	106,4	106,5	87,2	87,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	103,7	107,5	108,8	103,3	109,3	107,2	108,4	113,6	7,2	7,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	104,9	103,7	102,4	101,8	102,4	107,0	104,7	106,9	2,3	2,3
Z przemysłu ogółem – działy: <i>From total industry – divisions:</i>										
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego <i>mining of coal and lignite</i>	92,1	88,5	77,7	84,4	100,0	98,3	99,2	99,6	1,7	1,7
produkcja artykułów spożywczych <i>manufacture of food products</i>	108,1	105,6	106,7	106,4	106,3	104,3	105,3	105,6	16,0	16,3
produkcja napojów <i>manufacture of beverages</i>	98,6	105,2	99,2	105,7	102,5	105,3	104,1	102,9	1,4	1,5
produkcja odzieży <i>manufacture of wearing apparel</i>	104,1	96,7	97,7	113,7	97,5	108,3	102,8	111,7	0,5	0,6
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	108,4	103,1	104,8	108,9	107,3	108,0	107,7	106,6	2,7	2,6
produkcja papieru i wyrobów z papieru <i>manufacture of paper and paper products</i>	106,0	103,1	109,5	110,2	110,7	110,2	110,5	111,4	3,2	3,0
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej <i>manufacture of coke and refined petroleum products</i>	97,2	97,4	102,3	109,7	114,3	114,1	114,2	107,3	5,6	4,7
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>manufacture of chemicals and chemical products</i>	106,5	101,7	106,8	103,3	99,4	106,7	103,0	103,2	4,5	4,7
produkcja wyrobów farmaceutycznych <i>manufacture of pharmaceutical products</i>	106,3	94,7	96,4	119,8	79,9	79,2	79,6	74,9	0,8	1,0

Tablica 16. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu (dok.)Table 16. *Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry (cont.)*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2017				2018				2017	
	I-III	IV-VI	VII-XI	X-XII	I-III	IV-VI	I-VI	VI	I-VI	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>								struktura w % <i>structure in %</i>	
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>manufacture of rubber and plastic products</i>	110,3	105,0	110,2	112,9	105,2	108,9	107,1	107,6	6,5	6,6
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>manufacture of other non-metallic mineral products</i>	110,7	105,2	105,0	113,2	107,9	108,3	108,1	109,5	3,9	3,7
produkcja metali <i>manufacture of basic metals</i>	111,1	108,4	113,2	113,6	105,6	101,3	103,4	105,3	4,3	4,2
produkcja wyrobów z metali <i>manufacture of metal products</i>	112,4	107,9	108,9	113,6	111,9	112,1	112,0	112,9	7,1	6,8
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych <i>manufacture of computer, electronic and optical products</i>	104,6	104,0	111,2	105,8	98,1	99,8	98,9	97,4	2,6	2,8
produkcja urządzeń elektrycznych <i>manufacture of electrical equipment</i>	101,9	104,1	109,8	106,4	109,4	114,0	111,6	108,9	4,2	4,0
produkcja maszyn i urządzeń <i>manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	113,8	112,9	103,9	119,1	108,9	108,2	108,5	94,1	3,4	3,3
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep <i>manufacture of motor vehicles, trailers and semitrailers</i>	112,1	103,4	107,4	108,4	99,4	106,4	102,9	109,5	11,2	11,7
produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>manufacture of other transport equipment</i>	114,7	101,3	97,6	106,7	101,6	106,2	103,9	113,7	1,4	1,5
produkcja mebli <i>manufacture of furniture</i>	109,2	104,1	106,7	109,4	108,0	109,8	108,8	109,4	3,1	3,1

W I półroczu br. wzrost produkcji sprzedanej w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku notowano w 29 (spośród 34) działach przemysłu, m.in. w produkcji:

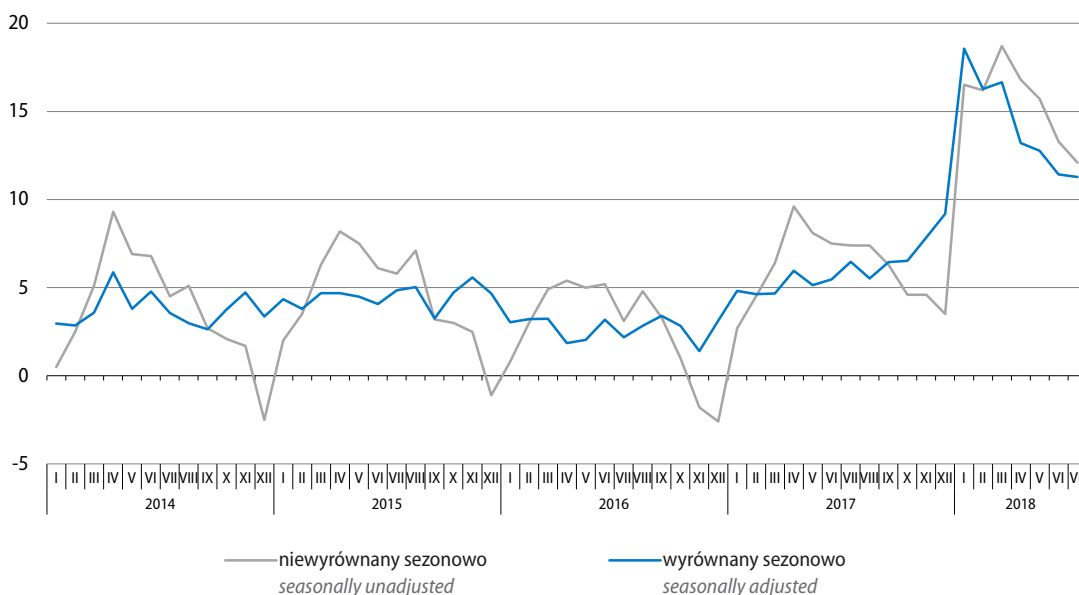
- koksu i produktów rafinacji ropy naftowej – o 14,2% (w tym w wytwarzaniu i przetwarzaniu produktów rafinacji ropy naftowej – o 14,5%),
- wyrobów z metali – o 12,0% (m.in. w obróbce metali i nakładaniu powłok na metale; obróbce mechanicznej elementów metalowych – o 16,5%),
- urządzeń elektrycznych – o 11,6% (w tym elektrycznych silników, prądnic, transformatorów, aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej – o 14,6%),
- papieru i wyrobów z papieru – o 10,5% (m.in. wyrobów z papieru i tektury – o 12,4%),
- mebli – o 8,8%,
- maszyn i urządzeń – o 8,5% (w tym pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia – o 21,3%),
- wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – o 8,1% (m.in. wyrobów ściernych i pozostałych wyrobów z mineralnych surowców niemetalicznych, gdzie indziej niesklasyfikowanych – o 15,6%),
- wyrobów z drewna, korka oraz słomy i wikliny – o 7,7%,
- wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – o 7,1% (m.in. wyrobów z tworzyw sztucznych – o 8,9%).

W porównaniu z okresem styczeń–czerwiec ub. roku zmniejszyła się natomiast m.in. produkcja wyrobów farmaceutycznych (o 20,4%) oraz komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 1,1%).

Sprzedaż w produkcji artykułów spożywczych (stanowiąca 16% produkcji sprzedanej przemysłu) w I półroczu br. była o 5,3% wyższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 6,8%). Największy wzrost obserwowano w produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 14,6% oraz produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 12,6%. Zwiększyła się również sprzedaż w przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków – o 8,8%, produkcji gotowych pasz i karmy dla zwierząt – o 8,2%, produkcji wyrobów piekarskich i mącznych – o 7,1% oraz w przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa – o 5,2%. Zmniejszyła się natomiast sprzedaż w przetwarzaniu i konserwowaniu owoców i warzyw – o 1,8%, wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – o 1,1% oraz wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 0,9%,

Z obserwowanych w okresie sześciu miesięcy br. 283 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 163 była wyższa niż przed rokiem, w tym najbardziej wzrosła produkcja: aluminium niestopowego, cukru, mydła, olejów napędowych, przerobu ropy naftowej, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, pojazdów do transportu publicznego, cementu, tarcicy liściastej, masła, olejów opałowych, benzyny silnikowej, wyrobów walcowanych na gorąco (bez półwyrobów), okien z tworzyw sztucznych, tarcicy iglastej, tworzyw sztucznych, serów podpuszczkowych dojrzewających oraz produktów uboju trzody chlewnej. Niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 117 wyrobów i grup wyrobów, w tym najbardziej zmniejszyła się produkcja: ciągników rolniczych, odkurzaczy, kuchni gazowych z piekarnikiem, nawozów mineralnych lub chemicznych fosforowych, samochodów osobowych, miedzi rafinowanej, win owocowych, rowerów, akumulatorów kwasowo-ołowiowych do pojazdów samochodowych, zmywarek do naczyń, węgla brunatnego, chłodziarek i zamrażarek, soków z owoców i warzyw oraz wędlin.

Wykres 15. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w przetwórstwie przemysłowym
Chart 15. General business climate indicators in manufacturing

W lipcu br. **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym oceniany jest pozytywnie, podobnie jak przed miesiącem. Prognozy portfela zamówień i sytuacji finansowej są ostrożniejsze niż w czerwcu, natomiast oczekiwania dotyczące produkcji – zbliżone do zgłaszanych przed miesiącem.

Oceny bieżącego portfela zamówień oraz produkcji są korzystne, podobne jak przed miesiącem. Nieco bardziej pozytywne niż w czerwcu są diagnozy sytuacji finansowej. Przedsiębiorcy planują zwiększenie zatrudnienia oraz przewidują wzrost cen wyrobów przemysłowych.

Stan zapasów wyrobów gotowych w lipcu br. określany jest przez przedsiębiorców jako odpowiadający poziomowi uznawanemu za wystarczający. W stosunku do poprzedniego miesiąca wzrost nadmiernych zapasów zgłaszają m.in. przedsiębiorstwa produkujące pozostały sprzęt transportowy. Spadek nadmiernych zapasów zgłaszają natomiast m.in. producenci wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych oraz wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.

Wykorzystanie mocy produkcyjnych w przetwórstwie przemysłowym zgłaszane przez przedsiębiorców wynosi w lipcu br. 83,5% (przed rokiem – 80,5%). W większym stopniu niż przed rokiem są wykorzystywane moce produkcyjne m.in. w produkcji pozostałego sprzętu transportowego oraz maszyn i urządzeń.

Wśród barier ograniczających bieżącą działalność przedsiębiorstw najbardziej uciążliwymi pozostają koszty zatrudnienia, niedobór wykwalifikowanych pracowników oraz wysokie obciążenia na rzecz budżetu. W skali roku najbardziej zwiększyła się dotkliwość niedoboru pracowników, natomiast zmniejszyła się uciążliwość niedostatecznego popytu na rynku krajowym.

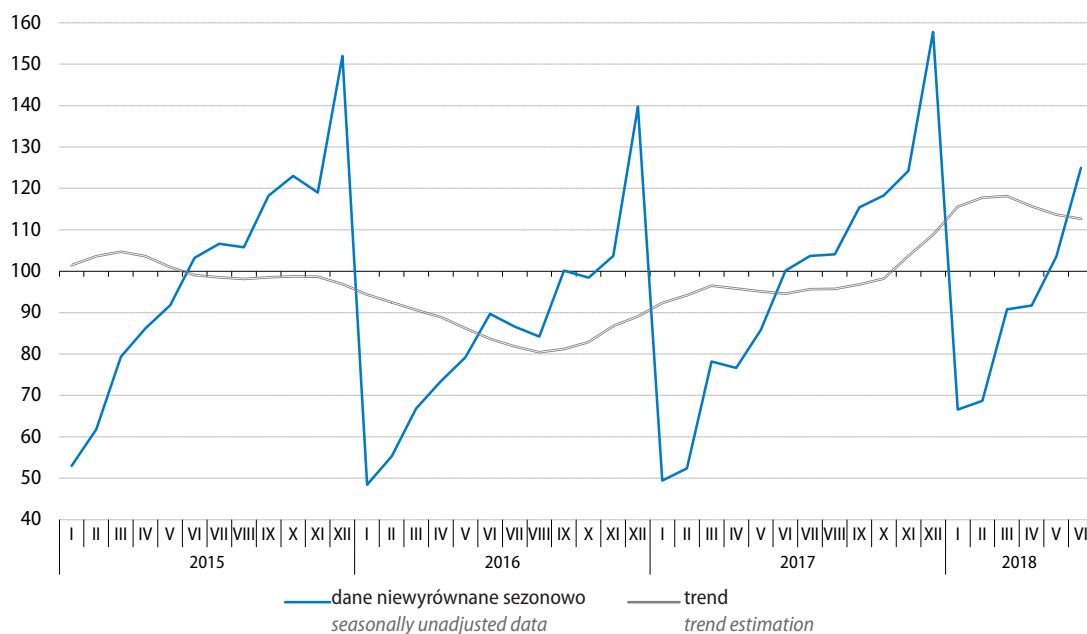
Budownictwo

Construction

W I półroczu br. **produkcja budowlano-montażowa**¹ zrealizowana na terenie kraju była o 23,7% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 7,6% przed rokiem oraz o 26,1% w I kwartale br.).

Wykres 16. Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe) przeciętna miesięczna 2015=100

Chart 16. Construction and assembly production (constant prices) monthly average of 2015=100

Sprzedaż robót budowlanych w I półroczu br. zwiększyła się w skali roku we wszystkich działach budownictwa, najbardziej w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 32,3%. W przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie budynków notowano wzrost o 25,1%, a w jednostkach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne o 11,7%. Sprzedaż robót o charakterze inwestycyjnym wzrosła w podobnym stopniu jak sprzedaż robót remontowych i pozostałych (odpowiednio o 23,1% i 24,7%).

Wśród podmiotów zajmujących się budową budynków produkcja zwiększyła się zarówno w przypadku jednostek specjalizujących się we wznoszeniu budynków mieszkalnych i niemieskalnych (największa grupa tego działu) – o 24,0%, jak też w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie realizacją projektów związanych ze wznoszeniem budynków – o 35,8%. W dziale robót związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej największy wzrost produkcji notowały przedsiębiorstwa specjalizujące się w budowie dróg kołowych i szynowych (o 39,9%). Sprzedaż robót budowlanych wzrosła również w pozostałych grupach tego działu, tj. w jednostkach specjalizujących się w budowie rurociągów, linii teleko-

¹ W cenach stałych; w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

munikacyjnych i elektroenergetycznych (o 18,9%) oraz zajmujących się głównie budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 16,5%). W dziale robót budowlanych specjalistycznych produkcja najbardziej zwiększyła się w jednostkach zajmujących się głównie wykonywaniem robót budowlanych wykończeniowych (o 25,1%). Wzrost notowano także w pozostałych grupach działu, tj. w przedsiębiorstwach specjalizujących się w pozostałych specjalistycznych robotach budowlanych (o 17,8%), rozbiórce i przygotowaniu terenu pod budowę (o 16,3%) oraz wykonywaniu instalacji elektrycznych, wodnokanalizacyjnych i pozostałych instalacji budowlanych (o 4,9%).

Tablica 17. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej
Table 17. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of construction and assembly production

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2017			2018			2017	
	I-III	I-VI	VI	I-III	I-VI	VI	I-VI	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year =100</i>						struktura w % <i>structure in %</i>	
Ogółem <i>Total</i>	103,9	107,6	111,6	126,1	123,7	124,7	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze: <i>construction work with character:</i>								
inwestycyjnym <i>investment</i>	102,2	107,5	112,0	126,5	123,1	121,2	63,6	63,9
remontowym <i>restoration</i>	107,2	107,9	111,0	125,4	124,7	130,9	36,4	36,1
Budowa budynków <i>Construction of buildings</i>	106,7	103,6	101,2	123,6	125,1	133,6	36,3	35,8
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>	102,0	114,8	127,4	141,3	132,3	126,9	37,1	34,6
Roboty budowlane specjalistyczne <i>Specialised construction activities</i>	102,1	104,8	103,9	115,8	111,7	110,4	26,6	29,6

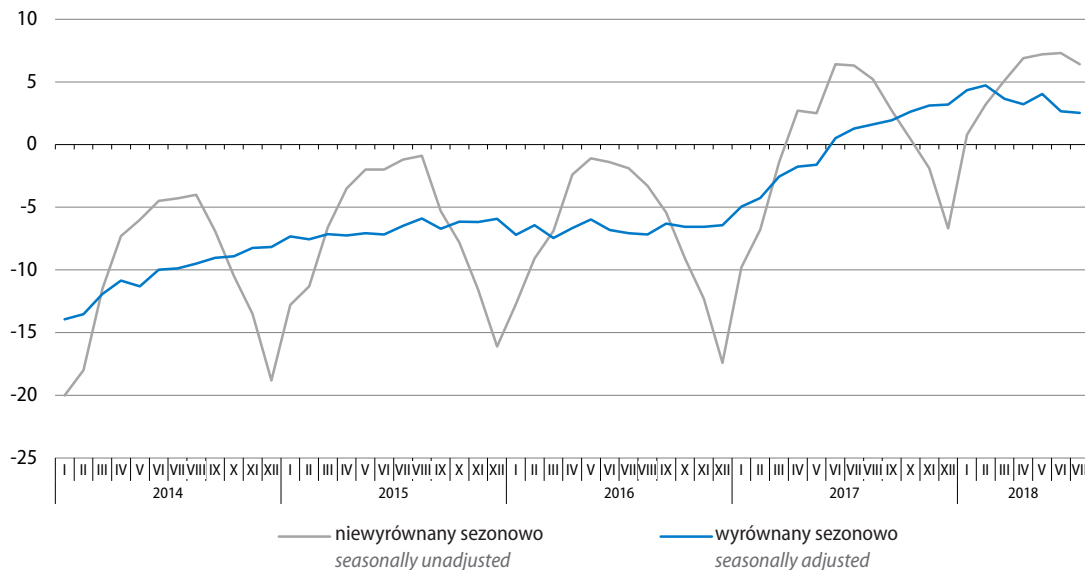
W czerwcu br. produkcja budowlano-montażowa była o 24,7% wyższa niż przed rokiem. Wzrost notowano we wszystkich działach budownictwa, największy w jednostkach specjalizujących się w budowie budynków – o 33,6%. W przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej produkcja zwiększyła się o 26,9%, a w podmiotach realizujących głównie roboty specjalistyczne – o 10,4%. W większym stopniu wzrosła sprzedaż robót remontowych i pozostałych (o 30,9%) niż robót inwestycyjnych (o 21,2%). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, produkcja budowlano-montażowa ogółem w czerwcu br. była o 23,9% wyższa niż przed rokiem oraz o 2,5% wyższa niż przed miesiącem.

W strukturze produkcji budowlano-montażowej ogółem według rodzajów obiektów budowlanych w I półroczu br. nieznacznie mniejszy niż w analogicznym okresie ub. roku był udział budynków, w tym bardziej obniżył się udział budynków mieszkalnych niż niemieskalnych. Nieznacznie większy był natomiast udział obiektów inżynierii lądowej i wodnej, w tym wzrósł udział m.in. dróg szynowych, dróg kolei napowietrznych lub podwieszanych, rurociągów sieci rozdzielczej i linii kablowych rozdzielczych (w tym oczyszczalni wód i ścieków) oraz autostrad, dróg ekspresowych, ulic i dróg pozostałych, przy spadku udziału m.in. kompleksowych budowli na terenach przemysłowych oraz mostów, wiaduktów i estakad, tuneli i przejść nadziemnych i podziemnych.

Tablica 18. Struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanychTable 18. *Structure (at current prices) of construction and assembly production by types of constructions.*

Rodzaje obiektów <i>Types of constructions</i>	Struktura (w %) <i>Structure (in %)</i>	
	I–VI 2017	I–VI 2018
Ogółem <i>Grand total</i>	100,0	100,0
Budynki razem <i>Buildings total</i>	55,3	54,6
Budynki mieszkalne <i>Residential buildings</i>	19,7	19,1
w tym: <i>of which:</i>		
mieszkalne jednorodzinne <i>one-dwelling buildings</i>	2,2	1,7
o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe <i>two- and more dwelling buildings</i>	16,2	16,5
Budynki niemieszkalne <i>Non-residential buildings</i>	35,6	35,5
w tym: <i>of which:</i>		
biurowe <i>office buildings</i>	4,4	4,7
handlowo-usługowe <i>wholesale and retail trade buildings</i>	8,2	7,4
przemysłowe i magazynowe <i>industrial buildings and warehouses</i>	14,7	13,9
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej <i>buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care and sports halls</i>	5,7	7,0
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering works</i>	44,7	45,4
w tym: <i>of which:</i>		
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe <i>highways, streets and roads</i>	15,8	16,5
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych <i>railways, suspension and elevated railways</i>	3,6	4,7
mosty, wiadukty i estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne <i>bridges, elevated highways, tunnels and subways</i>	3,4	2,5
budowle wodne <i>harbours, waterways, dams and other waterworks</i>	1,0	0,9
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe <i>long-distance pipelines, communication and electricity lines</i>	5,2	5,4
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze <i>local pipelines and cables</i>	6,3	7,2
w tym oczyszczalnie wód i ścieków <i>of which waste water treatment plants</i>	0,5	1,3
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych <i>complex constructions on industrial sites</i>	7,5	5,9
budowle sportowe i rekreacyjne <i>sport and recreation constructions</i>	0,6	1,0
obiekty pozostałe, gdzie indziej nie sklasyfikowane <i>other civil engineering works not elsewhere classified</i>	1,0	1,0

Wykres 17. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w budownictwie
 Chart 17. General business climate indicators in construction

W lipcu br. **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie jest oceniany pozytywnie, podobnie jak w poprzednich czterech miesiącach. Utrzymują się pozytywne oceny portfela zamówień, produkcji budowlano-montażowej i sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Odpowiednie prognozy są mniej optymistyczne od przewidywań formułowanych w czerwcu br. Przedsiębiorstwa nadal planują zwiększanie zatrudnienia oraz oczekują wzrostu cen robót budowlano-montażowych.

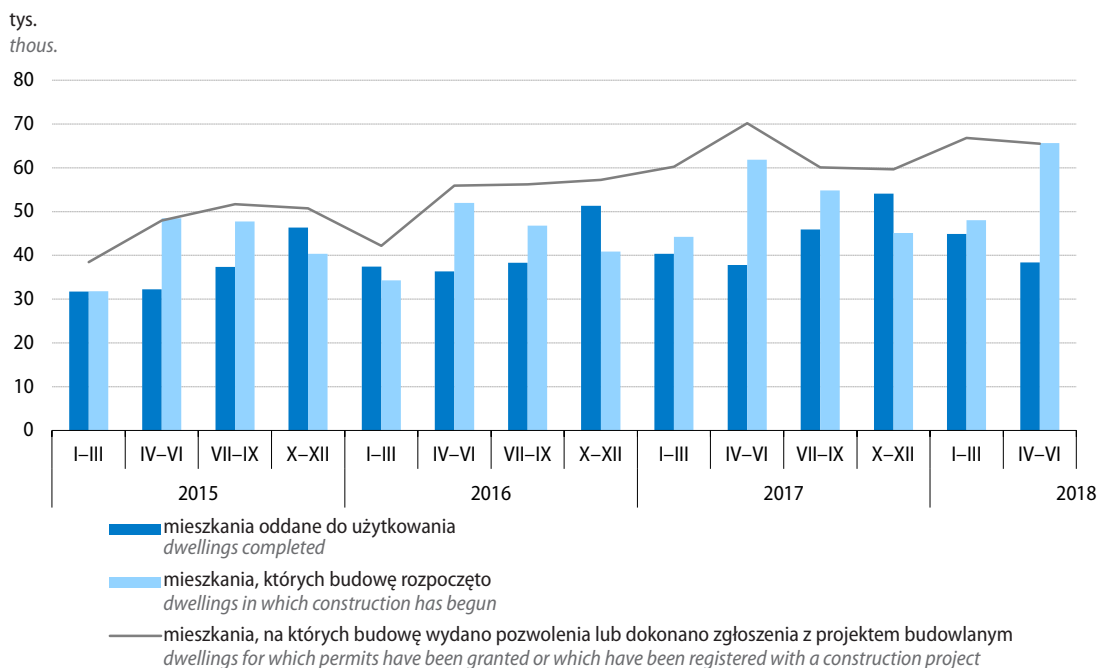
Podobnie jak przed miesiącem, w lipcu br. do barier najbardziej utrudniających prowadzenie działalności budowlanej zaliczane są koszty zatrudnienia, niedobór wykwalifikowanych pracowników oraz wysokie obciążenia na rzecz budżetu. W porównaniu ze wskazaniami sprzed roku znacznie rzadziej postrzegane są jako bariery zbyt duża konkurencja na rynku i niedostateczny popyt. Znacznie zwiększyła się natomiast odczuwalność utrudnień związanych z niedoborem wykwalifikowanych pracowników oraz kosztami materiałów. W ocenie przedsiębiorców moce produkcyjne firm budowlanych wykorzystywane są aktualnie w 86,8%, tj. w stopniu większym niż przed rokiem (kiedy ich wykorzystanie oceniano na 82,5%).

Budownictwo mieszkaniowe

Housing construction

W okresie styczeń–czerwiec br. oddano do użytkowania więcej mieszkań niż w I półroczu ub. roku, nieco więcej było też mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. Wzrosła również liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto.

Wykres 18. Ruch budowlany mieszkań
Chart 18. Dwellings construction activity

Według wstępnych danych¹ w I półroczu br. **oddano do użytkowania** 83,2 tys. mieszkań, tj. o 6,3% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku (skala wzrostu była zbliżona do notowanej przed rokiem). Wzrost liczby oddanych do eksploatacji mieszkań wystąpił w obu głównych formach budownictwa, tj. w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 8,9% do 48,2 tys.) oraz indywidualnym (o 1,1% do 33,0 tys.). Także w pozostałych formach budownictwa liczba przekazanych do użytkowania mieszkań była większa niż w I półroczu ub. roku.

W czerwcu br. oddano do użytkowania 13,3 tys. mieszkań, tj. o 3,3% więcej niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 9,8%), w tym w większym stopniu wzrosła liczba mieszkań realizowanych w budownictwie indywidualnym (o 4,3% do 5,1 tys.) niż w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 1,5% do 7,9 tys.). Więcej mieszkań niż przed rokiem przekazano do eksploatacji w budownictwie spółdzielczym (110 wobec 54), natomiast mniej – w budownictwie komunalnym (10 wobec 109) i zakładowym (1 wobec 5). W budownictwie społecznym czynszowym oddano do użytkowania 149 mieszkań, podczas gdy w czerwcu ub. roku – żadnego.

¹ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Tablica 19. Liczba mieszkań oddanych do użytkowania

Table 19. Number of dwellings completed

Formy budownictwa <i>Forms of construction</i>	I–VI 2017				I–VI 2018			
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	struktura w % <i>structure in %</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	przeciętna powierzchnia 1 mieszkania w m ² <i>average floor area of 1 dwelling in m²</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	struktura w % <i>structure in %</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	przeciętna powierzchnia 1 mieszkania w m ² <i>average floor area of 1 dwelling in m²</i>
Ogółem <i>Total</i>	78286	100,0	106,2	96,2	83217	100,0	106,3	93,8
Indywidualne ^a <i>Private^a</i>	32590	41,6	102,5	145,8	32955	39,6	101,1	144,9
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b <i>For sale or rent^b</i>	44239	56,5	110,7	61,2	48159	57,9	108,9	60,8
Spółdzielcze <i>Cooperative</i>	802	1,0	78,9	54,7	1007	1,2	125,6	53,8
Spółeczne czynszowe <i>Public building society</i>	199	0,3	46,9	49,7	533	0,6	267,8	49,1
Komunalne <i>Municipal</i>	436	0,6	88,3	43,0	490	0,6	112,4	43,6
Zakładowe <i>Company</i>	20	0,0	41,7	114,3	73	0,1	365,0	73,6

a Realizowane na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku.

a Realized for the own use of the investor. b Including construction realized by natural persons designated for sale or rent in order to achieve a profit.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–czerwiec br. wyniosła 93,8 m² i była o 2,4 m² mniejsza niż przed rokiem.

W I półroczu br. liczba mieszkań, na których budowę **wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** wyniosła 132,3 tys. (o 1,4% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku), natomiast liczba mieszkań, których **budowę rozpoczęto** – 113,7 tys. (odpowiednio o 7,2% więcej). W czerwcu br. wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na budowę 22,8 tys. mieszkań (o 5,1% mniej niż przed rokiem) oraz rozpoczęto budowę 22,2 tys. mieszkań (odpowiednio o 0,6% mniej).

Szacuje się, że w końcu czerwca br. **w budowie** pozostawało 789,3 tys. mieszkań, tj. o 4,0% więcej niż na koniec czerwca ub. roku.

Tablica 20. Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto

Table 20. Number of dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project and dwellings in which construction has begun

Formy budownictwa <i>Forms of construction</i>	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym <i>Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project</i>			Mieszkania, których budowę rozpoczęto <i>Dwellings in which construction has begun</i>		
	I–VI 2018					
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	struktura w % <i>structure in %</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	struktura w % <i>structure in %</i>	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>
Ogółem <i>Total</i>	132285	100,0	101,4	113666	100,0	107,2
Indywidualne ^a <i>Private^a</i>	46503	35,2	x	44751	39,4	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b <i>For sale or rent^b</i>	82607	62,4	x	66363	58,4	x
Spółdzielcze <i>Cooperative</i>	1026	0,8	118,1	1225	1,1	115,6
Spółeczne czynszowe <i>Public building society</i>	1456	1,1	222,3	757	0,7	102,0
Komunalne <i>Municipal</i>	687	0,5	51,6	416	0,3	92,4
Zakładowe <i>Company</i>	6	0,0	7,7	154	0,1	270,2

a Realizowane na użytek własny inwestora (do końca 2017 r. – łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku); wskaźniki dynamiki są niemożliwe do obliczenia w warunkach porównywalnych, ze względu na brak możliwości dokonania przeliczeń danych wstecz zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa. b Łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku (które do końca 2017 r. było zaliczane do budownictwa indywidualnego); wskaźniki dynamiki są niemożliwe do obliczenia w warunkach porównywalnych, ze względu na brak możliwości dokonania przeliczeń danych wstecz zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa.

a Realized for the own use of the investor (until the end of 2017 – including construction realized by natural persons designated for sale or rent in order to achieve a profit); dynamics indices are impossible to calculate in comparable terms, due to the impossibility of recalculating data back according to the revised scope of forms of construction. b Including construction realized by natural persons designated for sale or rent in order to achieve a profit (which by the end of 2017 was included in private construction); dynamics indices are impossible to calculate in comparable terms, due to the impossibility of recalculating data back according to the revised scope of forms of construction.

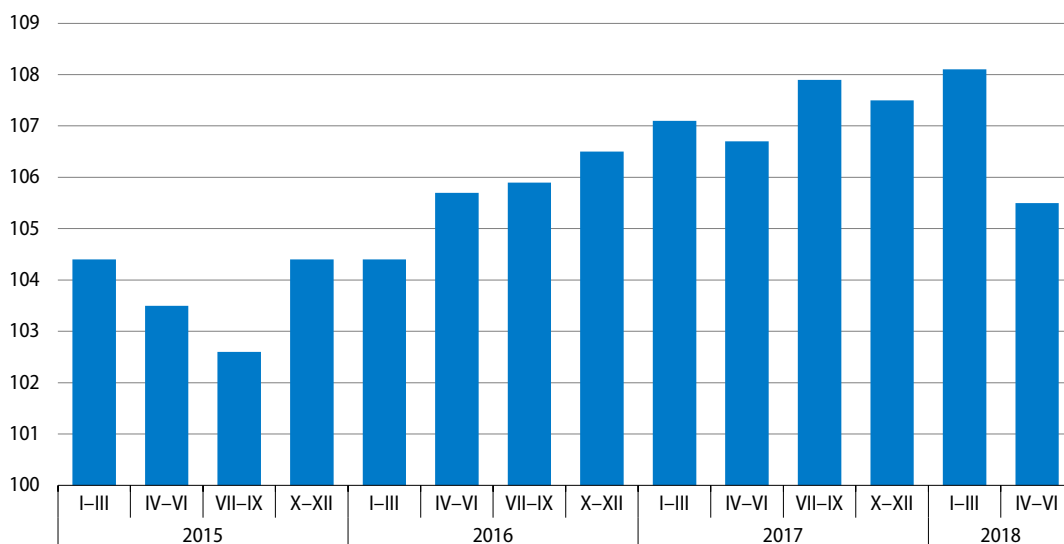
Rynek wewnętrzny

Domestic market

W I półroczu br. **sprzedaż detaliczna**¹ była wyższa niż przed rokiem o 6,8% (wobec wzrostu o 6,9% w analogicznym okresie ub. roku). W drugim kwartale br. dynamika sprzedaży była wolniejsza niż w pierwszym (5,5% wobec 8,1%).

Wykres 19. Sprzedaż detaliczna towarów (ceny stałe) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 19. Retail sales of goods (constant prices) corresponding period of previous year=100

Wyższa niż w I półroczu ub. roku była sprzedaż we wszystkich grupach. Spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem wyższy niż przeciętnie wzrost notowano w grupach: pozostałe (10,3%), paliwa stałe, ciekłe i gazowe (7,6%) oraz pojazdy samochodowe, motocykle, części (7,1%). W jednostkach zajmujących się pozostałą sprzedażą detaliczną w niewyspecjalizowanych sklepach sprzedaż zwiększyła się o 6,8%, a w firmach handlujących żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi – o 2,1%.

W czerwcu br. sprzedaż detaliczna była wyższa niż przed rokiem o 8,2% (wobec wzrostu przed miesiącem o 6,1% oraz w czerwcu ub. roku o 5,8%). Wśród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem znaczny wzrost obserwowano w grupach: pozostałe (o 10,1%), pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 9,8%), pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 9,6%) oraz paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 7,3%). W jednostkach handlujących żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi wzrost wyniósł 3,1%.

¹ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 21. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej
 Table 21. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of retail sales

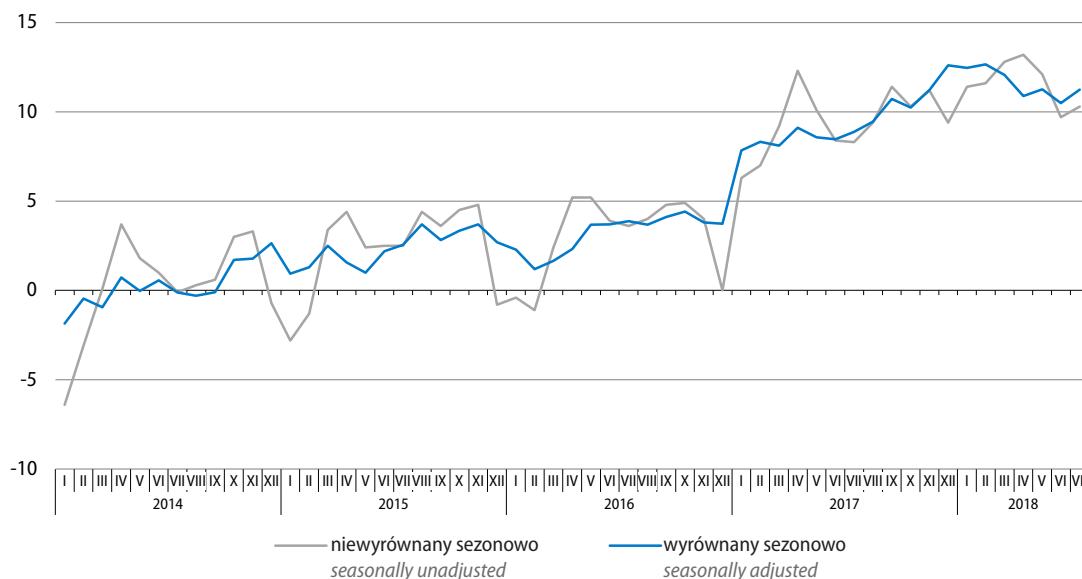
Wyszczególnienie Specification	2017				2018				2017	
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	I-VI	VI	I-VI	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100								struktura w % structure in %	
Ogółem^a <i>Total^a</i>	107,1	106,7	107,9	107,5	108,1	105,5	106,8	108,2	100,0	100,0
w tym: of which:										
Pojazdy samochodowe, motocykle, części <i>Motor vehicles, motorcycles, parts</i>	109,3	103,8	110,4	110,2	105,0	109,4	107,1	109,8	9,8	10,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe <i>Solid, liquid and gaseous fuels</i>	111,1	105,3	105,7	102,3	106,3	108,5	107,6	107,3	15,6	14,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe <i>Food, beverages and tobacco products</i>	99,0	106,7	103,8	103,3	106,4	98,1	102,1	103,1	26,2	26,8
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewy- specjalizowanych sklepach <i>Other retail sale in non-specialized stores</i>	105,6	106,9	108,3	105,8	111,5	102,6	106,8	109,6	11,2	11,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt orto- pedyczny <i>Pharmaceuticals, cosmetics, orthopaedic equipment</i>	113,6	113,5	111,5	112,6	113,2	108,6	110,9	109,3	6,8	6,5
Tekstylia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	117,4	112,0	126,1	119,4	116,7	109,6	112,8	116,9	6,4	6,3
Meble, rtv, agd <i>Furniture, radio, TV and household appliances</i>	110,4	106,3	109,6	112,4	108,7	107,9	108,3	114,4	7,9	7,8
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wy- specjalizowanych sklepach <i>Newspapers, books, other sale in specia- lized stores</i>	114,0	108,5	104,5	112,0	101,4	103,6	102,6	102,3	5,1	5,3
Pozostałe <i>Others</i>	106,7	102,6	105,6	103,9	108,6	111,7	110,3	110,1	9,8	9,6

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

a Groups of enterprises were created based on the Polish Classification of Activities – PKD 2007. A given enterprise is included to a specific category by predominating kind of activity and according to its present organisational status. The recorded changes of rise or fall of the volume of retail sales in particular groups of enterprises activity may result from a change in the predominating kind of activity and organisational changes (e.g. a merger of enterprises). This does not have impact on the dynamics of the total retail sales.

Sprzedaż hurtowa² w przedsiębiorstwach handlowych w I półroczu br. wzrosła w skali roku o 10,5%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się o 7,8% (wobec wzrostu przed rokiem odpowiednio o 14,1% oraz o 13,1%). Znacznie wyższą niż w analogicznym okresie ub. roku sprzedaż hurtową notowano w grupach: narzędzia technologii informacyjnej i komunikacyjnej, maszyny, urządzenia i dodatki wyposażenie (o 16,9%), kosmetyki i wyroby farmaceutyczne (o 10,8%), żywność (o 9,1%), a także półprodukty i odpady pochodzenia rolniczego oraz złom (o 8,9%). W czerwcu br. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych była o 14,6% większa niż przed rokiem, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych wzrosła o 11,8% (wobec wzrostu przed rokiem odpowiednio o 6,8% i 6,1%).

2 W cenach stałych; w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Wykres 20. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w handlu detalicznymChart 20. *General business climate indicators in retail trade*

W lipcu br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym oceniany jest optymistycznie, podobnie jak przed miesiącem. Korzystne, zbliżone do notowanych w czerwcu, są wskazania jednostek ze wszystkich klas wielkości. Pozytywne opinie w zakresie koniunktury są zgłaszane przez przedsiębiorstwa we wszystkich badanych branżach, w tym najlepsze – w tekstyliach, odzieży, obuwiu. Utrzymują się korzystne oceny i przewidywania dotyczące sprzedaży oraz sytuacji finansowej ogółu podmiotów. Przedsiębiorcy prognozują możliwość wzrostu cen towarów oraz przewidują zwiększenie zatrudnienia.

Wśród barier ograniczających działalność przedsiębiorstw w lipcu br. najbardziej uciążliwe pozostają koszty zatrudnienia oraz zbyt duża konkurencja na rynku. W skali roku najbardziej zmniejszyła się dotkliwość zbyt dużej konkurencji na rynku, a zwiększyła – niedoboru pracowników.

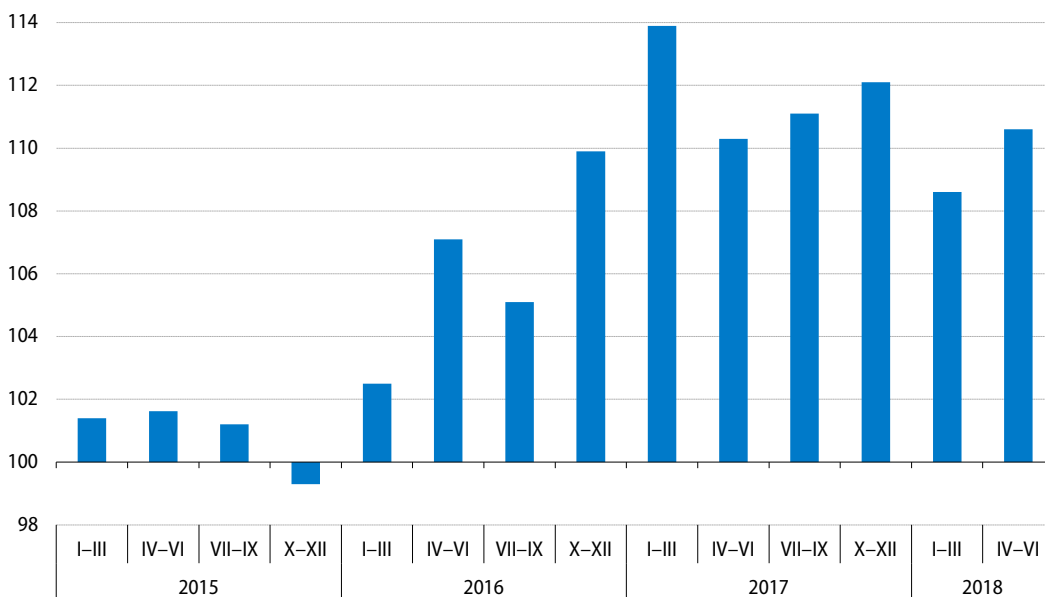
Transport

Transport

W I półroczu br. **sprzedaż usług**¹ w jednostkach transportu ogółem wzrosła o 10,4% w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku (wobec wzrostu o 11,9% przed rokiem). W drugim kwartale obserwowano przyspieszenie tempa wzrostu do 10,6% (z 8,6% w poprzednim okresie). W czerwcu br. sprzedaż zwiększyła się w skali roku o 11,3% (po wzroście o 9,2% w maju br. oraz o 11,1% w czerwcu ub. roku).

Wykres 21. Sprzedaż usług w transporcie i gospodarce magazynowej (ceny stałe) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 21. Sales in transportation and storage services (at constant prices)
corresponding period of previous year=100

Spośród grup o najwyższym udziale w transporcie ogółem, w I półroczu br. sprzedaż wzrosła w skali roku m.in. w transporcie samochodowym (o 12,9%), kolejowym (o 5,3%) oraz w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (o 3,8%).

Masa **przewozów ładunków ogółem** w okresie styczeń–czerwiec br. wyniosła 294,1 mln, tj. o 13,0% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Przewozy wzrosły we wszystkich rodzajach transportu. W czerwcu br. przetransportowano 51,2 mln ton ładunków ogółem, tj. o 10,9% więcej niż przed rokiem.

¹ W cenach stałych; w jednostkach transportowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób; obejmująca wpływy za przewozy ładunków, pasażerów, bagażu i poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu.

Wielkość ładunków przewiezionych **transportem kolejowym** w I półroczu br. wyniosła 123,4 mln ton, tj. o 8,3% więcej niż przed rokiem. W komunikacji wewnętrznej przewozy zwiększyły się o ok. 6%. W komunikacji międzynarodowej notowano wzrost o ok. 14%, na co wpłynęły zwiększone przewozy ładunków importowanych (o ok. 28%) oraz ładunków tranzytowych (o ok. 20%), przy spadku wielkości ładunków eksportowanych (o ok. 8%). W czerwcu br. transportem kolejowym przewieziono 20,6 mln ton ładunków, tj. o 3,0% więcej niż przed rokiem. Średniodobowe przewozy ładunków w czerwcu br. były o 3,2% większe niż przed miesiącem.

Transportem samochodowym zarobkowym w okresie styczeń–czerwiec br. przewieziono 138,4 mln ton ładunków, tj. o 18,4% więcej niż przed rokiem, a w czerwcu br. – 25,3 mln ton, tj. odpowiednio o 19,7% więcej. Potencjał przewozowy transportu samochodowego zarobkowego zwiększył się od początku roku o 13,0%.

Transportem rurociągowym w okresie sześciu miesięcy br. przetłoczono 27,8 mln ton ropy i produktów naftowych (o 15,6% więcej niż przed rokiem, kiedy obserwowano spadek), w tym w czerwcu br. – 4,3 mln ton (o 10,4% więcej).

Masa ładunków przewiezionych **transportem morskim** w okresie styczeń–czerwiec br. wzrosła o 8,5% w skali roku do 4,1 mln ton ładunków. W czerwcu br. żeglugą morską przetransportowano 0,8 mln ton ładunków, tj. o 14,0% więcej niż przed rokiem.

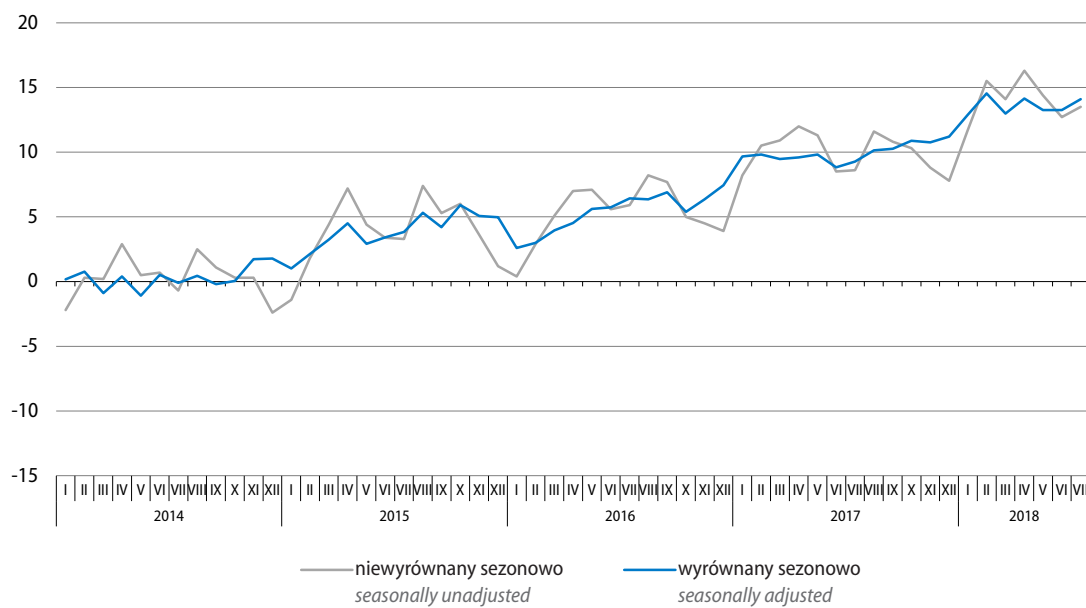
W **portach morskich** w okresie sześciu miesięcy br. przeładowano 45,3 mln ton ładunków, tj. o 22,8% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Zwiększyła się masa przeładunków wszystkich rodzajów ładunków, w tym najbardziej – kontenerów (o 44,4%, po spadku przed rokiem) oraz pozostałych ładunków drobnicowych (o 39,2%). Wielkość ładunków masowych suchych zwiększyła się o 18,1% (w tym węgla i koks o 74,5%, po głębokim spadku przed rokiem), masowych ciekłych o 16,5% (w tym ropy naftowej – o 12,7%) oraz ładunków tocznych – o 6,2%.

W większości portów w I półroczu br. przeładowano więcej ładunków niż przed rokiem (z wyjątkiem Polic, gdzie notowano spadek o 20,0% do 0,8 mln ton). W Gdańsku wielkość przeładunków zwiększyła się o 40,7% (do 21,5 mln ton) wobec niewielkiego spadku przed rokiem. W porcie Gdynia wielkość przeładunków wzrosła o 13,4% (do 10,1 mln ton), w Świnoujściu – o 12,8% (do 8,2 mln ton), a w Szczecinie – o 2,8% (do 4,4 mln ton).

Środkami komunikacji publicznej w okresie styczeń–czerwiec br. przewieziono 322,3 mln pasażerów, tj. o 2,3% mniej niż przed rokiem. Zmniejszyły się przewozy pasażerów transportem kolejowym (o 3,0% do 148,5 mln osób) oraz samochodowym (o 3,6% do 164,7 mln osób). Wzrosła natomiast liczba pasażerów przewiezionych transportem lotniczym (o 28,4% do 7,2 mln osób). W czerwcu br. środkami komunikacji publicznej, podobnie jak przed rokiem, przewieziono 53,7 mln osób.

W lipcu br. **ogólny klimat koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa jest oceniany korzystnie, podobnie jak przed miesiącem. Bardziej pozytywnie postrzegana jest bieżąca sytuacja finansowa, przy zbliżonych do formułowanych przed miesiącem korzystnych przewidywaniach w tym zakresie. Nadal optymistyczne są oceny bieżące i przewidywania dotyczące popytu. Utrzymują się pozytywne diagnozy sprzedaży; prognozy w tym obszarze są bardziej ostrożne niż przed miesiącem. Dyrektorzy jednostek planują zwiększenie zatrudnienia. Ceny usług w najbliższych trzech miesiącach mogą rosnąć.

Wykres 22. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w transporcie i gospodarce magazynowej
 Chart 22. General business climate indicators in transportation and storage

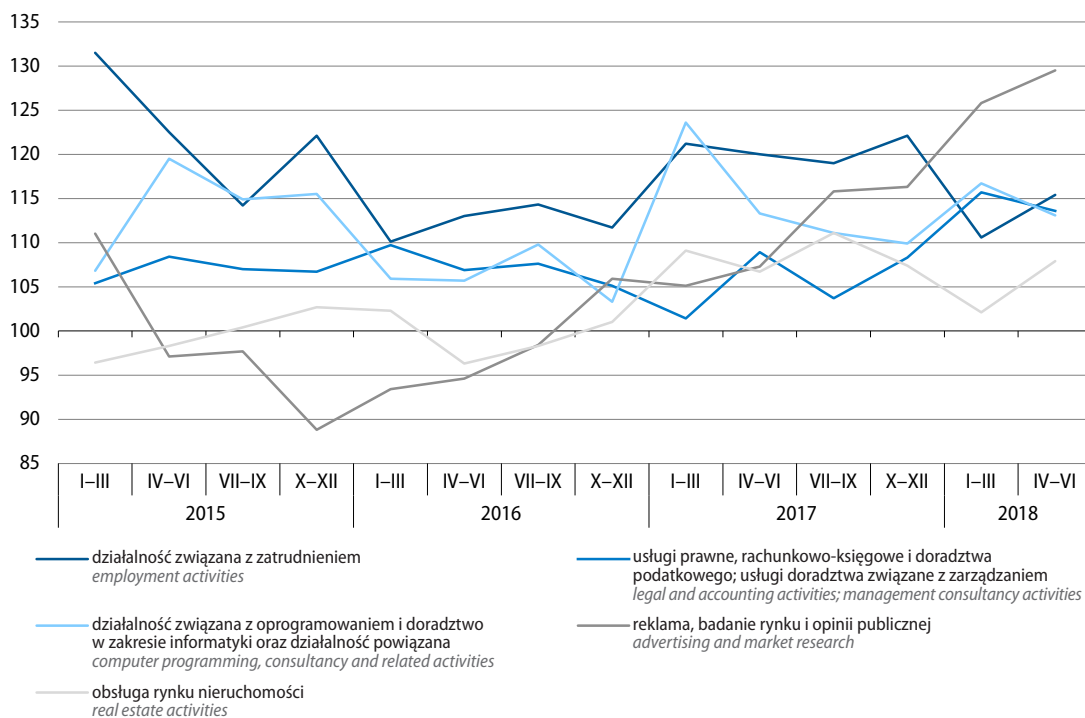

Usługi biznesowe Business services

W I półroczu br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, odnotowano wzrost obrotów¹ w większości badanych grupowań z obszaru **usług biznesowych**².

Wykres 23. Dynamika obrotów w wybranych usługach biznesowych (ceny bieżące) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 23. Indices of turnover in chosen business services (current prices)
corresponding period of previous year=100

1 W cenach bieżących; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

2 Usługi biznesowe to usługi związane z obsługą działalności gospodarczej. Badaniem objęto wybrane grupowania Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007: z sekcji Informacja i komunikacja działły: działalność wydawnicza, działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana, działalność usługowa w zakresie informacji; sekcję Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; z sekcji Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna: dział działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa i doradztwo podatkowe, grupę doradztwo związane z zarządzaniem oraz działły: działalność w zakresie architektury i inżynierii, badania i analizy techniczne; reklama, badanie rynku i opinii publicznej; pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; z sekcji Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca działły: działalność z zatrudnieniem; działalność detektywistyczna i ochroniarska, grupę sprzątanie obiektów oraz dział działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej.

Najwyższy wzrost, szybszy niż I w półroczu ub. roku, obserwowano w reklamie, badaniu rynku i opinii publicznej (27,8%). Umocniła się także dynamika obrotów w działalności związanej ze sprzątaniem obiektów (gdzie wzrost wyniósł 22,8%), pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (18,0%), usługach prawnych, rachunkowo-księgowych i doradztwie podatkowym; usługach doradztwa związanych z zarządzaniem (14,6%), działalności związanej z administracyjną obsługą biura i pozostałej działalności wspomagającej prowadzenie działalności gospodarczej (13,4%) oraz działalności w zakresie architektury inżynierii; badaniach i analizach technicznych (12,1%). Wolniejszy niż przed rokiem był wzrost obrotów w działalności związanej z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalności powiązanej (wyniósł 14,8%), działalności związanej z zatrudnieniem (13,0%), detektywistycznej i ochroniarskiej (10,0%) oraz związanej z obsługą rynku nieruchomości (4,9%), a także w działalności usługowej w zakresie informacji (1,8%).

Niższe niż przed rokiem były obroty w działalności wydawniczej (o 7,3% wobec spadku o 2,8% w I półroczu ub. roku).

Bilans płatniczy

Balance of payments

Według wstępnych danych **saldo rachunku bieżącego bilansu płatniczego**¹ w maju br. wyniosło 0,2 mld zł (wobec minus 0,9 mld zł w maju ub. roku). **Saldo obrotów towarowych** ukształtowało się na poziomie 0,4 mld zł (wobec minus 0,3 mld zł rok wcześniej), przy czym eksport zwiększył się o 4,6% do 73,9 mld zł, a import wzrósł o 3,6% do 73,4 mld zł. **Saldo usług** wyniosło 7,1 mld zł i było wyższe o 0,7 mld zł niż w maju ub. roku, a złożyły się na nie salda: podróży zagranicznych (1,6 mld zł), usług transportowych (2,2 mld zł) i pozostałych usług (3,3 mld zł). Przychody z tytułu eksportu usług ukształtowały się na poziomie 19,2 mld zł (wzrost o 6,4%), a rozchody z tytułu importu usług wyniosły 12,0 mld zł (tj. o 3,7% więcej niż przed rokiem). **Saldo dochodów pierwotnych** w maju br. wyniosło minus 7,6 mld zł i w porównaniu z saldem notowanym w maju ub. roku pogłębiło się o 1,2 mld zł. O wysokości salda dochodów pierwotnych w największym stopniu zdecydowało saldo dochodów z inwestycji w kwocie minus 7,3 mld zł. Dochody uzyskane przez bezpośrednich inwestorów zagranicznych z tytułu ich zaangażowania kapitałowego w polskich podmiotach ukształtowały się na poziomie 6,7 mld zł, a dochody nierezydentów z inwestycji portfelowych wyniosły 1,4 mld zł. **Saldo dochodów wtórnych** w maju br. wyniosło 0,2 mld zł (wobec minus 0,6 mld zł rok wcześniej), przy czym wartość przychodów zwiększyła się o 0,4 mld zł do kwoty 2,0 mld zł w porównaniu z majem ub. roku, a wartość rozchodów spadła o 0,4 mld zł do 1,8 mld zł.

Rachunek kapitałowy zamknął się dodatnim saldem w wysokości 2,0 mld zł (wobec 1,0 mld zł w maju ub. roku), a kwoty przychodów i rozchodów ukształtowały się odpowiednio na poziomie 2,1 mld zł oraz 0,1 mld zł (wobec 1,1 mld zł przychodów oraz 0,1 mld zł rozchodów przed rokiem).

Saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego w maju br. wyniosło 5,4 mld zł (wobec minus 2,7 mld zł rok wcześniej). **Saldo inwestycji zagranicznych w Polsce** ukształtowało się na poziomie 0,4 mld zł, przy czym saldo pasywów inwestycji bezpośrednich wyniosło 3,7 mld zł. Saldo **polskich inwestycji za granicą** wyniosło 5,9 mld zł, w tym saldo aktywów inwestycji bezpośrednich ukształtowało się na poziomie minus 0,1 mld zł. Na wielkość salda rachunku finansowego wpływały również inwestycje portfelowe, gdzie odnotowano zmniejszenie wartości aktywów rezydentów o 0,9 mld zł oraz odpływ kapitału nierezydentów w kwocie 4,6 mld zł. W **pozostałych inwestycjach** aktywa rezydentów zwiększyły się o 5,7 mld zł, a kapitał nierezydentów wzrósł o 1,3 mld zł. Saldo pochodnych instrumentów finansowych ukształtowało się na poziomie 0,1 mld zł.

Wartość **oficjalnych aktywów rezerwowych** w maju br. zwiększyła się o 1,1 mld zł do 415,7 mld zł na koniec miesiąca.

¹ Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego.

Tablica 22. Bilans płatniczy
Table 22. Balance of payments

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	V 2017	V 2018	VI 2017 – V 2018 ^a
	w mln zł <i>in mln PLN</i>		
Rachunek bieżący <i>Current Account</i>	-850	170	-3870
Saldo obrotów towarowych <i>Balance on goods</i>	-297	422	-3550
eksport <i>exports</i>	70614	73871	858174
import <i>imports</i>	70911	73449	861724
Saldo usług <i>Balance on Services</i>	6410	7137	81222
przychody <i>credit</i>	18021	19176	226124
rozchody <i>debit</i>	11611	12039	144902
Saldo dochodów pierwotnych <i>Balance on Primary Income</i>	-6382	-7606	-81046
przychody <i>credit</i>	5085	3631	44636
rozchody <i>debit</i>	11467	11237	125682
Saldo dochodów wtórnych <i>Balance on Secondary Income</i>	-581	217	-496
przychody <i>credit</i>	1690	2040	26415
rozchody <i>debit</i>	2271	1823	26911
Rachunek kapitałowy <i>Capital account</i>	964	1960	30785
Przychody <i>Credit</i>	1082	2056	32532
Rozchody <i>Debit</i>	118	96	1747
Rachunek finansowy <i>Financial account</i>	-2712	5439	12977
Inwestycje bezpośrednie – aktywa <i>Direct investment – assets</i>	-2038	-97	7632
akcje i inne formy udziałów kapitałowych <i>equity and investment fund shares</i>	144	-453	-803
instrumenty dłużne <i>debt instruments</i>	-2182	356	8435
Inwestycje bezpośrednie – pasywa <i>Direct investment – liabilities</i>	2981	3715	31376
akcje i inne formy udziałów kapitałowych <i>equity and investment fund shares</i>	1229	7203	27905
instrumenty dłużne <i>debt instruments</i>	1752	-3488	3471

a Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 miesięcy.
a Cumulated data presented as 12-month moving data.

Tablica 22. Bilans płatniczy (dok.)
 Table 22. Balance of payments (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	V 2017	V 2018	VI 2017 – V 2018 ^a
	w mln zł <i>in mln PLN</i>		
Inwestycje portfelowe – aktywa <i>Portfolio investment – assets</i>	-2437	-944	3248
udziałowe papiery wartościowe <i>equity securities</i>	-1961	-1059	-1716
dłużne papiery wartościowe <i>debt securities</i>	-476	115	4964
Inwestycje portfelowe – pasywa <i>Portfolio investment – liabilities</i>	278	-4622	3625
udziałowe papiery wartościowe <i>equity securities</i>	280	63	5436
dłużne papiery wartościowe <i>debt securities</i>	-2	-4685	-1811
Pozostałe inwestycje – aktywa <i>Other investment – assets</i>	8049	5704	16840
NBP <i>monetary authorities</i>	1908	0	-1907
sektor rządowy <i>general government</i>	-4	6	92
Monetarne Instytucje Finansowe <i>Monetary Financial Institutions</i>	5811	3824	2365
pozostałe sektory <i>other sectors</i>	334	1874	16290
Pozostałe inwestycje – pasywa <i>Other investment – liabilities</i>	376	1336	-22469
NBP <i>monetary authorities</i>	56	2407	-17855
sektor rządowy <i>general government</i>	-480	-618	2016
Monetarne Instytucje Finansowe <i>Monetary Financial Institutions</i>	1190	-321	-16537
pozostałe sektory <i>other sectors</i>	-390	-132	9907
Pochodne instrumenty finansowe <i>Financial derivatives</i>	-431	139	-4111
Oficjalne aktywa rezerwowe <i>Official reserve assets</i>	-2220	1066	1900
Saldo błędów i opuszczeń <i>Net errors and omissions</i>	-2826	3309	-13938

a Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 miesięcy.

a Cumulated data presented as 12-month moving data.

Handel zagraniczny

Foreign trade

W okresie styczeń–maj br. obroty towarowe z zagranicą wzrosły w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku w nieco większym stopniu po stronie importu niż eksportu. Saldo obrotów ogółem było ujemne wobec dodatniego przed rokiem. Obroty w cenach stałych w okresie styczeń–kwiecień br. wzrosły w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku; wskaźnik terms of trade kształtował się niekorzystnie.

Eksport liczony w złotych (**w cenach bieżących**) w okresie styczeń–maj br. wzrósł w skali roku o 2,7% i wyniósł 372,2 mld zł, a import zwiększył się o 4,5% do 373,7 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 1,5 mld zł (wobec dodatniego 4,6 mld zł przed rokiem).

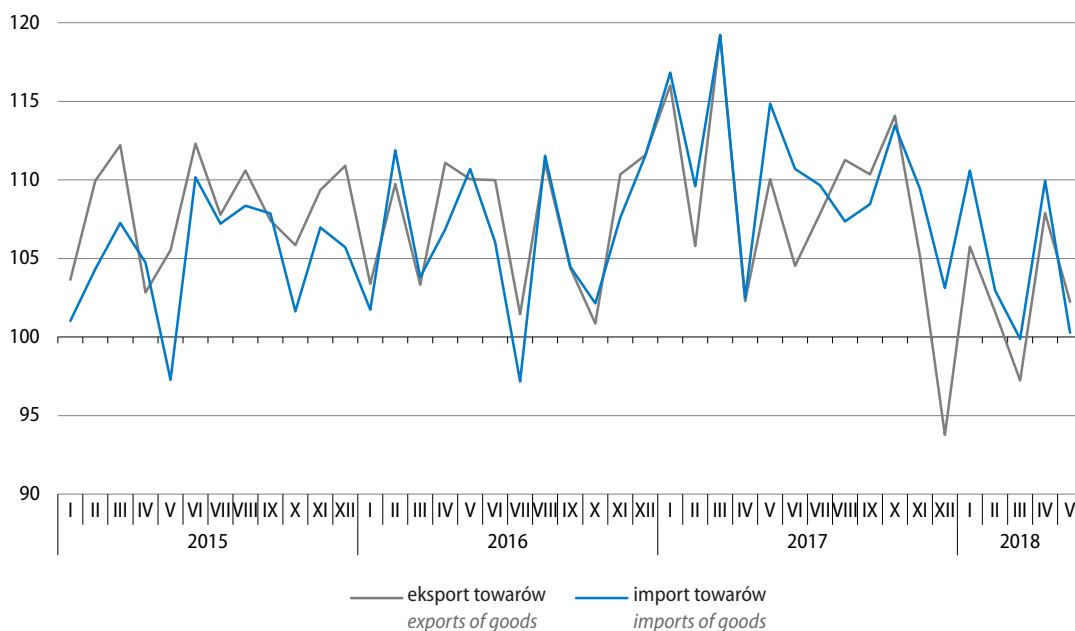
Eksport **w cenach stałych** w okresie styczeń–kwiecień br. zwiększył się o 3,2% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, a import wzrósł o 5,7%. Wyższy niż przed rokiem był wolumen eksportu do krajów UE (o 2,7%), krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 5,6%) oraz krajów rozwijających się (o 3,1%). W imporcie wzrósł wolumen towarów sprowadzanych z krajów UE (o 1,6%), z krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 9,9%) i z krajów rozwijających się (o 13,5%).

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych (liczone w złotych) spadły w stosunku do okresu czterech miesięcy ub. roku o 0,3%, a towarów importowanych obniżyły się o 0,1%.

Wskaźnik terms of trade w obrotach ogółem w okresie czterech miesięcy br. kształtował się na poziomie 99,8 (wobec 97,9 w analogicznym okresie ub. roku). W wymianie z krajami UE wyniósł 98,4 (wobec 101,3 przed rokiem), w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – 94,1 (w porównaniu z 76,8), a z krajami rozwijającymi się – 101,7 (wobec 97,8).

Wykres 24. Obroty handlu zagranicznego (ceny bieżące) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 24. Foreign trade turnover (current prices)
corresponding period of previous year=100

Tablica 23. Obroty towarowe handlu zagranicznego
Table 23. Foreign trade turnover of goods

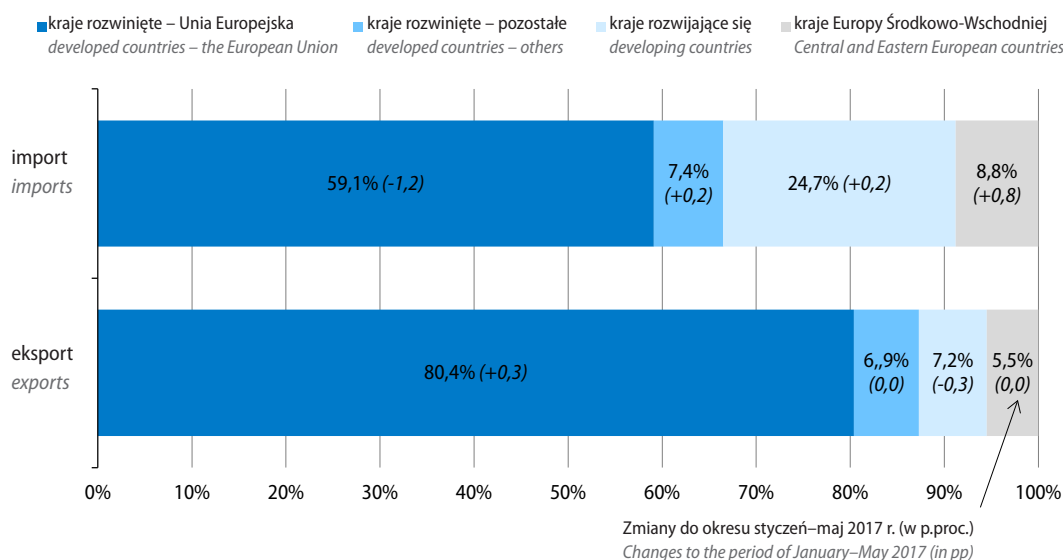
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	I-V 2018						I-V 2017	I-V 2018
	w mln zł <i>in mln PLN</i>	w mln EUR <i>in mln EUR</i>	w mln USD <i>in mln USD</i>	I-V 2017=100				
				zł <i>PLN</i>	EUR <i>EUR</i>	USD <i>USD</i>	struktura w % <i>structure in %</i>	
Eksport <i>Exports</i>	372197,5	88937,6	108778,0	102,7	106,1	122,1	100,0	100,0
Kraje rozwinięte <i>Developed countries</i>	324814,8	77615,7	94922,7	103,1	106,5	122,5	87,0	87,3
w tym Unia Europejska <i>of which European Union</i>	299368,1	71533,9	87478,9	103,2	106,6	122,6	80,1	80,4
w tym strefa euro <i>of which euro-area</i>	215150,4	51409,4	62871,2	103,8	107,2	123,3	57,2	57,8
Kraje rozwijające się <i>Developing countries</i>	26716,3	6383,6	7810,1	98,0	101,2	116,4	7,5	7,2
Kraje Europy Środkowo- -Wschodniej <i>Central and Eastern European countries</i>	20666,4	4938,3	6045,2	103,2	106,4	122,4	5,5	5,5
Import^a <i>Imports^a</i>	373680,4	89295,1	109204,0	104,5	107,9	124,1	100,0	100,0
Kraje rozwinięte <i>Developed countries</i>	248320,3	59343,3	72588,4	102,9	106,2	122,2	67,5	66,5
w tym Unia Europejska <i>of which European Union</i>	221016,4	52817,8	64603,1	102,5	105,8	121,7	60,3	59,1
w tym strefa euro <i>of which euro-area</i>	176973,3	42292,0	51727,2	102,7	106,1	122,0	48,2	47,4
Kraje rozwijające się <i>Developing countries</i>	92371,3	22069,2	26975,8	105,5	108,9	125,2	24,5	24,7
Kraje Europy Środkowo- -Wschodniej <i>Central and Eastern European countries</i>	32988,8	7882,6	9639,8	115,1	119,0	136,9	8,0	8,8
Saldo <i>Balance</i>	-1482,9	-357,5	-426,0	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte <i>Developed countries</i>	76494,5	18272,4	22334,3	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska <i>of which European Union</i>	78351,7	18716,1	22875,8	x	x	x	x	x
w tym strefa euro <i>of which euro-area</i>	38177,1	9117,4	11144,0	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się <i>Developing countries</i>	-65655,0	-15685,6	-19165,7	x	x	x	x	x
Kraje Europy Środkowo- -Wschodniej <i>Central and Eastern European countries</i>	-12322,4	-2944,3	-3594,6	x	x	x	x	x

a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są wg kraju pochodzenia. Dane dot. importu wg kraju wysyłki dostępne są w informacji bieżącej o wynikach wstępnych Obrotów handlu zagranicznego ogółem i wg krajów w okresie styczeń-maj 2018 r. na stronie internetowej GUS: http://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5466/1/70/1/obroty_towarowe_handlu_zagranicznego_w_okresie_styczen-maj_2018.pdf

a Imports data by groups of countries are presented by country of origin. Data on imports by country of consignment are available in current information on preliminary results 'Foreign trade turnover of goods in total and by countries in period of January-May of 2018 at Statistics Poland's website: http://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/en/defaultaktualnosci/3285/1/72/1/foreign_trade_turnover_of_goods_in_total_and_by_countries_in_january-may_2018.pdf

Wykres 25. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według grup krajów w okresie styczeń–maj 2018 r.

Chart 25. Geographical structure of foreign trade turnover by the groups of countries in the period of January–May 2018

W **strukturze geograficznej** obrotów w okresie styczeń–maj br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, po stronie eksportu wzrósł udział krajów rozwiniętych, a obniżył się – krajów rozwijających się; udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej nie uległ zmianie. W imporcie ogółem wzrósł udział krajów rozwijających się i krajów Europy Środkowo-Wschodniej, a obniżył się – krajów rozwiniętych.

Eksport do krajów **Unii Europejskiej** zwiększył się w stosunku do okresu styczeń–maj ub. roku o 3,2% i wyniósł 299,4 mld zł, a import wzrósł o 2,5% do 221,0 mld zł. Dodatkowo saldo wyniosło 78,4 mld zł (przed rokiem 74,4 mld zł). Eksport do krajów UE stanowił 80,4% eksportu ogółem (wzrost w skali roku o 0,3 p.proc.), a import z tych krajów – 59,1% importu ogółem (spadek odpowiednio o 1,2 p.proc.).

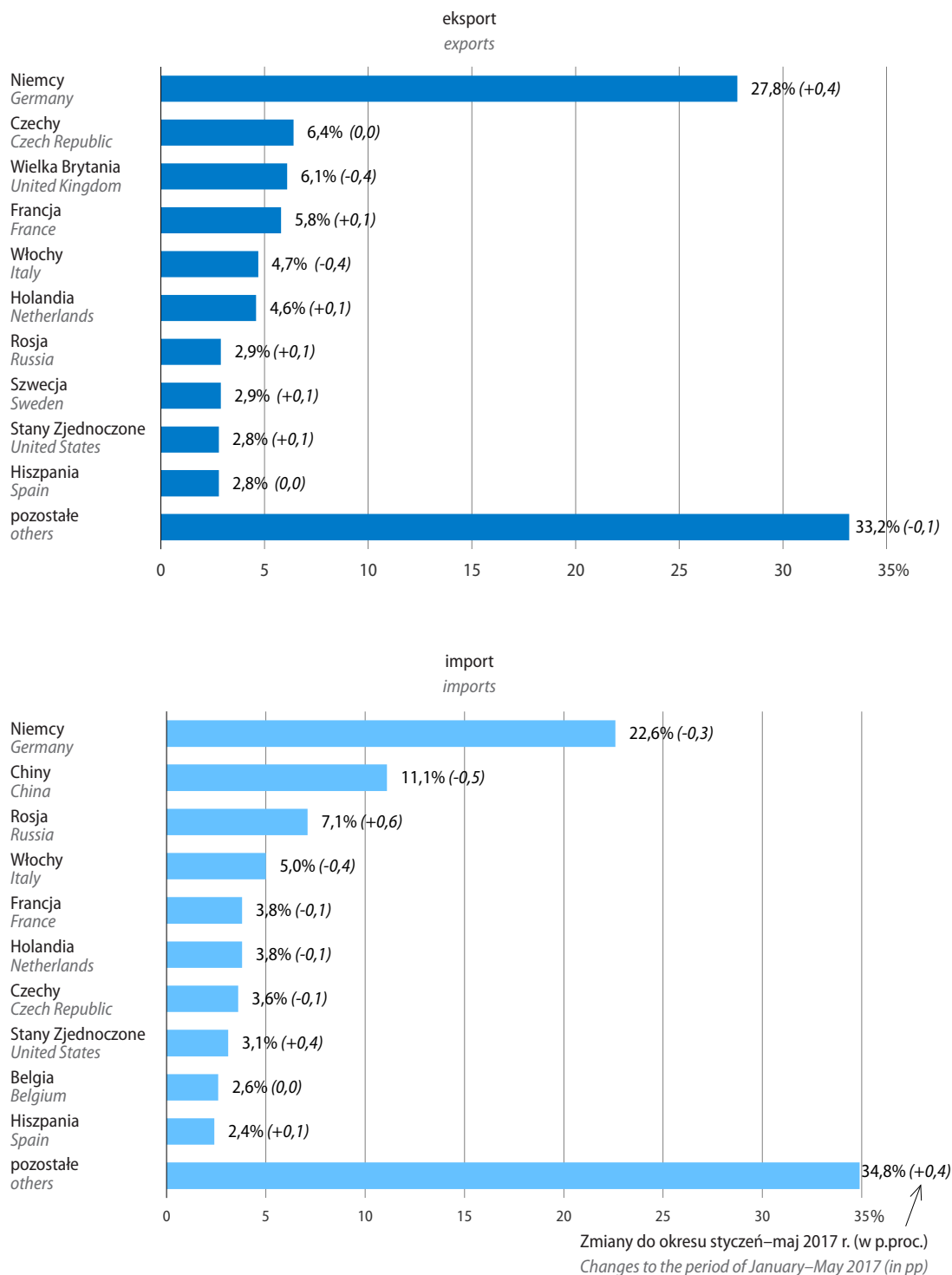
Wartość obrotów z **Niemcami** wzrosła w skali roku w eksporcie o 4,2% do 103,3 mld zł, a w imporcie o 3,0% do 84,3 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 19,0 mld zł (w okresie styczeń–maj ub. roku 17,4 mld zł). Udział Niemiec w eksporcie ogółem był wyższy niż przed rokiem o 0,4 p.proc. i wyniósł 27,8%, a w imporcie ogółem obniżył się o 0,3 p.proc. do 22,6%.

W wymianie z Niemcami wg grup towarowych SITC odnotowano wzrost eksportu m.in. silników spalinowych tłokowych i ich części, wyrobów z metali nieszlachetnych gdzie indziej niewymienionych, artykułów z tworzyw sztucznych gdzie indziej niewymienionych oraz urządzeń elektrycznych i nieelektrycznych typu domowego. Zmniejszył się natomiast eksport m.in. pojazdów samochodowych do przewozu osób. W imporcie zwiększyła się wartość m.in. sprowadzonych pojazdów samochodowych do przewozu osób, spalinowych silników tłokowych i ich części oraz leków, a obniżyła się – części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych.

Obroty towarowe z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej** były wyższe niż w okresie styczeń–maj ub. roku, na co głównie wpłynął wzrost wymiany z Rosją i Ukrainą. Eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej zwiększył się w skali roku o 3,2% do 20,7 mld zł, a import z tych krajów wzrósł o 15,1% do 33,0 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 12,3 mld zł (wobec minus 8,6 mld zł przed rokiem). Udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej w eksporcie ogółem pozostał na poziomie sprzed roku i wyniósł 5,5%, a w imporcie ogółem wzrósł o 0,8 p.proc. do 8,8%.

Wykres 26. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według krajów w okresie styczeń–maj 2018 r.

Chart 26. Geographical structure of foreign trade turnover by countries in the period of January–May 2018

Rosja w rankingu naszych partnerów handlowych w eksporcie zajęła siódmą pozycję (przed rokiem dziewiątą), a w imporcie pozostała na trzecim miejscu. Eksport do Rosji wzrósł o 8,1% do 10,8 mld zł, natomiast import zwiększył się o 13,4% i wyniósł 26,4 mld zł. Saldo obrotów pogłębiło się z minus 13,3 mld zł przed rokiem do minus 15,6 mld zł. Udział Rosji wzrósł w eksporcie ogółem z 2,8% w okresie pięciu miesięcy ub. roku do 2,9%, a w imporcie ogółem – odpowiednio z 6,5% do 7,1%.

W obrotach z Rosją wg grup SITC, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, odnotowano głównie znaczny wzrost eksportu pozostałych maszyn i urządzeń oraz urządzeń elektrycznych i nieelektrycznych typu domowego, zmniejszył się natomiast eksport m.in. leków. W imporcie wyższa niż przed rokiem wartość m.in. wyrobów walcowanych płaskich, z żeliwa lub stali niestopowej, nieplaterowanych, niepokrytych ani niepowleczonej oraz węgla.

Obroty z krajami **rozwijającymi się** w okresie styczeń–maj br. po stronie eksportu były niższe niż przed rokiem (o 0,3%), a po stronie importu – wyższe (o 0,5%). Eksport do tej grupy krajów wyniósł 26,7 mld zł, a import osiągnął wartość 92,4 mld zł; w rezultacie ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 65,7 mld zł (przed rokiem minus 60,3 mld zł).

Chiny zajmowały 23 miejsce w rankingu partnerów handlowych w eksporcie i drugie w imporcie. Eksport do tego kraju obniżył się w skali roku o 12,1% do 3,1 mld zł, a import z Chin wzrósł o 0,2% do 41,5 mld zł. Wartość ujemnego salda była zbliżona do notowanej przed rokiem (minus 38,4 mld zł wobec minus 38,0 mld zł). Nieznacznie obniżył się udział Chin w obrotach ogółem: w eksporcie z 1,0% przed rokiem do 0,8%, a w imporcie z 11,6% do 11,1%.

W obrotach z Chinami wg nomenklatury SITC odnotowano spadek eksportu m.in. miedzi oraz części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych. Wzrósł natomiast eksport wyrobów z metali nieszlachetnych oraz urządzeń energetycznych elektrycznych. W imporcie zwiększyła się wartość m.in. pozostałej aparatury i urządzeń elektrycznych oraz części, akcesoriów maszyn biurowych do automatycznego przetwarzania danych, a obniżyła się – sprzętu telekomunikacyjnego.

W obrotach towarowych ogółem **wg nomenklatury SITC**, w porównaniu z okresem styczeń–maj ub. roku, odnotowano wzrost w większości sekcji towarowych. W eksporcie najbardziej zwiększyła się wartość napojów i tytoniu, paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych oraz surowcach niejadalnych z wyjątkiem paliw. Po stronie importu najbardziej wzrosła wymiana towarowa z sekcji: paliwa mineralne, smary i materiały pochodne oraz towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca. W strukturze towarowej po obu stronach wymiany najbardziej zwiększył się udział towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca, a obniżył się – olejów, tłuszczów i wosków zwierzęcych i roślinnych.

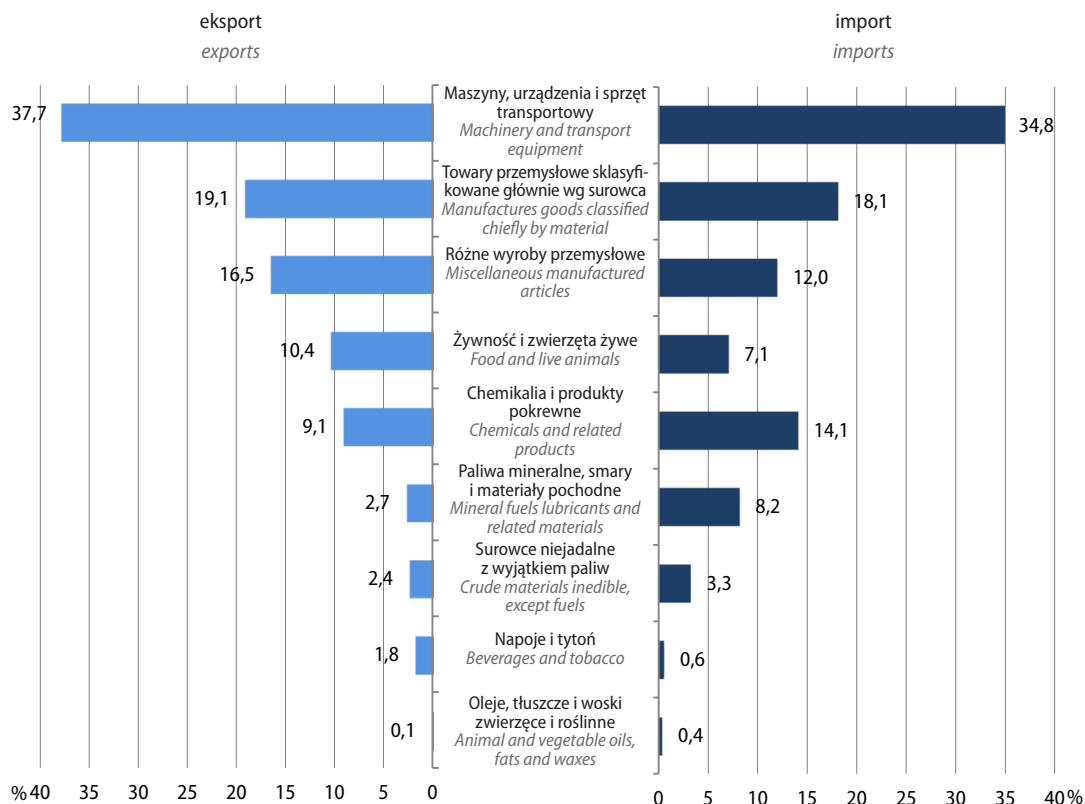
Tablica 24. Dynamika i struktura obrotów ogółem według sekcji SITC

Table 24. Foreign trade indices and structure by SITC sections

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	I-V 2018		I-V 2017	
	w mln zł <i>in mln PLN</i>	I-V 2017=100	struktura w % <i>structure in %</i>	
Eksport Exports	372197,5	102,7	100,0	100,0
w tym: <i>of which:</i>				
Żywność i zwierzęta żywe <i>Food and live animals</i>	38838,3	101,0	10,4	10,6
Napoje i tytoń <i>Beverages and tobacco</i>	6768,0	115,3	1,8	1,6
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw <i>Crude materials inedible, except fuels</i>	8847,6	107,2	2,4	2,3
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne <i>Mineral fuels lubricants and related materials</i>	10003,6	108,7	2,7	2,5
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne <i>Animal and vegetable oils, fats and waxes</i>	439,9	86,0	0,1	0,1
Chemikalia i produkty pokrewne <i>Chemicals and related products</i>	33681,2	96,8	9,1	9,6
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca <i>Manufactures goods classified chiefly by material</i>	71159,6	105,1	19,1	18,7
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy <i>Machinery and transport equipment</i>	140407,7	102,4	37,7	37,9
Różne wyroby przemysłowe <i>Miscellaneous manufactured articles</i>	61380,5	103,1	16,5	16,4
Import Imports	373680,4	104,5	100,0	100,0
w tym: <i>of which:</i>				
Żywność i zwierzęta żywe <i>Food and live animals</i>	26462,8	97,5	7,1	7,6
Napoje i tytoń <i>Beverages and tobacco</i>	2345,0	99,0	0,6	0,7
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw <i>Crude materials inedible, except fuels</i>	12142,6	103,0	3,3	3,3
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne <i>Mineral fuels lubricants and related materials</i>	30541,7	118,5	8,2	7,2
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne <i>Animal and vegetable oils, fats and waxes</i>	1330,0	87,1	0,4	0,4
Chemikalia i produkty pokrewne <i>Chemicals and related products</i>	52659,3	99,8	14,1	14,8
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca <i>Manufactures goods classified chiefly by material</i>	67539,6	105,6	18,1	17,9
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy <i>Machinery and transport equipment</i>	129962,5	105,5	34,8	34,5
Różne wyroby przemysłowe <i>Miscellaneous manufactured articles</i>	44855,4	102,2	12,0	12,3

Wykres 27. Udział wybranych sekcji towarowych (według SITC) w obrotach towarowych handlu zagranicznego ogółem w okresie styczeń–maj 2018 r.

Chart 27. Share of selected SITC sections in total foreign trade turnover in the period of January–May 2018

Eksport **produktów rolno-spożywczych** był wyższy niż w okresie styczeń–maj ub. roku o 2,7% i wyniósł 47,8 mld zł, a import obniżył się o 2,4% do 33,1 mld zł. Obroty zamknęły się dodatnim saldem w wysokości 14,7 mld zł (wobec 12,9 mld zł po pięciu miesiącach ub. roku). Udział towarów rolno-spożywczych w obrotach ogółem w eksporcie pozostał na poziomie sprzed roku i wyniósł 12,8%, a w imporcie ogółem zmniejszył się o 0,6 p. proc. do 8,9%.

Odnotowano wzrost eksportu towarów rolno-spożywczych do krajów rozwiniętych – o 5,1% (w tym do krajów UE o 5,4%), natomiast spadek – do krajów rozwijających się – o 14,3% i krajów Europy Środkowo-Wschodniej – o 3,3%. W imporcie wyższa niż przed rokiem była wartość towarów rolno-spożywczych sprowadzanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej o 14,3%, a niższa z krajów rozwiniętych – o 2,6% (w tym z krajów UE o 3,6%) i z krajów rozwijających się – o 4,6%.

Tablica 25. Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (według CN)
Table 25. Foreign trade turnover of agri-food products (by CN)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	I-V 2018						I-V 2017	I-V 2018
	w mln zł <i>in mln PLN</i>	w mln EUR <i>in mln EUR</i>	w mln USD <i>in mln USD</i>	I-V 2017=100				
				zł <i>PLN</i>	EUR <i>EUR</i>	USD <i>USD</i>	struktura w % <i>structure in %</i>	
Eksport <i>Exports</i>	47780,4	11417,6	13968,3	102,7	106,0	122,0	100,0	100,0
Przetwory spożywcze <i>Prepared foodstuffs</i>	24236,6	5791,2	7086,0	106,4	109,8	126,3	49,1	50,7
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego <i>Live animals; animal products</i>	15958,5	3813,5	4664,8	106,4	109,8	126,4	32,1	33,4
Produkty pochodzenia roślinnego <i>Vegetable products</i>	6886,9	1645,9	2013,1	85,8	88,8	102,2	17,2	14,4
Oleje i tłuszcze <i>Fats and oils</i>	698,4	167,0	204,4	98,0	101,2	116,4	1,6	1,5
Import <i>Imports</i>	33085,9	7907,5	9670,1	97,6	100,8	116,0	100,0	100,0
Przetwory spożywcze <i>Prepared foodstuffs</i>	12912,7	3086,4	3776,3	98,8	102,1	117,5	38,6	39,0
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego <i>Live animals; animal products</i>	9449,5	2258,1	2760,9	98,4	101,6	116,9	28,3	28,6
Produkty pochodzenia roślinnego <i>Vegetable products</i>	9170,2	2191,7	2678,8	96,4	99,6	114,6	28,0	27,7
Oleje i tłuszcze <i>Fats and oils</i>	1553,5	371,3	454,1	90,3	93,2	107,2	5,1	4,7
Saldo <i>Balance</i>	14694,5	3510,1	4298,2	x	x	x	x	x
Przetwory spożywcze <i>Prepared foodstuffs</i>	11323,9	2704,8	3309,6	x	x	x	x	x
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego <i>Live animals; animal products</i>	6509,0	1555,4	1903,9	x	x	x	x	x
Produkty pochodzenia roślinnego <i>Vegetable products</i>	-2283,2	-545,8	-665,7	x	x	x	x	x
Oleje i tłuszcze <i>Fats and oils</i>	-855,0	-204,3	-249,8	x	x	x	x	x

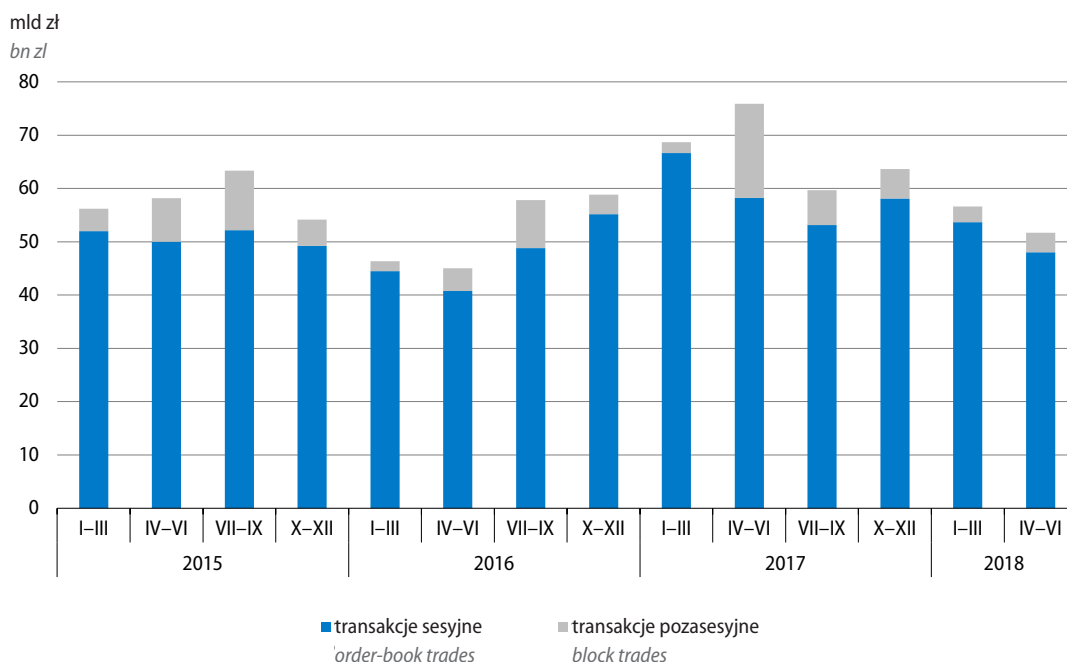
W strukturze rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, zwiększył się udział towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (z 60,3% do 60,5%). Udział towarów konsumpcyjnych zmniejszył się (z 24,8% do 24,6%), natomiast udział dóbr inwestycyjnych nie uległ zmianie i wyniósł 14,9%. Wyższy niż przed rokiem był import dóbr w ramach wszystkich kategorii ekonomicznych: towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie – o 4,9%, towarów konsumpcyjnych – o 3,6% oraz dóbr inwestycyjnych – o 4,3%.

Giełdowy rynek papierów wartościowych Stock exchange market

W I półroczu br. na **Rynku Głównym** Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie debiutowało 5 spółek, natomiast 10 wycofało się, w rezultacie w końcu czerwca br. notowane były 473 spółki (w tym 49 spółek zagranicznych). Kapitalizacja na ostatniej sesji w czerwcu br. wyniosła 1229,2 mld zł (spadek o 87,3 mld zł, tj. o 6,6% w skali roku).

Łączna wartość obrotów **akcjami** w I półroczu br. wyniosła 108,3 mld zł (spadek o 25,1% w stosunku do analogicznego okresu ub. roku). W systemie transakcji sesyjnych obroty zmniejszyły się o 18,6% (do 101,7 mld zł), natomiast w systemie transakcji pakietowych spadły o 66,6% (do 6,6 mld zł). Wartość obrotów **prawami do akcji** w systemie transakcji sesyjnych w okresie styczeń–czerwiec br. wyniosła 14,3 mln zł (o 53,0% mniej niż przed rokiem), natomiast w systemie transakcji pakietowych – 7,1 mln zł (o 20,3% więcej). Obroty **prawami poboru**, certyfikatami inwestycyjnymi produktami strukturyzowanymi oraz ETF-ami notowano jedynie w systemie transakcji sesyjnych. Obroty prawami poboru wyniosły 0,1 mln zł (wobec 1,4 mln zł przed rokiem). Wartość obrotów certyfikatami inwestycyjnymi ukształtowała się na poziomie 39,9 mln zł (o 23,5% więcej niż przed rokiem). Zmniejszyły się obroty **produktami strukturyzowanymi** – o 16,1% do 398,9 mln zł. Obroty **ETF-ami** wyniosły w transakcjach sesyjnych 86,2 mln zł (spadek o 9,8%).

Wykres 28. Wartość obrotów akcjami w segmencie kasowym Rynku Głównego GPW
Chart 28. Value of shares turnover for cash segment on the Main Market of the Warsaw Stock Exchange

Na zamknięciu ostatniej sesji w czerwcu br. większość indeksów giełdowych zanotowała spadek, w tym WIG i WIG-Poland – po 8,3%. Indeks w sektorze dużych spółek WIG20 zmniejszył się o 7,1%, a w sektorze średnich spółek mWIG40 – o 14,0%. Wśród indeksów sektorowych największy spadek notowano w branży budowlanej (o 38,3%) i motoryzacyjnej (o 24,8%); wzrost odnotowano jedynie w branży odzieżowej (o 7,1%).

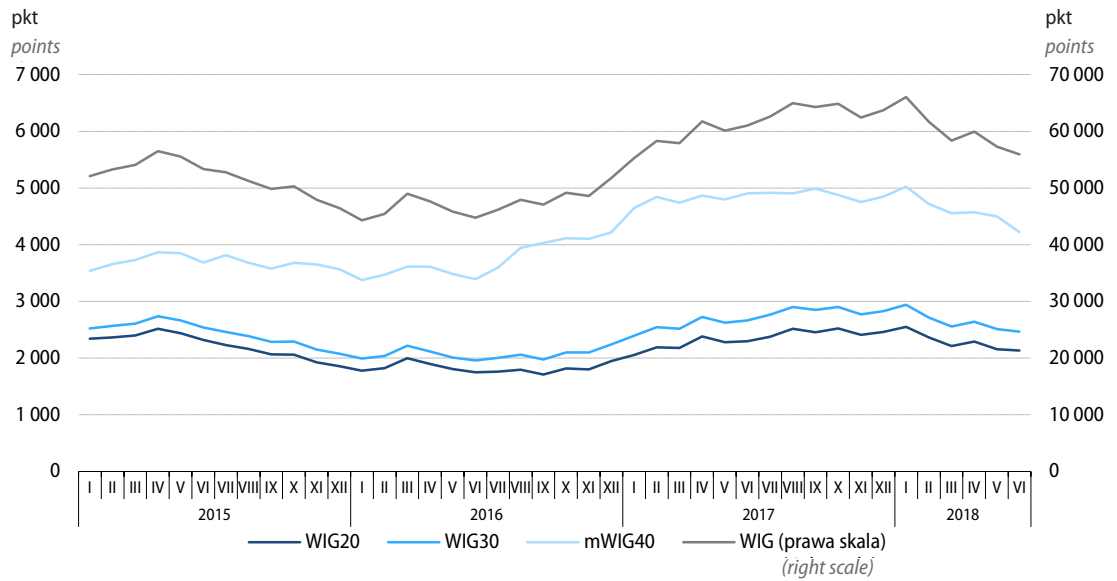
Tablica 26. Wartość indeksów giełdowych

Table 26. Values of stock indices

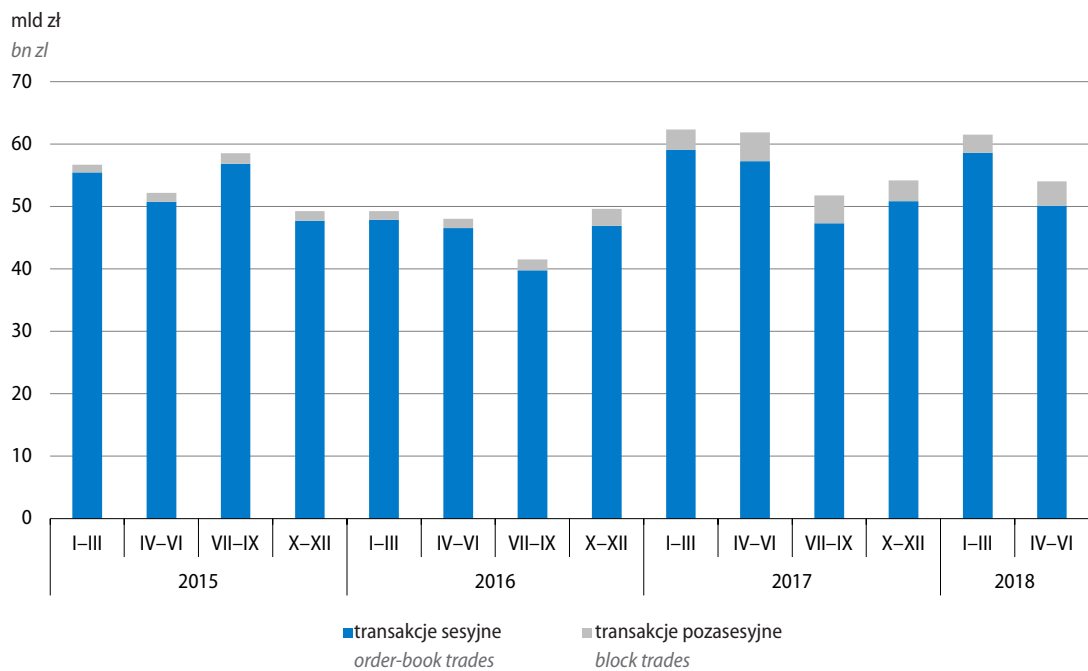
Wyszczególnienie Specification	2017				2018		
	stan na zamknięcie ostatniej sesji w miesiącu at the closing of the last session of the month						
	III	VI	IX	XII	III	VI	VI 2017=100
WIG	57911,3	61018,4	64289,7	63746,2	58377,4	55954,4	91,7
WIG-POLAND	58931,4	62194,8	65647,4	65183,8	59533,0	57060,4	91,7
WIG-UKRAINE	637,2	621,7	537,8	493,1	498,1	431,3	69,4
WIG-BANKI	6991,7	7261,9	7450,5	8482,0	7841,4	7219,4	99,4
WIG-BUDOW	3518,6	3470,8	3125,9	2819,2	2688,2	2143,1	61,7
WIG-CHEMIA	16091,3	14778,7	16814,7	15297,9	13639,5	11891,5	80,5
WIG-NRCHOM	1933,4	2130,4	2163,1	2198,1	2202,4	2088,3	98,0
WIG-ENERG	2876,2	3037,5	3361,7	2990,6	2457,6	2344,5	77,2
WIG-INFO	2359,4	2287,8	2095,2	2041,8	1971,6	1894,2	82,8
WIG-LEKI	6616,4	6077,3	6141,9	5827,1	5102,9	5781,0	95,1
WIG-GORNIC	4157,6	4106,1	4596,7	4394,9	3509,0	3509,3	85,5
WIG-MEDIA	5167,5	5126,8	4887,6	4791,3	5031,1	4845,2	94,5
WIG-MOTO	5457,6	5764,2	5383,6	5174,4	4500,9	4332,5	75,2
WIG-ODZIEŻ	6020,6	6053,3	7070,0	7507,0	6886,7	6485,3	107,1
WIG-PALIWA	6561,7	7128,3	7996,1	7140,4	5946,6	6011,4	84,3
WIG-SPOŻYW	4577,1	4473,8	3904,6	3627,6	3792,6	3463,2	77,4
WIG-TELKOM	683,6	713,4	745,3	745,4	744,3	651,4	91,3
WIG-CEE	898,9	929,5	983,1	989,1	1014,5	1063,1	114,4
RESPECT	2810,4	2974,0	3178,7	3077,6	2754,8	2596,4	87,3
WIG30	2516,4	2663,7	2848,9	2825,3	2556,7	2464,9	92,5
WIG20	2176,0	2299,8	2453,5	2461,2	2210,4	2135,5	92,9
mWIG40	4743,7	4907,4	4988,0	4847,3	4554,9	4219,7	86,0
sWIG80	16382,2	16069,0	15123,5	14595,8	14179,6	12689,0	79,0
WIGdiv	1128,2	1180,4	1251,8	1213,9	1095,2	1045,2	88,5

Wartość transakcji sesyjnych **kontraktami terminowymi** okresie styczeń–czerwiec br. wyniosła 108,7 mld zł (tj. o 6,6% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku), a transakcje pozasesyjne tym instrumencem kształtowały się na poziomie 6,9 mld zł (spadek o 13,3%). Obroty **opcjami indeksowymi** w systemie transakcji sesyjnych zwiększyły się o 3,0% (do 41,5 mln zł), przy spadku w systemie transakcji pozasesyjnych – o 56,2% (do 7,7 mln zł). W I półroczu br. nie odnotowano obrotów **jednostkami indeksowymi**.

Wykres 29. Indeksy giełdowe
Chart 29. Stock indices

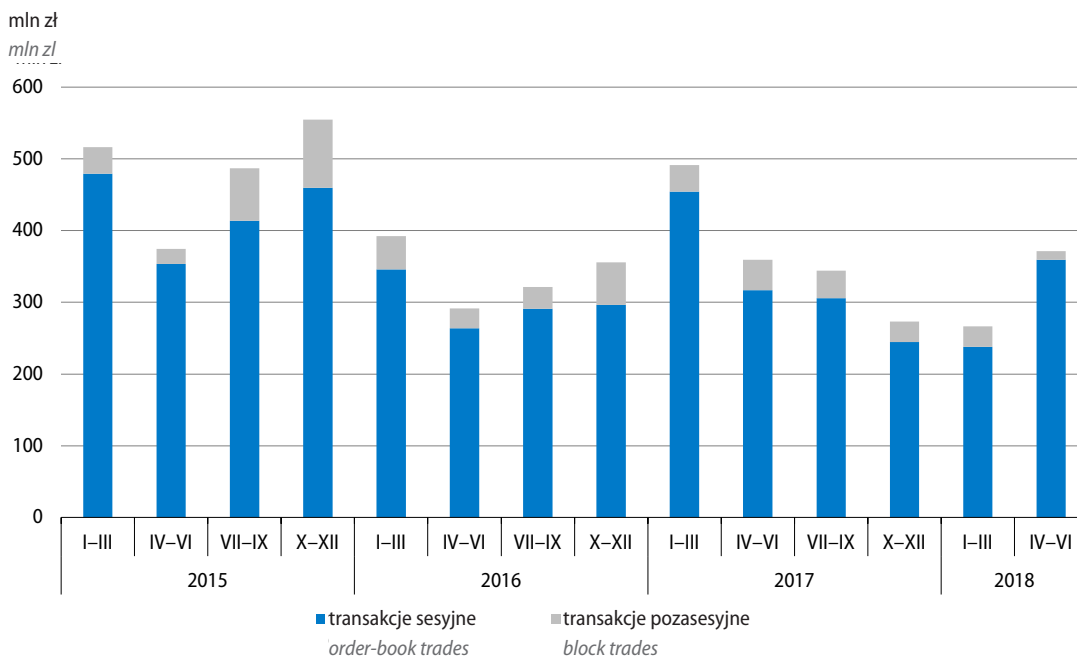
Wykres 30. Wartość obrotów kontraktami terminowymi na Rynku Głównym GPW
Chart 30. Value of future contracts turnover on the Main Market of the Warsaw Stock Exchange

Na rynku **NewConnect** w I półroczu br. debiutowało 8 spółek, a 13 wycofało się; w rezultacie na koniec czerwca br. notowano 403 spółki. **Kapitalizacja** tego rynku na ostatniej czerwcowej sesji ukształtowała się na poziomie 8,7 mld zł (spadek o 15,4% w stosunku do ostatniej sesji w I półroczu ub. roku). Wartość obrotów **akcjami** w transakcjach sesyjnych zmniejszyła się o 22,6% (do 596,9 mln zł), a w systemie transakcji pozasesyjnych spadła o 48,2% (do 41,1 mln zł). W okresie styczeń–czerwiec br. nie odnotowano obrotów **prawami do akcji i prawami poboru**. Wskaźnik NCIIndex obniżył się do 244,7 pkt z 327,1 pkt przed rokiem.

Wykres 31. Wartość obrotów akcjami na rynku NewConnect

Chart 31. Value of shares turnover on the NewConnect

W ramach rynku Catalyst w I półroczu br. obroty **obligacjami Skarbu Państwa** na **GPW** wyniosły 368,3 mln zł (o 26,6% mniej niż w okresie styczeń–czerwiec ub. roku). Obroty **obligacjami korporacyjnymi** zwiększyły się o 55,1% (do 906,9 mln zł), a **listami zastawnymi** wzrosły blisko 2-krotnie (do 15,9 mln zł). Spadły natomiast obroty **obligacjami komunalnymi** (o 24,7% do 8,4 mln zł) oraz **obligacjami spółdzielczymi** (o 43,4% do 12,1 mln zł).

W ramach rynku Catalyst w I półroczu br. nie odnotowano obrotów **obligacjami komunalnymi, spółdzielczymi** oraz **listami zastawnymi** na **BondSpot**. Obroty **obligacjami Skarbu Państwa** wyniosły 12,3 mln zł (podczas gdy przed rokiem nie były notowane), a obroty **obligacjami korporacyjnymi** – 267,3 mln zł (wzrost o 36,5% w skali roku).

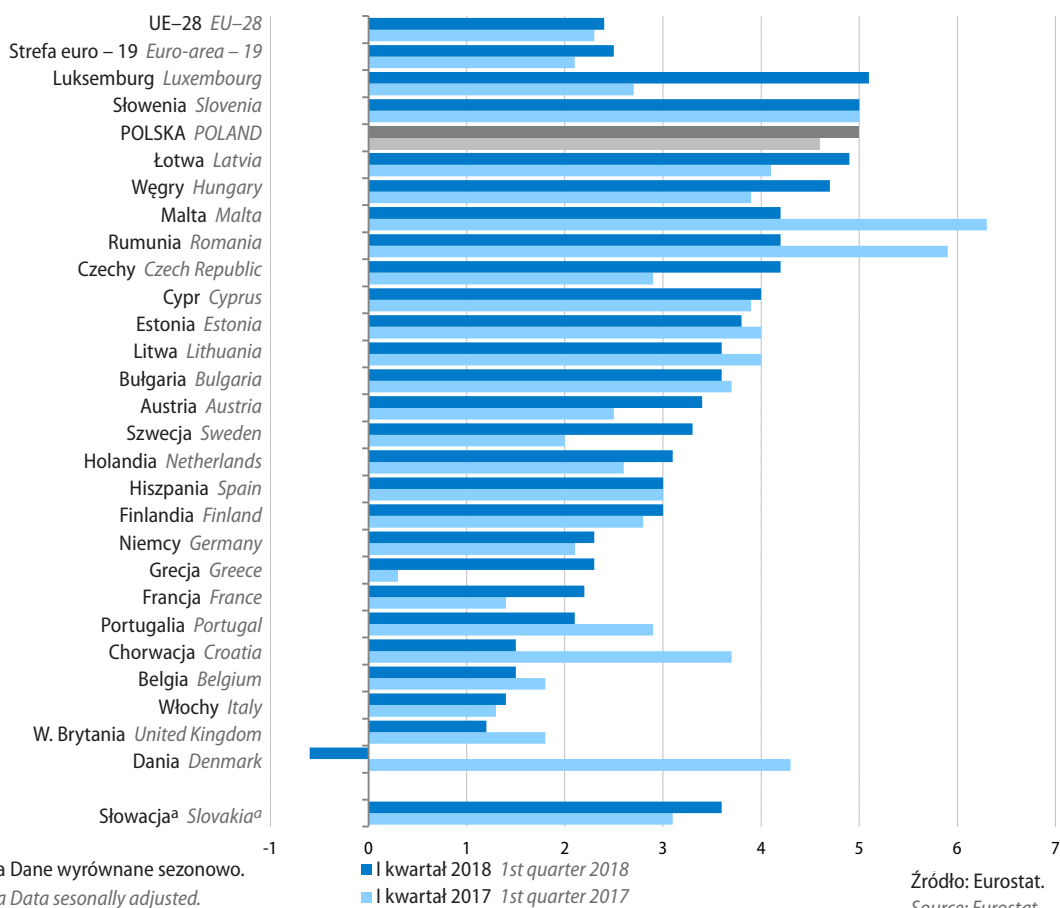
Sytuacja gospodarcza na świecie i w wybranych krajach

Economic situation on the world and in selected countries

W I kwartale br. produkt krajowy brutto¹ w Unii Europejskiej ogółem zwiększył się w skali roku o 2,4% (wobec wzrostu o 2,7% w poprzednim kwartale i o 2,3% w analogicznym okresie ub. roku), a w strefie euro wzrósł o 2,5% (wobec odpowiednio 2,8% i 2,1%). Wzrost gospodarczy notowano we wszystkich krajach członkowskich, z wyjątkiem Danii, gdzie obserwowano spadek o 0,6% wobec wzrostu o 1,3% w IV kwartale ub. roku i 4,3% w I kwartale ub. roku). Najwyższe tempo wzrostu gospodarczego w I kwartale br. obserwowano w Luksemburgu (5,1%) oraz w Polsce i Słowenii (po 5,0%), przy czym w dwóch pierwszych krajach wzrost PKB był szybszy od notowanego zarówno przed kwartałem, jak i przed rokiem. Relatywnie wysoką dynamiką gospodarczą charakteryzowały się również Łotwa (wzrost o 4,9%), Węgry (4,7%), a także Czechy, Malta i Rumunia (po 4,2%) oraz Cypr (4,0%). Spośród największych gospodarek europejskich w I kwartale br. w Niemczech i we Francji tempo wzrostu PKB było zbliżone do notowanego średnio w UE (odpowiednio 2,3% i 2,2%), natomiast we Włoszech i Wielkiej Brytanii – wolniejsze i najniższe spośród wszystkich krajów członkowskich (odpowiednio 1,4% i 1,2%).

Wykres 32. Produkt krajowy brutto (zmiana w %, r/r, wyrównany sezonowo i dniami roboczymi)

Chart 32. Gross domestic product (change in %, y/y, seasonally and working days adjusted)

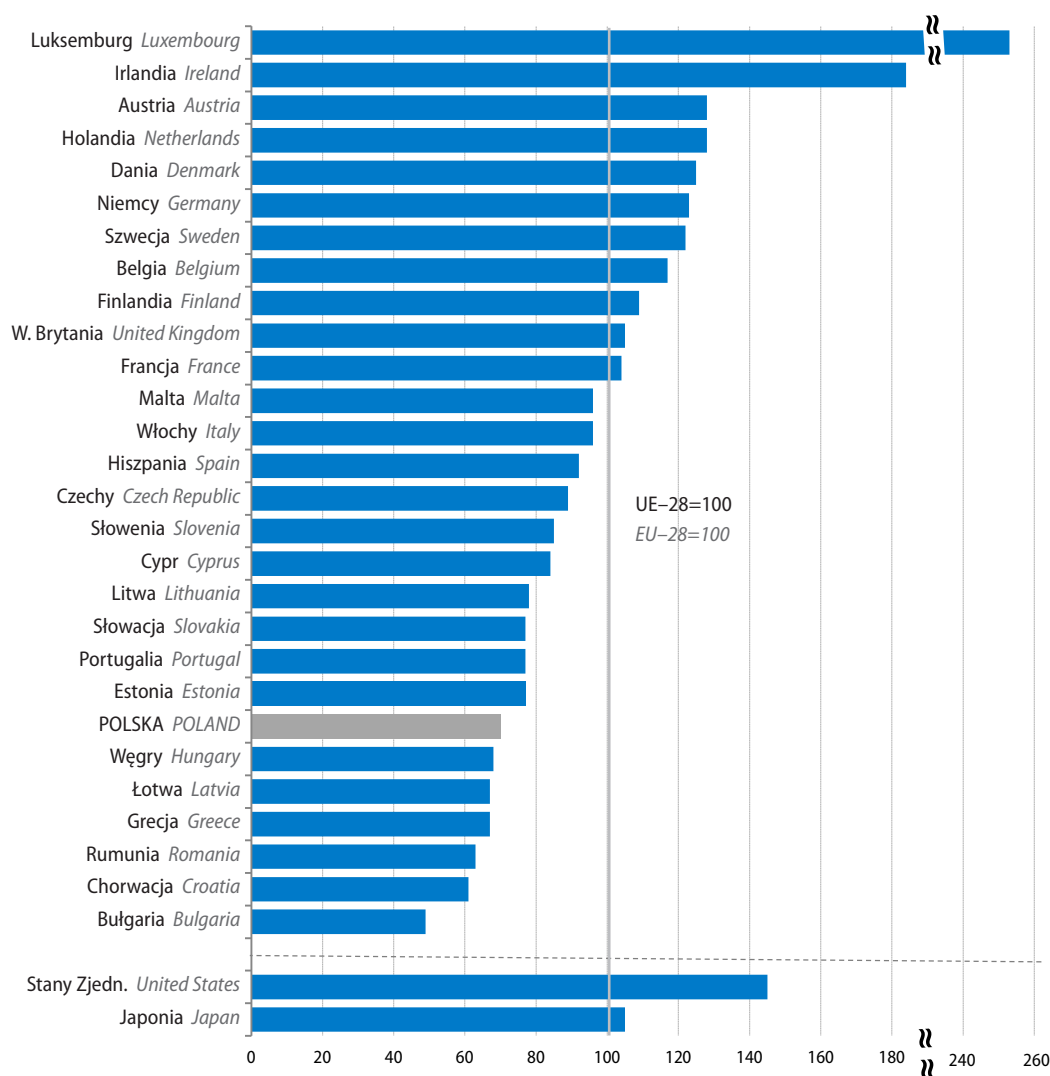

¹ Dane wyrównane sezonowo i dniami roboczymi; brak danych dla Irlandii i Słowacji, przy czym wartość dla UE ogółem uwzględnia szacunki dla tych krajów.

W 2017 r., podobnie jak w latach poprzednich, obserwowano wyraźne dysproporcje pomiędzy poszczególnymi krajami Unii Europejskiej pod względem wielkości **PKB na 1 mieszkańca wyrażonego w standardzie siły nabywczej** (PPS – Purchasing Power Standard) w stosunku do średniej UE-28. Najwyższą, zdecydowanie wyróżniającą się na tle pozostałych krajów członkowskich, wartość PKB na 1 mieszkańca nadal notowano w Luksemburgu (o 153% większą od średniej dla UE). Powyżej przeciętnej dla Unii Europejskiej kształtował się PKB na 1 mieszkańca w Irlandii (o 84%), a także w Holandii, Austrii, Danii, Niemczech oraz Szwecji (o 28% – 22%). W Polsce produkt krajowy brutto per capita wyniósł 70% średniej unijnej (o 2 p.proc. więcej niż w 2016 r.) i był wyższy od notowanego na Węgrzech, w Grecji, na Łotwie, w Rumunii, Chorwacji oraz Bułgarii, gdzie kształtował się w granicach od 68% do 49% wartości dla Unii Europejskiej ogółem.

Wykres 33. PKB na 1 mieszkańca według parytetu siły nabywczej w 2017 r. (UE-28=100)

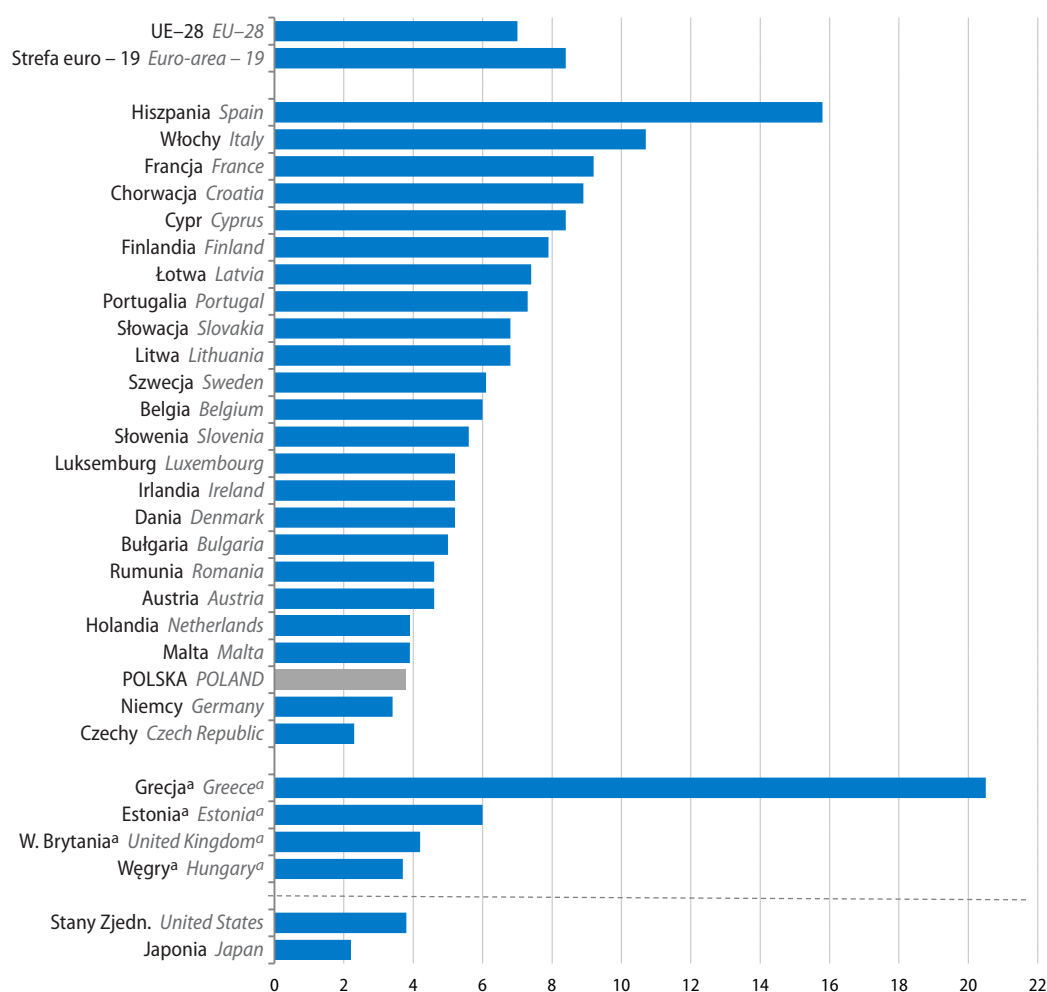
Chart 33. Gross domestic product at purchasing power parity per capita in 2017 (EU-28=100)

Źródło: Eurostat.
Source: Eurostat.

Zharmonizowana stopa bezrobocia² w maju br. w Unii Europejskiej ogółem utrzymała się na poziomie sprzed miesiąca i wyniosła 7,0% (o 0,7 p.proc. mniej niż przed rokiem). Najwyższymi wskaźnikami bezrobocia nadal charakteryzowały się Grecja (20,1% w marcu br.) oraz Hiszpania (15,8% w maju br.), przy czym w obu tych krajach bezrobocie było niższe niż przed rokiem. Relatywnie wysoką stopę bezrobocia obserwowano we Włoszech (10,7%), Francji (9,2%), Chorwacji (8,9%) oraz na Cyprze (8,4%). Bezrobocie wyższe od przeciętnego w UE notowano także w Finlandii, na Łotwie i w Portugalii (w granicach 7,9% – 7,3%). Wśród krajów członkowskich najniższy wskaźnik bezrobocia w maju br. obserwowano w Czechach (2,3%) oraz w Niemczech (3,4%). W Polsce utrzymywała się tendencja spadkowa w tym zakresie i w maju br. zharmonizowana stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 3,8% tj. o 1,3 p.proc. mniejszym niż przed rokiem. W Stanach Zjednoczonych bezrobocie w maju br. również było niższe niż przed rokiem – wskaźnik wyniósł 3,8% (wobec 4,3% w maju ub. roku). W Japonii stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 2,2% i była o 0,8 p.proc. mniejsza niż w analogicznym okresie ub. roku.

Wykres 34. Zharmonizowana stopa bezrobocia w maju 2018 r. (w %, wyrównana sezonowo)
 Chart 34. *Harmonized unemployment rate in May 2018 (in %, seasonally adjusted)*

a Dane za I kwartał 2018 r.
 a Data for the 1st quarter 2018.

Źródło: Eurostat.
 Source: Eurostat.

² Dane wyrównane sezonowo; brak danych za maj 2018 r. dla Estonii, Grecji, Węgier i Wielkiej Brytanii, przy czym wartość dla UE ogółem uwzględnia szacunki dla tych krajów.

Najbardziej narażoną na bezrobocie grupą wydzieloną pod względem wieku są młodzi ludzie wkraczający na rynek pracy. W maju br. **stopa bezrobocia osób w wieku 15–24 lata**³ w Unii Europejskiej ogółem wyniosła 15,1%, i była niższa o 0,1 p.proc. od obserwowanej przed miesiącem oraz o 2,1 p.proc. od notowanej przed rokiem. Analogicznie do wskaźnika bezrobocia ogółem, najwyższą stopę bezrobocia wśród osób młodych notowano w Grecji (43,2% w marcu br.), Hiszpanii oraz we Włoszech (odpowiednio 33,8% i 31,9% w maju br.). Wysokie bezrobocie w tej grupie wieku w maju br. charakteryzowało również Portugalię (20,8%), Francję (20,4%), a także Finlandię (18,4%) i Słowację (17,9%). W Polsce stopa bezrobocia osób w wieku do 25 lat w maju br. ukształtowała się na poziomie 10,9% i była niższa o 0,1 p.proc. niż przed miesiącem oraz o 5,0 p.proc. niż przed rokiem. Najlepszą sytuację na rynku pracy osób w wieku 15–24 lata obserwowano na Malcie, w Niemczech i Holandii, gdzie stopa bezrobocia osób w tej grupie wiekowej kształtowała się w granicach 4,8% – 6,9%. W Stanach Zjednoczonych stopa bezrobocia wśród osób młodych w maju br. wyniosła 8,7% (wobec 8,8% w maju ub. roku), natomiast w Japonii – 3,4% (wobec odpowiednio 5,1%).

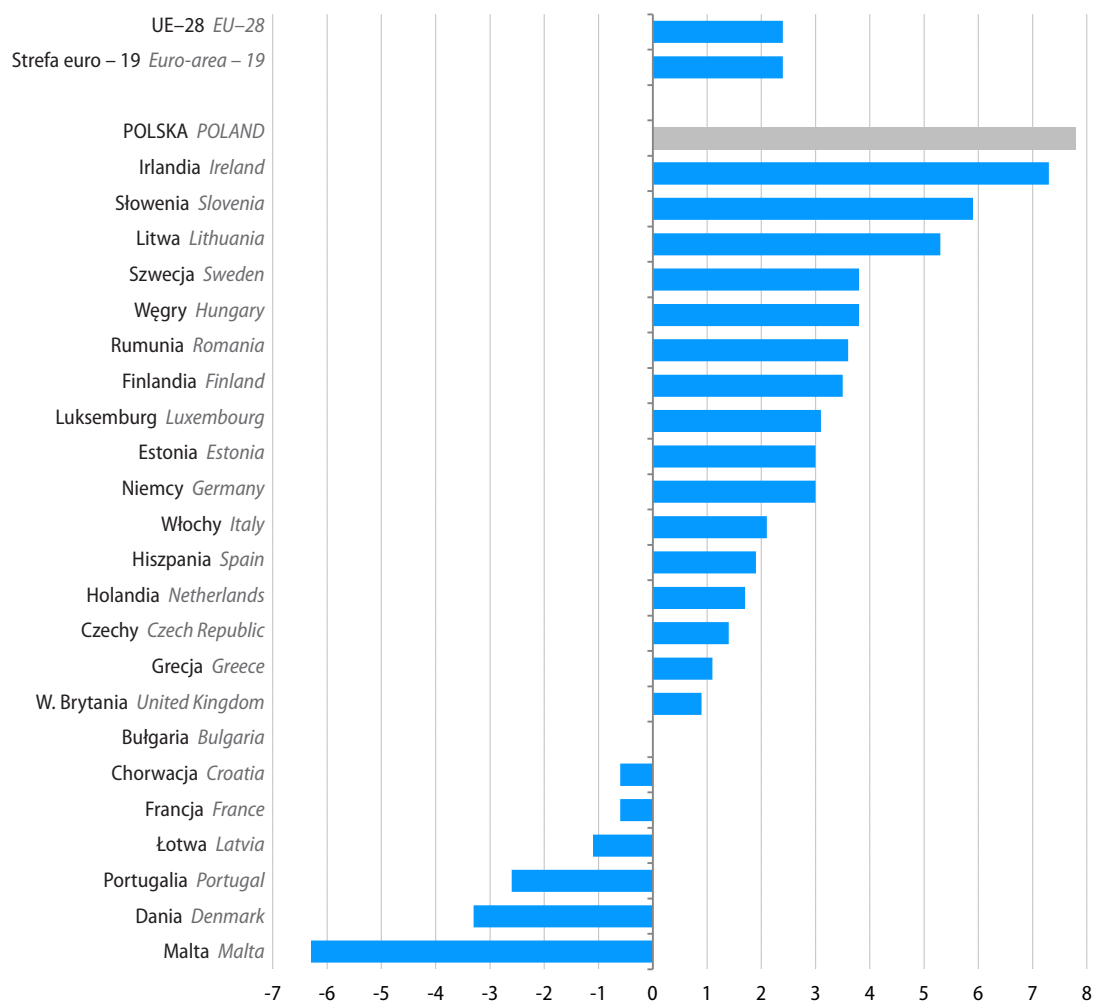
Produkcja przemysłowa⁴ w Unii Europejskiej ogółem w maju 2018 r. zwiększyła się w skali roku o 2,4% (wobec wzrostu o 1,9% w kwietniu br. i o 3,7% przed rokiem). Wzrost produkcji obserwowano w większości krajów członkowskich, w tym największy w Polsce – o 7,8% (wobec wzrostu o 6,0% w kwietniu br. i o 6,8% przed rokiem) oraz w Irlandii – o 7,3% (po spadkach w trzech poprzednich miesiącach). Relatywnie wysoką dynamiką produkcji przemysłowej charakteryzowały się również Słowenia i Litwa (wzrost odpowiednio o 5,9% i 5,3%). Spośród największych gospodarek europejskich najbardziej zwiększyła się produkcja przemysłowa w Niemczech (o 3,0%), natomiast we Włoszech, Hiszpanii oraz Wielkiej Brytanii tempo wzrostu było słabsze niż przeciętnie w UE i wyniosło odpowiednio 2,1%, 1,9% oraz 0,9%. We Francji notowano obniżenie produkcji przemysłowej o 0,6% (wobec wzrostu o 2,0% w kwietniu br. i o 3,5% przed rokiem). Spadek produkcji w przemyśle wystąpił również na Malcie, w Danii, Portugalii, na Łotwie i w Chorwacji (w granicach 6,3% – 0,6%).

3 Dane wyrównane sezonowo; brak danych za maj 2018 r. dla: Belgii, Chorwacji, Cypru, Estonii, Grecji, Rumunii, Słowenii, Węgier oraz Wielkiej Brytanii, przy czym wartość dla UE ogółem uwzględnia szacunki dla tych krajów.

4 Dane wyrównane dniami roboczymi; brak danych za maj 2018 r. dla Austrii, Belgii, Cypru oraz Słowacji, przy czym wartość dla UE ogółem uwzględnia szacunki dla tych krajów.

Wykres 35. Produkcja przemysłowa w maju 2018 r. (zmiana w %, r/r, wyrównana dniami roboczymi)

Chart 35. Industrial production in May 2018 (change in %, y/y, working days adjusted)

 Źródło: Eurostat.
 Source: Eurostat.

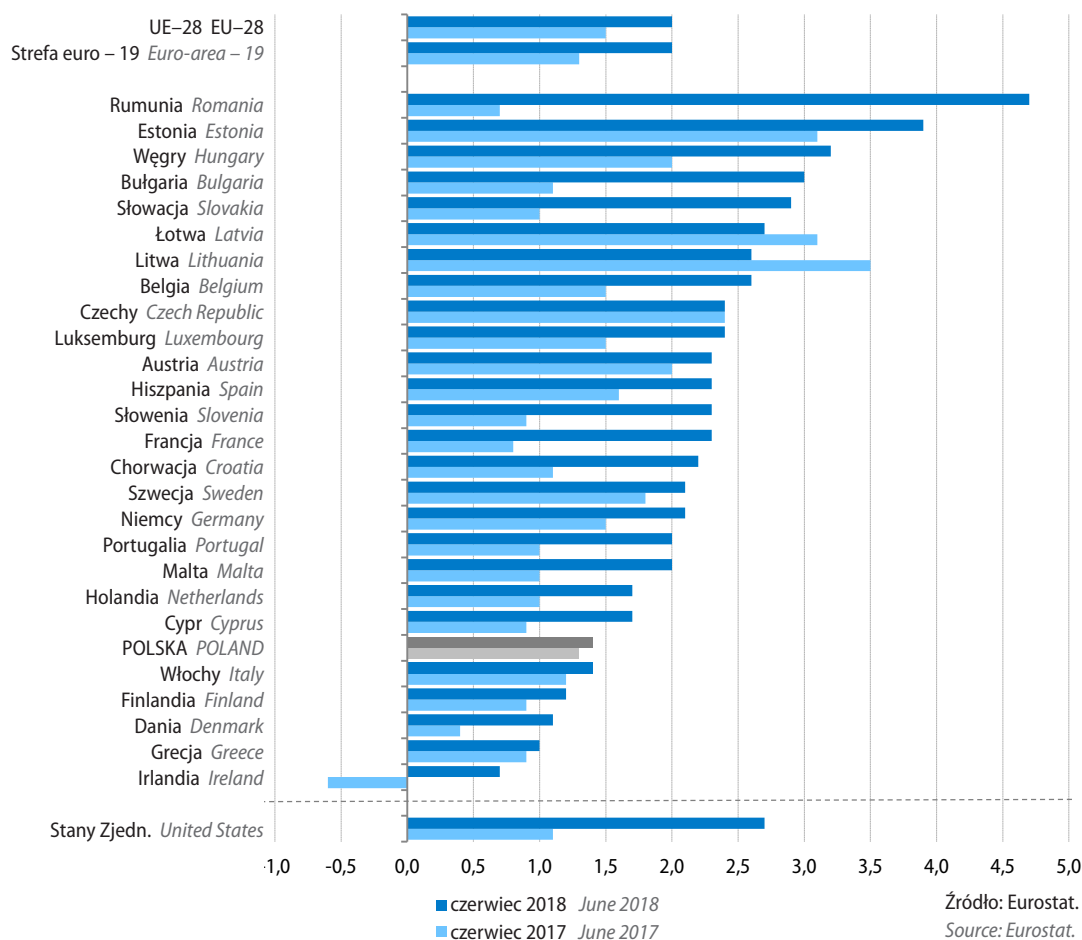
W okresie styczeń–kwiecień 2018 r. w większości krajów Unii Europejskiej notowano wzrost wartości **obrotów towarowych w handlu zagranicznym** w skali roku. **Import** najbardziej wzrósł na Cyprze (o 19,5%) oraz w Słowenii (o 12,5%). Relatywnie wysoką dynamiką charakteryzowały się również Dania, Rumunia, Polska i Portugalia (wzrost w granicach 10,4% – 8,1%). Niewielki spadek importu notowano w Wielkiej Brytanii (o 1,4%) oraz w Luksemburgu (o 1,3%). **Eksport** w największym stopniu, niemal dwukrotnie, zwiększył się na Cyprze. Znaczny wzrost wartości towarów wysyłanych za granicę obserwowano ponadto na Malcie (o 26,6%), w Grecji (o 13,4%) i w Słowenii (o 12,7%). W Polsce eksport zwiększył się o 5,7%, tj. w podobnej skali jak m.in. na Węgrzech i w Austrii. Nieco mniejszy niż przed rokiem był natomiast eksport w Luksemburgu (o 1,7%) oraz w Danii (o 0,6%). W dziesięciu państwach członkowskich w okresie styczeń–kwiecień br. odnotowano dodatnie **saldo wymiany handlowej**, największe w Niemczech (82,0 mld EUR). Podobnie jak przed rokiem, wysokie saldo obserwowano także w Holandii (18,9 mld EUR) i w Irlandii (16,9 mld EUR). Dodatkim saldem zamknęła się także wymiana we Włoszech,

Belgii, Czechach, na Węgrzech, w Słowenii, na Słowacji i w Danii. Największy deficyt w wymianie towarowej wystąpił w Wielkiej Brytanii (minus 53,6 mld EUR) oraz we Francji (minus 27,5 mld EUR), ale w obu tych krajach był on mniejszy niż przed rokiem. W Polsce, przy wyższej dynamice importu niż eksportu, notowano ujemne saldo wymiany handlowej (minus 0,7 mln EUR) wobec dodatniego (1,1 mln EUR) w okresie styczeń–kwiecień ub. roku.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych (HICP)⁵ w czerwcu br., podobnie jak w maju br., w Unii Europejskiej ogółem były o 2,0% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 1,5% w czerwcu ub. roku). Wzrost cen konsumpcyjnych notowano we wszystkich krajach członkowskich, najwyższy w Rumunii (o 4,7%) oraz Estonii (o 3,9%). Relatywnie znaczny wzrost (w granicach 3,2% – 2,9%) obserwowano ponadto na Węgrzech, w Bułgarii i na Słowacji. W ośmiu krajach ugrupowania ceny konsumpcyjne rosły wolniej niż przeciętnie w UE, w tym w Polsce, gdzie w czerwcu br. były one o 1,4% wyższe niż przed rokiem (w tym najbardziej wzrosły ceny towarów i usług w zakresie transportu – o 6,1%, restauracji i hoteli – o 2,9% oraz użytkowania mieszkania i nośników energii – o 2,5%). Wśród największych gospodarek europejskich, we Francji oraz Hiszpanii ceny konsumpcyjne wzrosły po 2,3%, w Niemczech o 2,1%, natomiast we Włoszech o 1,4%.

Wykres 36. Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) (zmiana w %, r/r)

Chart 36. Harmonized index of consumer prices (HICP) (change in %, y/y)

5 Brak danych dla Wielkiej Brytanii, przy czym wartość dla UE ogółem uwzględnia szacunki dla tego kraju.

Według danych Banku Światowego ceny większości **podstawowych surowców** na rynkach światowych w maju br. wzrosły zarówno w skali miesiąca, jak i roku. Baryłka ropy naftowej (APSP⁶) na rynkach światowych kosztowała 73,4 USD, tj. o 6,7% więcej niż przed miesiącem i o 47,2% więcej niż przed rokiem. Cena gazu ziemnego wyniosła 7,2 USD za mln BTU⁷ i była o 7,9% niższa niż w kwietniu br., natomiast w skali roku wzrosła o 34,4%. Za tonę węgla płacono 105,4 USD, tj. o 11,9% więcej niż w poprzednim miesiącu i o 41,5% więcej niż przed rokiem. Spośród podstawowych metali⁸, w porównaniu z kwietniem br. najbardziej wzrosły ceny niklu (o 3,1%) oraz aluminium (o 2,0%); rudy żelaza i ołów podrożały odpowiednio o 0,5% i 0,4%. Obniżeniu uległy ceny cynku i cyny (o 4,0% i 2,0%) oraz – nieznacznie – miedzi (o 0,4%). W porównaniu z cenami sprzed roku ceny wszystkich podstawowych metali były wyższe, w tym w największym stopniu wzrosły ceny niklu – o 56,9%, a także miedzi, aluminium oraz cynku (w granicach 21,9%–18,1%). Droższe niż przed rokiem były ołów (o 11,1%), rudy żelaza (o 5,9%) i cyna (o 3,3%). Na rynkach zbóż, w stosunku do kwietnia br. cena kukurydzy wzrosła o 2,0%, natomiast ceny ryżu i jęczmienia nie uległy zmianie. W skali roku znacznie wzrosła cena jęczmienia (o 39,0%), podrożały również kukurydza (o 12,9%) i ryż (o 7,1%). Za funt bawełny na rynkach światowych w maju br. płacono o 2,4% więcej niż w poprzednim miesiącu oraz o 6,6% więcej niż przed rokiem. Cena złota w skali miesiąca obniżyła się o 2,3%, natomiast w skali roku wzrosła o 4,6%; za uncję tego kruszcu w maju br. płacono 1303,5 USD. Tańsze, zarówno w porównaniu z poprzednim miesiącem, jak i z majem ub. roku, było srebro (odpowiednio o 0,9% i o 1,5%), które w maju br. kosztowało 16,5 USD za uncję.

6 Average Petroleum Spot Price – przeciętna ważona liczona dla agregatu składającego się z następujących typów ropy naftowej: Brent, Dubai i West Texas Intermediate.

7 BTU [British Thermal Unit – brytyjska jednostka ciepła].

8 Miedź, aluminium, rudy żelaza, cyna, nikiel, cynk, ołów.

Tablica 27. Ceny wybranych surowców na rynkach światowych

Table 27. Prices of selected raw materials on the world markets

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	V 2017	2018			
				IV	V		V 2017=100
	w USD in USD				IV 2018=100	V 2018=100	
	Bank Światowy – Commodity Price Data			World Bank – Commodity Price Data			
Ropa naftowa (APSP) [za baryłkę] <i>Crude oil (APSP) [per barrel]</i>	513,7	633,7	49,9	68,8	73,4	106,7	147,2
Gaz ziemny [za mln BTU] <i>Natural gas [per mln BTU]</i>	54,7	67,8	5,4	7,8	7,2	92,1	134,4
Węgiel eksportowany z Australii [za tonę] <i>Coal, Australian [per tonne]</i>	790,3	1061,0	74,5	94,2	105,4	111,9	141,5
Bawełna [za kilogram] <i>Cotton [per kilogram]</i>	19,6	22,1	2,0	2,0	2,1	102,4	106,6
Miedź [za tonę] <i>Copper [per tonne]</i>	58414,8	74039,3	5599,6	6851,5	6825,3	99,6	121,9
Aluminium [za tonę] <i>Aluminum [per tonne]</i>	19250,2	23611,9	1913,0	2254,7	2299,7	102,0	120,2
Rudy żelaza [za tonę] <i>Iron ore [per tonne]</i>	701,1	861,1	62,4	65,8	66,1	100,5	105,9
Cyna [za tonę] <i>Tin [per tonne]</i>	215205,1	240734,0	20200,3	21291,1	20858,8	98,0	103,3
Nikiel [za tonę] <i>Nickel [per tonne]</i>	115142,2	124915,6	9155,1	13938,1	14366,5	103,1	156,9
Cynk [za tonę] <i>Zinc [per tonne]</i>	25079,7	34690,4	2590,2	3188,1	3059,9	96,0	118,1
Ołów [za tonę] <i>Lead [per tonne]</i>	22399,8	27776,0	2125,1	2352,4	2360,9	100,4	111,1
Pszenica [za tonę] <i>Wheat [per tonne]</i>	1999,6	2090,3	180,4	213,8	.	.	.
Kukurydza [za tonę] <i>Maize [per tonne]</i>	1909,9	1854,4	158,6	175,6	179,1	102,0	112,9
Ryż [za tonę] <i>Rice [per tonne]</i>	4754,0	4787,0	421,0	451,0	451,0	100,0	107,1
Jęczmień [za tonę] <i>Barley [per tonne]</i>	1247,0	1171,7	94,2	130,9	130,9	100,0	139,0
Złoto [za uncję] <i>Gold [per ounce]</i>	14987,9	15090,7	1246,0	1334,8	1303,5	97,7	104,6
Srebro [za uncję] <i>Silver [per ounce]</i>	205,8	204,8	16,7	16,6	16,5	99,1	98,5

Tablice
Tables

Tablica 28. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju
Table 28. Selected indicators regarding the economic situation of the country

Wyszczególnienie a – 2017 b – 2018		I	II	III	IV	V	VI
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ¹ w tys. osób	a	5960	5976	5982	5991	5990	6002
	b	6187	6197	6205	6212	6210	6222
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	a	1397	1383	1324	1253	1202	1152
	b	1134	1127	1092	1043	1002	968
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	a	8,5	8,4	8,0	7,6	7,3	7,0
	b	6,9	6,8	6,6	6,3	6,1	5,9
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ :							
w złotych							
	a	4277,32	4304,95	4577,86	4489,07	4390,99	4508,08
	b	4588,58	4599,72	4886,56	4840,44	4696,59	4848,16
poprzedni miesiąc=100	a	92,3	100,6	106,3	98,1	97,8	102,7
	b	92,3	100,2	106,2	99,1	97,0	103,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	104,3	104,0	105,2	104,1	105,4	106,0
	b	107,3	106,8	106,7	107,8	107,0	107,5
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ – analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100							
	a	102,6	101,8	103,1	102,1	103,4	104,5
	b	105,5	105,5	105,4	106,2	105,3	105,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	99,9	99,3	100,2	100,1	100,3	100,4
	b	100,5	100,9	103,0	102,6	102,5	102,5
rolników indywidualnych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	98,6	98,0	99,7	99,5	99,4	99,7
	b	100,0	102,0	100,7	100,5	100,3	100,2
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:							
poprzedni miesiąc=100							
	a	100,4	100,3	99,9	100,3	100,0	99,8
	b	100,3	99,8	99,9	100,5	100,2	100,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	101,7	102,2	102,0	102,0	101,9	101,5
	b	101,9	101,4	101,3	101,6	101,7	102,0
grudzień poprzedniego roku=100	a	100,4	100,7	100,7	100,9	101,0	100,8
	b	100,3	100,1	100,0	100,5	100,6	100,7
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:							
poprzedni miesiąc=100							
	a	100,3	100,1	99,9	99,8	99,4	99,6
	b	100,1	99,8	100,6	100,3	101,3	100,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	104,0	104,5	104,8	104,2	102,4	101,8
	b	100,2	99,9	100,5	101,0	103,0	103,7
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej:							
poprzedni miesiąc=100							
	a	100,0	99,9	100,0	100,1	100,0	100,0
	b	100,1	100,1	100,3	100,3	100,3	100,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	100,3	100,3	100,4	100,4	100,4	100,3
	b	101,5	101,7	101,9	102,1	102,4	102,8

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

1 Data concern economic entities employing more than 9 persons.

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification a – 2017 b – 2018	
6022	6026	6031	6036	6053	6065	a	Paid employment in the enterprise sector ¹ in thous. persons
						b	
1140	1136	1117	1070	1068	1082	a	Registered unemployed persons (end of period) in thous. persons
						b	
7,0	7,0	6,8	6,6	6,5	6,6	a	Unemployment rate (end of period) in %
						b	
							Average monthly nominal gross wage and salary in the enterprise sector ¹ :
4501,52	4492,63	4473,06	4574,35	4610,79	4973,73	a	in zlotys
						b	
99,9	99,8	99,6	102,3	100,8	107,9	a	previous month=100
						b	
104,9	106,6	106,0	107,4	106,5	107,3	a	corresponding month of previous year=100
						b	
103,2	104,8	103,9	105,4	104,1	105,3	a	Average monthly real gross wage and salary in the enterprise sector ¹ – corresponding month of previous year=100
						b	
							Average monthly real gross retirement pay and pension: from non-agricultural social security system
100,1	100,2	99,7	100,8	101,4	100,2	a	corresponding month of previous year=100
						b	
							of farmers
99,4	99,4	99,0	99,3	99,0	99,6	a	corresponding month of previous year=100
						b	
							Price indices of consumer goods and services:
99,8	99,9	100,4	100,5	100,5	100,2	a	previous month=100
						b	
101,7	101,8	102,2	102,1	102,5	102,1	a	corresponding month of previous year=100
						b	
100,6	100,5	100,9	101,4	101,9	102,1	a	December of previous year=100
						b	
							Price indices of sold production of industry:
100,3	100,4	100,5	100,3	100,0	99,7	a	previous month=100
						b	
102,2	103,0	103,2	103,0	101,8	100,3	a	corresponding month of previous year=100
						b	
							Price indices of construction and assembly production:
100,1	100,2	100,3	100,3	100,3	100,2	a	previous month=100
						b	
100,3	100,4	100,7	101,0	101,2	101,4	a	corresponding month of previous year=100
						b	

Tablica 28. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju (dok.)

Table 28. Selected indicators regarding the economic situation of the country (cont.)

Wyszczególnienie a – 2017 b – 2018		I	II	III	IV	V	VI
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny stałe ²):							
poprzedni miesiąc=100	a	98,5	98,9	117,4	86,7	105,4	102,6
	b	104,1	97,7	111,2	93,2	101,4	104,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	109,3	101,2	111,0	99,5	109,2	104,4
	b	108,7	107,3	101,6	109,3	105,2	106,8
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny stałe ²):							
poprzedni miesiąc=100	a	35,3	106,0	149,4	98,0	112,0	116,7
	b	42,2	103,3	132,1	101,0	112,9	120,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	102,0	94,7	117,1	104,4	108,3	111,6
	b	134,7	131,3	116,1	119,7	120,7	124,7
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	15330	26831	40503	51799	65440	78286
	b	15024	29959	44797	57984	69942	83217
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (ceny stałe ³):							
poprzedni miesiąc=100	a	77,7	97,2	116,5	98,6	100,0	101,6
	b	79,5	97,2	117,9	94,1	102,2	103,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	109,5	105,2	107,9	106,7	107,4	105,8
	b	107,7	107,7	108,8	104,0	106,1	108,2
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)	a	6749,9	856,1	-2284,3	-982,7	-160,6	5860,4
	b	8562,2	4460,8	3127,6	9325,2	9585,3	.
Średnie kursy walut w zł – NBP:							
100 dolarów amerykańskich	a	411,66	404,87	401,84	395,62	380,70	375,04
	b	341,41	337,01	341,58	341,88	361,83	368,76
100 euro	a	437,06	430,97	429,21	423,85	420,40	420,83
	b	416,36	416,83	421,01	419,48	428,20	430,54
100 franków szwajcarskich	a	407,92	404,24	400,88	395,34	385,80	387,08
	b	355,11	361,15	360,62	353,05	362,83	372,70
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:							
eksport	a	69657,4	69495,1	81421,8	68963,9	72729,8	72984,8
	b	73658,3	70600,8	79177,2	74402,7	74358,5	.
import	a	67772,0	70386,4	79536,7	66956,2	72989,1	73847,3
	b	74955,3	72474,0	79445,6	73613,0	73192,4	.
saldo	a	1885,4	-891,3	1885,1	2007,7	-259,3	-862,5
	b	-1297,0	-1873,2	-268,4	789,7	1166,1	.

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 2 Średnie ceny bieżące z 2015 r. 3 Ceny bieżące z okresu poprzedniego. 4 Data concern economic entities employing more than 9 persons. 2 The average current prices from 2015. 3 The current prices from the period preceding

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification a – 2017 b – 2018	
							<i>Sold production of industry¹ (constant prices²):</i>
91,6	105,8	105,7	105,0	98,9	90,0	a	<i>previous month=100</i>
						b	
106,2	108,8	104,4	112,3	109,2	102,8	a	<i>corresponding month of previous year=100</i>
						b	
							<i>Construction and assembly production¹ (constant prices²):</i>
103,5	100,4	110,8	102,5	105,0	127,0	a	<i>previous month=100</i>
						b	
119,8	123,6	115,3	120,2	119,9	112,8	a	<i>corresponding month of previous year=100</i>
						b	
95620	110024	124234	141643	159772	178342	a	<i>Dwellings completed (from the beginning of year)</i>
						b	
							<i>Retail sales of goods¹ (constant prices³):</i>
101,2	101,5	99,1	102,5	98,1	116,6	a	<i>previous month=100</i>
						b	
106,8	106,9	107,5	107,1	108,8	105,2	a	<i>corresponding month of previous year=100</i>
						b	
2351,6	4888,0	3775,1	2669,3	-2412,4	-25353,8	a	<i>State budget balance - from the beginning of year (in mln zł)</i>
						b	
							<i>Average exchange rates in zł – National Bank of Poland:</i>
368,05	361,27	357,99	363,03	360,31	354,82	a	<i>100 USD</i>
						b	
423,61	426,65	427,02	426,68	422,93	420,16	a	<i>100 EUR</i>
						b	
382,91	374,71	372,20	369,68	363,28	359,38	a	<i>100 CHF</i>
						b	
							<i>Foreign trade⁴ in mln zł:</i>
67680,4	69227,8	77296,3	79846,5	77755,7	62995,9	a	<i>exports</i>
						b	
67995,6	68054,5	75261,7	78147,7	78153,1	68938,7	a	<i>imports</i>
						b	
-315,2	1173,3	2034,6	1698,8	-397,4	-5942,8	a	<i>balance</i>
						b	

poprzedzającego okres badany. 4 Od stycznia 2017 r. – dane wstępne.
the surveyed period. 4 Since January 2017 – preliminary data.

Tablica 29. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

Table 29. Main macroeconomic indicators

A. Unia Europejska

A. European Union

Wyszczególnienie Specification	PKB GDP			Handel zagraniczny Foreign trade				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^a Harmonized unemployment rate ^a		
	2017	IV kw. ^d 2017 4th quarter ^d 2018	I kw. ^d 2018 1st quarter ^d 2018	eksport	import	saldo		V 2017	2018	
				exports	imports	balance			IV	V
	zmiana w % w skali roku annual change in %				w mld EUR in bn EUR				w % in %	
UE-28	2,5	2,7	2,4	7,7	7,0	7,0
Strefa euro – 19	2,4	2,8	2,5	9,2	8,4	8,4
Austria	3,0	3,7	3,4	5,8	5,0	-2,0	-2,3	5,5	4,8	4,6
Belgia	1,7	1,9	1,5	4,0	2,2	7,1	4,7	7,3	6,0	6,0
Bułgaria	3,6	3,5	3,6	3,5	5,8	-1,6	-1,3	6,2	5,1	5,0
Chorwacja	2,9	2,3	1,5	2,0	6,8	-3,0	-2,6	11,3	9,1	8,9
Cypr	3,9	4,0	4,0	99,6	19,5	-1,3	-1,6	11,4	8,6	8,4
Czechy	4,3	5,0	4,2	7,4	7,8	6,3	6,0	3,1	2,3	2,3
Dania	2,3	1,3	-0,6	-0,6	10,4	0,2	3,2	5,7	5,2	5,2
Estonia	4,9	5,1	3,8	8,9	4,9	-0,7	-0,8	6,8	5,0	.
Finlandia	2,8	2,6	2,9	9,9	6,4	-0,4	-1,0	8,7	7,9	7,9
Francja	2,2	2,8	2,2	5,3	2,8	-27,5	-30,6	9,5	9,2	9,2
Grecja	1,4	2,0	2,3	13,4	0,0	-7,1	-8,3	21,6	20,2	.
Hiszpania	3,1	3,1	3,0	2,4	4,5	-10,7	-8,4	17,3	16,0	15,8
Holandia	2,9	3,0	3,1	4,2	6,6	18,9	22,0	5,1	3,9	3,9
Irlandia	7,2	5,4	10,0	6,1	6,8	16,9	16,1	6,7	5,4	5,2
Litwa	3,8	3,8	3,6	6,5	7,1	-1,0	-0,9	7,1	6,9	6,8
Luksemburg	2,3	1,8	5,1	-1,7	-1,3	-2,0	-2,0	5,6	5,2	5,2
Łotwa	4,5	4,8	4,9	9,5	7,2	-0,7	-0,7	8,9	7,4	7,4
Malta	6,4	4,7	4,2	26,6	2,6	-0,8	-0,9	4,6	4,1	3,9
Niemcy	2,2	2,9	2,3	4,5	4,5	82,0	78,5	3,8	3,4	3,4
Polska	4,6	4,4	5,0	5,7	8,5	-0,7	1,1	5,1	3,8	3,8
Portugalia	2,7	2,4	2,1	6,2	8,1	-4,7	-4,0	9,2	7,2	7,3
Rumunia	6,9	6,6	4,2	9,2	10,0	-3,8	-3,3	5,1	4,6	4,6
Słowacja	3,4	3,5 ^a	3,6 ^a	5,0	5,6	0,4	0,5	8,3	6,9	6,8
Słowenia	5,0	6,0	5,0	12,7	12,5	0,8	0,7	6,6	5,6	5,6
Szwecja	2,3	2,9	3,3	3,5	4,9	-1,0	-0,4	6,8	6,3	6,1
Węgry	4,0	4,9	4,7	6,0	7,8	1,7	2,1	4,3	3,7	.
Wielka Brytania	1,7	1,3	1,2	0,4	-1,4	-53,6	-56,8	4,4	4,1	.
Włochy	1,5	1,6	1,4	4,1	4,2	10,5	10,2	11,4	11,0	10,7

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane wyrównane dniami roboczymi. c Obejmuje sekcje: górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe oraz f I kw. 2018 r.

a Data seasonally adjusted. b Data adjusted by working days. c Include sections: mining and quarrying; manufacturing and electricity, gas, steam and air

Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych <i>Harmonized Indices of Consumer Prices</i>			Produkcja przemysłowa ^{bc} <i>Industrial production^{bc}</i>			Produkcja w budownictwie ^b <i>Production in construction^b</i>			Wyszczególnienie <i>Specification</i>
VI 2017	2018		V 2017	2018		V 2017	2018		
	V	VI		IV	V		IV	V	
zmiana w % w skali roku <i>annual change in %</i>									
1,5	2,0	2,0	3,7	1,9	2,4	5,7	1,5	2,6	EU-28
1,3	1,9	2,0	3,6	1,7	2,4	3,7	1,2	1,8	Euro area – 19
2,0	2,1	2,3	3,6	5,5	.	8,8	7,8	.	<i>Austria</i>
1,5	2,3	2,6	5,1	3,1	.	5,6	-4,5	1,9	<i>Belgium</i>
1,1	2,3	3,0	9,7	-0,7	0,0	14,0	0,5	-0,4	<i>Bulgaria</i>
1,1	1,8	2,2	3,7	-1,3	-0,6	1,6 ^e	1,7 ^f	.	<i>Croatia</i>
0,9	1,0	1,7	10,1	6,3	.	45,5 ^e	5,1 ^f	.	<i>Cyprus</i>
2,4	2,0	2,4	12,9	-0,2	1,4	7,9	4,8	10,1	<i>Czech Republic</i>
0,4	1,0	1,1	5,2	1,3	-3,3	3,6	-6,8	.	<i>Denmark</i>
3,1	3,1	3,9	12,3	2,2	3,0	20,5 ^e	21,0 ^f	.	<i>Estonia</i>
0,9	1,0	1,2	5,4	3,9	3,5	4,3	-3,3	.	<i>Finland</i>
0,8	2,3	2,3	3,5	2,0	-0,6	4,5	0,4	-4,1	<i>France</i>
0,9	0,8	1,0	7,1	2,1	1,1	13,8 ^e	-0,5 ^f	.	<i>Greece</i>
1,6	2,1	2,3	4,8	1,9	1,9	-6,2	-2,0	4,2	<i>Spain</i>
1,0	1,9	1,7	2,4	0,7	1,7	6,2	9,7	9,5	<i>Netherlands</i>
-0,6	0,7	0,7	-6,9	-4,9	7,3	23,8 ^e	.	.	<i>Ireland</i>
3,5	2,9	2,6	6,5	2,8	5,3	10,8 ^e	18,8 ^f	.	<i>Lithuania</i>
1,5	2,1	2,4	0,8	4,5	3,1	6,7	2,7	.	<i>Luxembourg</i>
3,1	2,4	2,7	10,4	0,9	-1,1	3,9 ^e	35,9 ^f	.	<i>Latvia</i>
1,0	1,7	2,0	5,1	-8,8	-6,3	8,4 ^e	3,4 ^f	.	<i>Malta</i>
1,5	2,2	2,1	4,5	1,7	3,0	5,2	-0,1	3,8	<i>Germany</i>
1,3	1,2	1,4	6,8	6,0	7,8	6,8	16,3	23,3	Poland
1,0	1,4	2,0	6,4	4,3	-2,6	0,1	3,2	3,7	<i>Portugal</i>
0,7	4,6	4,7	15,3	6,5	3,6	-11,4	-0,4	2,5	<i>Romania</i>
1,0	2,7	2,9	2,5	4,1	2,6	-4,2	5,3	2,3	<i>Slovakia</i>
0,9	2,2	2,3	8,8	7,0	5,9	4,7	12,8	30,3	<i>Slovenia</i>
1,8	2,0	2,1	6,2	1,1	3,8	9,9	-4,8	3,3	<i>Sweden</i>
2,0	2,9	3,2	6,0	2,9	3,8	38,3	14,2	15,2	<i>Hungary</i>
2,6	2,4	.	0,1	2,5	0,9	9,7	2,5	2,3	<i>United Kingdom</i>
1,2	1,0	1,4	3,7	1,9	2,1	3,3	3,2	0,0	<i>Italy</i>

wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. d Dane wyrównane sezonowo oraz dniami roboczymi. e I kw. 2017 r.

conditioning supply. d Data seasonally adjusted and adjusted by working days. e 1st quarter 2017. f 1st quarter 2018.

Tablica 29. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne (dok.)

Table 29. Main macroeconomic indicators (cont.)

B. OECD i wybrane kraje świata

B. OECD and selected countries

Wyszczególnienie Specification	PKB ^{ab} GDP ^{ab}			Handel zagraniczny Foreign trade				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^a Harmonized unemployment rate ^a		
	2017	IV kw. 2017 4th quarter 2017	I kw. 2018 1st quarter 2018	eksport	import	saldo		V 2017	2018	
				exports	imports	balance			IV	V
	zmiana w % w skali roku annual change in %					w mld USD in bn USD		w % in %		
OECD	2,5	2,7	2,7	15,1	15,8	-225,3	-175,6	5,8	5,3	5,2
w tym:										
Australia	2,3	2,4	3,1	10,6	15,3	8,3	10,4	5,5	5,6	5,4
Chile	1,5	3,3	5,1	25,8	12,7	3,2	0,4	6,7	6,7	.
Islandia	3,6	1,3	5,2	36,6	29,1	-0,7	-0,6	2,6	2,8	2,8
Izrael	3,3	3,1	4,1	5,6	23,5	-7,8	-3,8	4,4	4,0	3,9
Japonia	1,7	2,0	1,1	10,4	11,3	6,7	7,9	3,0	2,5	2,2
Kanada	3,0	3,0	2,3	5,8	10,3	-6,2	0,0	6,5	5,8	5,8
Korea Południowa	3,1	2,8	2,8	6,6	13,4	21,7	30,4	3,6	3,8	4,0
Meksyk	2,0	1,6	2,3	12,1	11,8	-3,0	-3,0	3,5	3,4	3,2
Norwegia	1,9	1,6	2,1	15,7	24,5	7,9	8,7	4,5	3,7	.
Nowa Zelandia	2,8	2,9	2,7	9,3	14,8	-1,5	-0,7	4,9 ^c	4,4 ^d	.
Stany Zjednoczone	2,3	2,6	2,8	8,8	8,9	-285,5	-261,4	4,3	3,9	3,8
Szwajcaria	1,1	2,0	2,4	12,1	20,6	9,4	12,8	4,9 ^c	4,9 ^d	.
Turcja	7,4	7,3	7,3	8,5	21,2	-30,3	-19,8	11,2	.	.
Białoruś	2,4	.	5,2	25,0	22,5	-1,6	-1,5	0,9 ^e	0,5 ^e	0,5 ^e
Brazylia	1,0	2,2	1,6	8,5	19,2	21,8	25,0	.	.	.
Chiny	6,8	6,8	6,8	14,2	18,2	131,9	137,0	.	.	.
Indie	6,2	6,9	7,4	6,3	11,7	-61,8	-50,7	.	.	.
Południowa Afryka	1,3	1,9	1,5	9,5	17,9	-0,3	1,7	27,2 ^c	.	.
Rosja	1,5	0,9	1,3	26,5	17,7	57,2	39,9	5,2 ^c	4,8 ^d	.
Ukraina	2,5	2,2	3,1	12,8	15,1	-1,4	-0,9	10,5 ^c	.	.

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane na podstawie SNA 2008. c I kw. 2017 r. d I kw. 2018 r. e Rejestrowana stopa bezrobocia. f Dane nie obejmują czasowo

U w a g a. Przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie Eurostatu i OECD dokonano w Departamencie Źródło: EUROSTAT, OECD, BELSTAT, ROSSTAT, UKRSTAT, GUS — dane pobrano w dn. 19.07.2018 r.

a Data seasonally adjusted. b On the basis of SNA 2008. c 1st quarter 2017. d 1st quarter 2018. e Registered unemployment rate. f Excluding the temporarily occupied

Note. Data computation was based on data extracted from the Eurostat and OECD databases and prepared in the Statistical Products Department Source: EUROSTAT, OECD, BELSTAT, ROSSTAT, UKRSTAT, Statistics Poland — data were downloaded on 19.07.2018.

Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych <i>Harmonized Indices of Consumer Prices</i>			Produkcja przemysłowa ^a <i>Industrial production^a</i>			Produkcja w budownictwie ^a <i>Production in construction^a</i>			Wyszczególnienie <i>Specification</i>
VI 2017	2018		V 2017	2018		V 2017	2018		
	V	VI		IV	V		IV	V	
zmiana w % w skali roku <i>annual change in %</i>									
1,9	2,6	.	3,4	2,7	.	5,3	5,6	.	OECD
									<i>of which:</i>
2,1 ^c	1,9 ^d	.	-0,7 ^c	4,3 ^d	.	-3,2 ^c	3,3 ^d	.	<i>Australia</i>
1,7	2,0	2,5	-1,1	5,3	4,3	23,5	26,7	-9,7	<i>Chile</i>
1,5	2,0	2,6	-3,3	.	.	18,5	.	.	<i>Iceland</i>
-0,2	0,5	1,3	1,0	3,8	.	5,9 ^c	.	.	<i>Israel</i>
0,4	0,7	.	4,9	1,6	.	7,9	-0,7	.	<i>Japan</i>
1,0	2,2	.	9,9	4,9	.	3,1	3,3	.	<i>Canada</i>
1,9	1,5	1,5	1,6	1,0	0,9	15,1	1,6	0,1	<i>South Korea</i>
6,3	4,5	4,6	.	.	.	-1,9	3,8	.	<i>Mexico</i>
1,9	2,3	2,6	0,2	-1,5	-2,0	2,9 ^c	2,8 ^d	.	<i>Norway</i>
2,2 ^c	1,1 ^d	.	1,8 ^c	1,3 ^d	.	3,9 ^c	2,4 ^d	.	<i>New Zealand</i>
1,6	2,8	2,9	2,1	3,7	3,2	5,9	7,1	5,9	<i>United States</i>
0,2	1,0	1,1	-1,1 ^c	.	.	0,9 ^c	-0,3 ^d	.	<i>Switzerland</i>
10,9	12,1	15,4	5,1	6,3	<i>Turkey</i>
6,5	4,4	4,1	<i>Belarus</i>
3,0	2,9	4,4	0,6	4,7	-7,3	-7,5	3,3	-9,2	<i>Brazil</i>
1,5	1,8	1,9	<i>China</i>
1,1	4,0	.	2,4	4,5	3,1	.	.	.	<i>India</i>
5,0	4,3	4,4	.	.	.	-15,7	-10,3	.	<i>South Africa</i>
4,4	2,4	.	5,3	3,3	2,5	-19,1 ^c	55,5 ^d	.	<i>Russia</i>
15,6	11,7	9,9	2,1	3,0	2,5	24,5	-7,4	2,7	<i>Ukraine</i>

okupowanego terytorium Autonomicznej Republiki Krymu i miasta Sewastopol.

Opracowań Statystycznych GUS.

territory of the Autonomous Republic of Crimea and the city of Sevastopol.

of Statistics Poland.